

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಅವರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಏನನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣ ಕತೆಯನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು, ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಅನ್ನ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಲವಲೇಶವೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ There are missing links there should have been better co-ordination ತಾವು ಇನ್ ಫರ್ಮಲ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಮಿಷಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ಮಾಹಿತಿ ನಮಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈಗ ತಾವು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. Apart from this I have a list of missing persons. I think the experts are discharging highest duty which is casted upon them.

ವಿಷಯ.—೧೯೮೩-೮೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೮-ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸೆ (ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ,

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೪ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೨೦,೬೮,೪೨,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೪,೫೯,೧೩,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೬೧-ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ (ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಹೊರತು)

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೪ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ (ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಹೊರತು) ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೨೨,೪೬,೦೬,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೪೮,೬೮,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೬೨-ಆದಿವಾಸಿ ಪ್ರದೇಶದ ಉಪಯೋಜನೆಗಳು

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೪ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆದಿವಾಸಿ ಪ್ರದೇಶ ಉಪಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೪,೪೧,೦೧,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧,೧೬,೩೬,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೬೩-ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೪ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧೬,೯೨,೨೦,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನು

ವಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೨೧-ಅರಣ್ಯ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಜಯ (ಅರಣ್ಯದ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ,

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೪೪ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಯಾತೆಯಲ್ಲಿ ೩೩,೨೧,೯೮,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಯಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧,೩೪,೫೦,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಚೆಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ (ಬಾದಾಮಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇವತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು, ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಮರ್ಷಲ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿಕ್ಕಮೇಲೆ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತತಕ್ಕ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಆ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವನ್ನು ಆ ಜನರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಅಷ್ಟೊಂದು ಉದಾರತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸಾರಿಯಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಆ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬಹುಶಃ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ, ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಾಗಲಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಾಗಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಾಗಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದವರಾಗಲಿ ಈ ವೇದನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಜನ್ಮದಿಂದವಾದ ಹಕ್ಕು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಅವರ ಆಸೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇತ್ತೋ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಜನ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಾಗಿ, ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದವರಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೋ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಈ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಡಳಿತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು ಸಿಕ್ಕಮೇಲೆ ಇದರ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ೧೯೫೦-೫೧ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆ ಆದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಆರನೆಯ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ ೧೯೬೩ರವರೆಗೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿರತಕ್ಕ ಮೊತ್ತ ೫,೨೩೨ ಲಕ್ಷ, ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೩,೬೬೩ ಲಕ್ಷ, ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮಂಡುಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು ೫೩ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಫಲರಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾರಣ ಇರಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾತನ್ನು ಆಡದೆ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್, ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ಏನನ್ನೂ ಯಾರು? ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್, ಅವರೇ ಡೀಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು. ಆಮೇಲೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಡೀಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಸೋಷಿಯಲ್ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅವರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಫಲಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಕೈಯಾರೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಆದು ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಇರಲಿ, ಆದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಇರಲಿ. ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಹಾರ್ಟ್‌ಕಲ್ಲರಲ್, ಅಗ್ರಿಕಚ್ಚರಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಆಗಿರಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯೇ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಇಂಫ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅನೇಕ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ಬಾಹುಳ್ಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ರವರೊಬ್ಬರೇ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹಣವನ್ನು ಏನನ್ನೂ ವೆಂಜೂರು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಲ್ಯಾಪ್ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ೩.೬ ಟಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕೊಡದೇ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆಲಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಇದರಿಂದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಇದರಿಂದ ಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ೨-೩ ಟಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನೀವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರವ ಸಹ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದೇ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೇನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಅನೇಕ ಫೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಚುನಾವಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ

ನಿಮಗಿಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಅವರಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ನಿಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಜನ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಯೋಜನೇತರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗು ಅನೇಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳ ತಕ್ಕದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಆ ಯೋಜನೆಗಳು ಜನರ ಕೈಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ, ಅವರನ್ನೂ ಸ್ವಪಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಹಾಸ್ಯಲೋಕಗಳಿಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ತಾವು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕ ಅಕಾಮದೇಷಣೆ ಕೂಡ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಹಿಂದಿರುವ ಸಮಾಜದವರಾಗಲಿ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಾಗಲಿ ಅವರು ಹಿಂದಿರುವ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವೇ ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಅವರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹಾಸ್ಯಲೋ ಕಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊಟ್ಟ ತುಂಬ ಊಟ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಪೂರ್ತಿ ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಸಹ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇತರ ವರ್ಗಗಳವರಂತೆ ಅವರೂ ಸಹ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಕಳಕಳಿ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪೂರ್ಣ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡು ತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿ. ಅವರನ್ನೂ ಸಹ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀವು ಏನು ಹಠ್ತ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಓದಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದುದರಿಂದ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೂಡಲೇ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟ ದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅದರೂ ಸಹ ಬಿ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಬಿ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಕೆ.ಎ.ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಠಿತ ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಲು ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಟೈಪಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದರು.

೧೯೭೪-೭೫ರಿಂದ ಈಚಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ತೇರ್ಗಡೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ನೌಕರಿ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ೧೯೭೪-೭೫ರಿಂದ ೧೯೮೧-೮೨ರ ವರೆಗೆ ತರಬೇತಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಮತ್ತು ಆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿರುವವರು ೯,೫೨,೨೨೯ ಅಷ್ಟೆ ಅಷ್ಟು ಜನ ಮಾತ್ರ ನೌಕರಿ ಹೊಂದಲು ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ

ಯಾವ ರೀತಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದರೂ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತರಬೇತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಈ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಕೋ-ಅಪರೇಟೇವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜಾಯಂಟ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಕೋ-ಅಪರೇಟೇವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಸಮಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಅವುಗಳಿಂದ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಏನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಷ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಾವು ಈ ವರ್ಷ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಆತ್ಮಾಚಾರ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಆತ್ಮಾಚಾರ ಎಸಗಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಘಟಕ ಎಂದು ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತ್ತು. ಆ ಘಟಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ೧೯೮೦ರ ವರೆಗೆ ಜನರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಸ್ಪೈರ್ಸ್, ನೈತಿಕ ಬಲ ಬರಲಿ ಎಂದು ಅದರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಭಾಗ ಮುಟ್ಟಿದ್ದಿರಬೇಕಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ೧೯೮೧-೮೨-೮೩ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೭೯ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಪೈಕಿ ಜಾರ್ಜ್ ಕೀಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು ೮೨೦, ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪ್ರಕರಣಗಳ ೩, ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕಾದವು ೭೬೩, ಇತ್ಯರ್ಥವಾದವು ೩೦. ಅಂದಾಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಈ ಸೈಲಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ವಾದರೂ ಏನು? ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಆ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಬೇಕೆಂದು ಸೈಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಸೈಲುಗಳ ಕೆಲಸ ಇಷ್ಟು ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸೈಲುಗಳು ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜನವರಿಯಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಹಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮಾಚಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಗೇಣಿದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಬಿಡಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ಹರಿಜನರನ್ನು ಸಮಾಜದಿಂದ ಹೊರಗಿಡತಕ್ಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಈ ಸೈಲುಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದವೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಇಷ್ಟಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಿಮಗೆ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದ್ದಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಓನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಘಟಕದಿಂದ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿ ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆ ಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ದವರೂ ಕೂಡಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ ಫ್ರಾನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡತಕ್ಕದ್ದು. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗುರಿ ಸಾಧನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು, ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆ

ಯವರು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಏನಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಣಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ಪಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ೬೪೮೫.೪೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ೭೧೫೧.೨೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅಂದರೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ, ನೀವು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಿಮಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಖ್ಯ, ಆ ಜನರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತುಂಗ ಸಿಗತಕ್ಕ ಲಾಭದಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರೋಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಇಬ್ಬು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳೇನು ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಾಂಪೌನೆಂಟ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೫ ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಇಂತಿಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಬಡತನ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಏತಕ್ಕೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಿ? ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ರೆಪ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ವರದಿ ತರಿಸಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಬೇರೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಾಂಪೌನೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಟ್ರೈಬಲ್ ಸರ್ವೆ ಪ್ಲಾನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಿರಿಜನರು, ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸತಕ್ಕ ಜನರು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಿವರತೆ ಆದ ಇರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಪರಿವರತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ೧೯೭೯-೭೭ ರಿಂದ ೮೧-೮೨ರ ವರೆಗೆನ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೫೯,೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಖರ್ಚಾಗುವುದು ೫೯.೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್. For the benefit of the students studying in High schools, under the Tribal sub plan ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೨,೫೦ ಲಕ್ಷ. ಒಬ್ಬ ಟ್ರೈಬಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಟ್ರೈಬಲ್ ಸರ್ವೆ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಲಾಭ ಪಡೆದವರೇಕೆಂಬ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತೋ ಅದು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾರು? ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ಏನು? ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಜನರಾಯ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೂಡಬಾರು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಪರಾಧ ಬಡತನದಿಂದ ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ೩೬.೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಟ್ರೈಬಲ್ ೪ನಗೂ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ೩೬.೪೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾರ ಸಲವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಯಾರ ಸಲುವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಟ್ರೈಬಲ್ ಸರ್ವೆ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಫಿಪರಿಸ್ ಮತ್ತು ಸಿರಿಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ನಯಾಪ್ಪೆನ ಲಾಭ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ? ಅವರು

ಆ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಲಿ, ಅದರಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಲ್ಲಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡ ದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊಬೈಲ್ ಹೆಲ್ಪ್ ಯೂನಿಟ್ಸ್, ಸ್ಕೂಟಿಷನ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಡಿಷದಗಳಿಲ್ಲ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಲ್ಲ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಏನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರ್ಥ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸಬ್‌ಪ್ರಾನ್ಸಲ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಉಪಯೋಗ ಆ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸಾದರೂ ಹೇಗೆ ಬಂತು? ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ, ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೨-೨೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದೂಕು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೋಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಕಾರಣವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಾದರೂ ಹೋಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಾಗಲೀ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಲೀ ತೊಂದರೆ ಪಟ್ಟಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾನವೀ ಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಹಾಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು.

ಪರಿಷ್ಕ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ. ಹಾವನೂರು ಅಯೋಗದ ವರದಿ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಸಮಿತಿ ವರದಿ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳ ವರದಿಗಳು ಇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನ ಅಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬಾ ರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅನಾಚಾರಗಳು ಈ ಜನರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಪರಿಷ್ಕ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮೈಂಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಹೈ ಪವರ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ಯಾವ ಕಮಿಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹೇಳುವುದು ಮಾತ್ರ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಏನು ಮಾಡ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ? ಎಷ್ಟು ರಿಸರ್ವೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡ್ತೀರಿ? ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ೯೦ ಭಾಗ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ರೋಸ್ಟರ್ ಮೈಂಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಕಾತಿ ಮತ್ತು ಫೈಮೋಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಾದರೂ ನಿರ್ದೇಶನ ತೋರಿಸಿ. ಯಾವಂತಿ ಹರಿಜನಗಿರಿ ಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ತರುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನವೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಅನಾಚಾರಗಳಿರಲಿ, ಮೊನ್ನೆ ಕೂಡ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲಿ ಫೈಮೋಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಯಾವಂತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸಾಮಾನ್ಯರ ಪರ್ವಗಳಿಂದ ಸರಳತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತು ವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪರಿವಾಹಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಶಾಪಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ ಬಾಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ತಡೆಹೋದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ತಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದಾಗುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದವರಿಗೂ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ,

ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದವರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನೆಗಳು ಎಂದರೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಮೇಲಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದಾದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬಾಕಿಬಾಕಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಇಲ್ಲ. ಹೋದವರ್ಷ ಎಷ್ಟಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ಈ ವರ್ಷವೂ ಇದೆ. ಹೊಸ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದು ರೀಲಿ-ಲಿರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ಈ ವರ್ಷವೂ ಇದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಆರಂಭಿಸುವುದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ರೀಲಿ-ಲಿರ ಮತ್ತು ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಬೆರಳಚ್ಚು ಮತ್ತು ತೀಪುಲಿಖಿ ತರಬೇತಿದಾರರಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲೈಸ್ಡ್ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ರೀಲಿ-ಲಿರಲ್ಲಿ ೩೫೦ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ೩೫೦ ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ೧೦೬ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದಿಂದ ಹೋದ ವರ್ಷ ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ೧೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ೫,೧೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಜೈತನ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರೀಲಿ-ಲಿರ ರಲ್ಲಿ ನಾವು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಆದನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ ಹಾಗೂ ಹೊಲಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದ ಬಂಡಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವದ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ರೀಲಿ-ಲಿರ ರಲ್ಲಿ ೧೨,೫೧೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ವರ್ಷ ೧೬,೫೫೫ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದುಳಿದ ಬಂಡ ಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಟ ವಸತಿಗಾಗಿ ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ೩೫೫ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ರೀಲಿ-ಲಿರ ರಲ್ಲಿ ೩೬೪ ಜನರಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಂಗ್‌ಗೆ ಸಹಾಯ ಅನುದಾನವನ್ನು ರೀಲಿ-ಲಿರ ರಲ್ಲಿ ೪೧೫೦ ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ರೀಲಿ-ಲಿರ ರಲ್ಲಿ ೪,೧೫೦ ಜನರಿಗೆ. ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಂದರೆ ತಾವು ಒಂದು ಇಂಚು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಧಿಸೂಚನೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ೩೪೯ ಆದರೆ ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಪುಸ್ತಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರೀಲಿ-ಲಿರ ರಲ್ಲಿ ೨೨೫ ಜನರಿಗಾದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡಾ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲೆಮಾರಿ ಪಂಚಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ರೀಲಿ-ಲಿರ ರಲ್ಲಿ ೩೯,೨೮೭ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ರೀಲಿ-ಲಿರ ರಲ್ಲಿ ೩೪,೯೨೦ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಗುರಿಹುನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಂದರೆ ೪,೩೬೭ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಸಹಾಯ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಬಡುವಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಅನಾಥಾಲಯಗಳ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ೪,೫೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ೪,೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಖಾಸಗಿ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಂಗ್‌ಗೆ ಅನುದಾನ ನೀಡಿಕೆ ರೀಲಿ-ಲಿರ ರಲ್ಲಿ ೧೯೪೭ ಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ೧೯೪೭ ಜನರಿಗೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲಿಂಗ್‌ಗೆ ಹಾಸಗಿ ಸೌಕರ್ಯ ರೀಲಿ-ಲಿರ ರಲ್ಲಿ ೨೯೨೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾದರೆ ರೀಲಿ-ಲಿರದಲ್ಲಿ ೨,೦೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು. ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ? ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇದೆಯೇ ? ಕಳಕಳಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ? ಹಿಂದಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಎಷ್ಟೋ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಈ ಜನರಿಗೆ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಕೊಡಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೋದ ಸರಿ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಲೆಮಾರಿ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಎತ್ತು ದನಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕಾಯ ಧನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ, ಟೆರೋಟಿಪೈಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಲೆಮಾರಿ ಪಂಗಡದವರ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರೆಯೇ ಹೊರತು ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಒಂದು ನಯಾಪೈಸೆದಷ್ಟು ಸಹ ಮೊಂಡೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಾಳಜಿಯುಳ್ಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಅನುಕಂಪ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಮಂಡಲ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಮೀಸಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ವಾದ ವಿವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಮೀಸಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳೇಳ್ಕರೆ ಕಮಿಷನ್, ನಾಗನಗೌಡ ಕಮಿಷನ್, ಹಾವನೂರ್ ಕಮಿಷನ್ ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಮಿಷನ್‌ಗಳು ಆಗಿ ಅನೇಕ ವಾದ ವಿವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಆ ವರದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಎತ್ತುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಾವನೂರು ಕಮಿಷನ್ ಏನು ಕಾನ್ಸಿಟಿಯುಷನ್ ಮಾಡಿದರು, ಆ ಕಮಿಷನ್‌ನ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಲ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಇವತ್ತು ಅವರು ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಏನಿತ್ತು ಅದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅವರು ಓದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೇ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂಡೇವ್.—ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನಾನು ಪಕ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಹಾವನೂರವರು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಹೇಳಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವೇಪರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.— ಅದು ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.— ವೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತಾವು ನಂಬುತ್ತೀರಾ ? ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಲ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಪಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಪ್ರಥಮದ್ದು. ಆಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದೆಯೇ ? ಮಂಡಲ ಕಮಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಶಿಪಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೀರಾ ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.— ಮಂಡಲ ಕಮಿಟಿ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಶಿಪಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೀರಾ ? ಅದನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ತಾರೀಖು ಶಿಪಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ತಿಳಿಸಿ. ನನಗನ್ನಿಸಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾಗಿದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ. ಹಾವನೂರು ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾಗ ಅದರಿಂದಾಗತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ವಯಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರು ಇದು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪು ಕೊಡಲಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕಮಿಷನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ವತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಂತಹ ಧುರೀಣರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವಣ್ಣ.— ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೇಸಿಗಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಮಿಷನ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೀಗಲ್ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಎಂದೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.— ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನವರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ತಾವು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನು ? ಆ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ದಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಮಾಜಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್, ಸಾವನೂರ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್, ನಾಗನಗೌಡ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಒಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಈ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳು ಏನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ ಅವುಗಳ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾಯಕ ಸಮಾಜದವರು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮಗೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು, ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ನಾಯಕ, ಕುರುಬ ಹಾಗೂ ದೊಂಬರ ಸಮಾಜಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿತ್ತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವರ್ಗದವರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು, ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಆ ಒಂದು ವರ್ಗದವರು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಏನು ಹಿಂದುಳಿದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವುದೆಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ್‌ಅರಸು ಅವರು ಈ ಒಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಏನೊಂದು ಆಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದ್ದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸು ಅವರು ಅವರ ಮಗಳೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರಷ್ಟೇ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ನಾನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದವರಾದರೂ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿತರ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸು ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.— ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ಬರೀ ಘೋಷಣೆಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜದವರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವರ್ಗದವರು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆಂದರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಹಳ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅವರವರದೇ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಈ ಒಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸಾವನೂರ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕುರುಬ

ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಸುಮಾರು ೪೦ ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ದೊಂಬರು, ಬೆಸ್ತರು, ಕೊರಚರು, ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಹಾಗೂ ನೇಯ್ಕಾರಿಕೆ ಮಾಡುವಂಥ ಜನರಿಗೆ ಅವರದೇ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ, ಆ ಒಂದು ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಮೇಲೆ ತರುವಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಯಂತ್ರಚಾಲಿತ ಬಟ್ಟೆ ಗಿರಣಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನಿತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮೂಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಹೊಡೆತ ಬೀಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಒಂದು ಸಮಾಜ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವಂಥ ಕುಂಬಾರ, ಕಮ್ಮಾರ, ಬಡಗಿ ಹಾಗೂ ಚಮ್ಮಾರರು ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವರು ತಯಾರು ಮಾಡುವಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಒಂದು ಸಮಾಜ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಾಯುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಳಕಲ್, ಹುನಗುಂದ ಹಾಗೂ ಜಮಖಂಡಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ ಕ್ಕಾಗಿ ನೇಕಾರರು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಗಿರಣಿಗಳು ಬಂದಂತೆಲ್ಲಾ ಉಪಜೀವನವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಾನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿರೋಧಿಯೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕಡೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಲಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಕುಂಬಾರರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಗಡಿಗೆ ಇವತ್ತು ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ್.—ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೋಚಿ ಮೋಚಿಯೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕುಂಬಾರ ಕುಂಬಾರನೇ ಆಗಿರಲಿ ಎನ್ನುವುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಿ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕುಂಬಾರನಾಗಲೀ, ಬಡಗಿಯಾಗಲೀ, ಸ್ಪಿನ್ನಿಂಗ್ ಮಿಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ಇದ್ದಾಗ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದರು. ತಾವು ಬಂದಮೇಲೆ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.—ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ್ ಅವರೇ, ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಂತ ಮೊಸರಿನ ರುಚಿ ರೆಪ್ರಜಿಯೇಟರಿ ಇಟ್ಟರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಅನುಭವ ತಮಗೂ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೆನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಮಡಿಕೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮಾಜಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಹಾಯ ಸವಲತ್ತು ಸಿಕ್ಕುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಿಂದುಳಿದ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಗರತ್ವ ಮತ್ತು ನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಆ ಕಡೆ ಒಬ್ಬರು, ಈ ಕಡೆ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರು ಇದ್ದಾರೆ, ಇಬ್ಬರೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವರ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು

ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಜಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ, ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ವಿರ್ತುತ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ, ಹಣ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ನಾವು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಆಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದೆವು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್‌ಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ೭ ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಎಲ್ಲೋ ಗಂಡಿ, ಗುಂಡಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಓಡಾಡಿ ಆಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ನಮಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಇತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪಟ್ಟಣದ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ, ಹಳ್ಳಿಯ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ಆ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವುಮೆನ್ ಅಂಡ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ನರ್ಸ್‌ರಿ ಅಂಗನವಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಅನೇಕ ಅನಾಹುತ, ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳೇ ದೇಶದ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು, ಮುಂದಾಳುಗಳು ಎಂದೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಾವೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ತಾವು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಡೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಅನೇಕ ಹಾಸ್ಪಲುಗಳನ್ನು, ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು, ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಡ್ ಹಾಸ್ಪಲ್‌ನ್ನು ಬಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುವುದಾಗಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನಾಹುತ, ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಹಾಸ್ಪಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಜೈಗಿಕಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—೪೦ ಜನ ಇದ್ದರೂ ೧೦೦ ಜನದ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಹೆಯಾತ್ಮದ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಷೂಪರ್‌ವೈಸರ್ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಸ್ಟೆಪಲ್ ಸ್ಪಾಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಸ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಟಿ. ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ವಾಸ್ಡ್ ಹಾಸ್ಪಲುಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಟೆಪಲ್ ಸ್ಪಾಂಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಪ್ಪಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತ ಮಾಡಬಾರದು. ಹಾಸ್ಪಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿ ಇದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೇ ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೋಡಿದರೆ ತಪ್ಪೇನು ? ಪಿಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಹಾಸ್ಪಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ತಪ್ಪೇನು ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಆರಸ್.—ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನೋಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಅವರು ನೋಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಎಷ್ಟು ಇರುತ್ತವೆ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಸ್ಪಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಇಟ್ಟುಪ್ಪು ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ವಿಜಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಚಾರ್ಜೆಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದು. ಆಶ್ರಮ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಅಕಾಮೆಡೇಷನ್, ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅವುಗಳಿಗೆ

ಸಹಾಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಹಿಂದುಳಿದವರ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೂ ಇಂಚು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದರು ಅದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದುವರೆಗೆ ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷದಿಂದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಉದ್ಧಾರ, ಹಿಂದುಳಿದವರ ಉದ್ಧಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಇಂಚು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ೨೦ ಅಡಿ ಮುಂದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ೧೯೮೨-೮೩ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೩೪೨.೯೮ ಲಕ್ಷ, ಯೋಜನೇತರ ೭೩೮.೪೯ ಲಕ್ಷ. ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ೪೬೮.೭೨ ಲಕ್ಷ, ಯೋಜನೇತರ ೮೧೦.೪೩ ಲಕ್ಷ ಇದು ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೋ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಿ. ಇನ್ನು ಅರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಮಹಿಳಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೮೨-೮೩ರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೮೨.೫೮ ಲಕ್ಷ ಯೋಜನೇತರ ೧೭೫.೧೧ ಲಕ್ಷ. ಈಗ ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೭೯.೪೩ ಲಕ್ಷ, ಯೋಜನೇತರ ೧೯೬.೫೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಇನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಕಲ್ಯಾಣ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ, ಒಟ್ಟು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣದ ಮೇಲೆ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ೯೬೮.೦೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈಗ ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ೧,೨೩೬.೩೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ.—ಹೋದ ವರ್ಷದ ರೇಟು ಈ ವರ್ಷ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು, ನವೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಮಂದ್ರಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ, ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಕೆಲವೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡು ಮಂಡನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮೀಸಲು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೆಲವೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಿಂದುಳಿದ, ದೀನದಲಿತರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಳೆಳಿಯಿಂದ ಆದರ್ಶವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ವರದಿ ಯಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಎಂದೂ ಹಿಂದೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ೨ ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬ ಗಳು, ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂ, ಒಟ್ಟು ಐದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳು ಈ ಒಂದು ರೇಷ್ಡು ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಆವಲಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವಿನಿಂದ, ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ, ದೇಶವಿದೇಶಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೇಷ್ಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ರೇಷ್ಡು ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಳೆಯ ಕಂದಾಚಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸು ತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ತಳಿಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೈವೋಲ್ಟಿನ್ ತಳಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತೊಡಗಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಬಹುತೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲೇ ರೇಷ್ಡುಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕರೇಷ್ಡು ಬೈವೋಲ್ಟಿನ್ ಆದರೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೮ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಜಪಾನ್, ಚೀನಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ, ನಮ್ಮ ಆದಾಯ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಜ್ಞರ ವರದಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀಗಾವರಿ

ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯವನ್ನು ರೇಷ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಚಾಕಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಪರೀಕ್ಷಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ನಾವು ಶ್ರೀಶಂಕು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಖಾಯಂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನೂರಾರು ಚಾಕಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಒದಗಿಸುವ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿವೆ ? ಎಷ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ ? ಇದರಿಂದ ರೈತ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದರ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಚಾಕಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ರೈತರು ಬಹಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮತ್ತಿತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರು ಎಂದರೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತನಾಗಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕನಾಗಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಇದರ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೇಷ್ಮೆ ಪದದ ಅಲ್ಲೇ ರೀಲಿಂಗ್ ಆಗಬೇಕು, ನೂಲು ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಅಲ್ಲೇ ನೇಯ್ಗೆ ಆಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ನೇಯ್ಗೆ ಮಾಡುವುದು, ನೂಲು ತೆಗೆಯುವುದು ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಸುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕಸೂತಿ ಮಾಡುವುದು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿ ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮಂಖಾಂತರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸಮ್ಮ ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದು ಸಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗತಕ್ಕ ರೇಷ್ಮೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಗನ್ನು, ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆಗಾರನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಬಹಳ ಇವೆ. ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಿರಾಶರೆಯಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ೫-೧೦ ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೇ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಲು ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ನಿಂದ ಸ್ಪ್ರಿಂಕ್ಲರ್ ಮಂಖಾಂತರ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ರೇಷ್ಮೆ ಎಂದರೆ ಅತ್ಯಂತ ವೈಶವ್ಯವಾಗಿ ಯಾಗಿದ್ದುದು ಇವತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಚಿಂತಾನ್ವಿತವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆ ಘಟ್ಟ ಎಂದರೆ ಪಾಪಾರ ಮತ್ತು ಅದರ ತಯಾರಿಕೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆಮೆಕೊಳ್ಳುವವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ೬.೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ೫ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ೫.೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಎಂದರೆ ಕಳೆದ ೫೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಈ ಹರಿತಿಗೆ ತಂದಿಟ್ಟಿವೆ ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೋಷ ಎಂದೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ರೇಷ್ಮೆ ಕೋಠಿಯಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೇ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರೇಷ್ಮೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ೨ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿತು. ಒಂದು ರೇಷ್ಮೆ ಏನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರ, ಇನ್ನೊಂದು ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿ. ಇವುಗಳಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ಮತ್ತು ರೈತನಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕ ಬೇಕೆಂಬ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಇತ್ತು. ಇದು ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಶಿಶುಗಳು. ಅವರ ಕಲ್ಪನೆ ಏನಿತ್ತು ಅದು ಇಂದು ಭಗ್ನವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಪಾಟಿಗಳ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇವು ಸಿಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೆಲಸ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಏನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರ ಅದಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ರೇಷ್ಮೆಯ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ವೆಂಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಬಿಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೊಂಡು ಅಕ್ಕಿಕ್ಕುವವರಿಗೆ ಕಳಪೆಯು ಮಾಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ೧ ಕೆ.ಜಿ. ೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವೇಸ್ಟೇಜ್ ಬರುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಇವತ್ತು ೬-೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನೇಯುವವರು ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಬೆಳೆಗಾರರು ಇಂಥ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಚೈನಾಗಳಿಂದ ಸಿಲ್ಕನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಂಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೇಷ್ಮೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬೆಳೆಗಾರನ ನಾಶ, ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರ ನಾಶವಾಗಿ, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಕ್ತಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮದ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಆಘಾತ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ. ಈಗ ಹೊರದೇಶದಿಂದ ತರಿಸುವ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಘೋಷಿಸಿದ ಬರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೇಯ್ಗೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಡಿಮೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ನೇಯುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೂ ನಾವು ೨-೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಬಟ್ಟೆಯಮೇಲೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೈಮಗ್ಗಗಳು ಮಂಚೆಲ್ಲುಡುತ್ತಿವೆ. ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ನೇಯ್ಗೆ ಮಗ್ಗಗಳು ಒಂದೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ನಾವು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದವರು ನಾವು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಬೇಕು.

ಏತಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಇದರ ಮೇಲಿನ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಿಲ್ಕ್‌ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರಿಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಡೈಯಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಲು ದೆಹಲಿಗೆ, ವಾರಣಾಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ರೇಷ್ಮೆ ಸೀರೆಯನ್ನು ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಅದರ ಪ್ರಿಟಿಂಗ್ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಡೈಯಿಂಗ್ ೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಿಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಡೈಯಿಂಗ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿದರೆ

ಅಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಈ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಡೈಯಿಂಗ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ರೇಷ್ಮೆಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹಾಲಿನವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಡೈಯಿಂಗ್ ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಟಿಂಗ್ ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಜರಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೂರತ್‌ನಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೀರಪ್ಪವೊಯಿಲಿ.—ಜರಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರೊಬ್ಲೆಮ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ಸೂರತ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಜರಿ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕೆಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅದು ಈಗ ನಾಶವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಸಿಲ್ಕ್ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರೆ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೇಯ್ಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರೂ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರು ಎನ್ನುವ ಆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವೆನೋಭಾವ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆ ಒಂದು ವೆನೋಭಾವ ಹೋಗಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆಯಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಗೃಹ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ನಿಗತಿಕರೂ, ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳು, ಮತ್ತು ಸಂಕಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ವಂತ್ಯಷ್ಟು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಈಗ ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಲಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಖಾಸಗಿಯವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳವರೂ ಕೂಡ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತರಬೇಕು. ಅವರು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮುಂದಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಥವಾ ಮಹಿಳಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ ಒಂದು ಸೇವಾ ವೆನೋಭಾವದಿಂದ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೇವಾ ವೆನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯಾರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಆಫ್ ಆಡ್ವೀಸ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಏನಾಗಿದೆ ?

“In 26 schools text books were supplied during 1974-75 to 1980-81 six months after the opening of schools.”

ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವಾಗ ಎಂದರೆ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ; ಇನ್ನೊಂದು ಇದೆ.

“In Mysore District four grant-in-aid hostels were closed during 1977-78. Government grant for one of these schools was not given as no boarder was found in hostel during surprise visit by the Assistant Commissioner in 1977.”

“In Kolar and Bidar Districts, even though the students joined hostels in the end of the month, grant of Rs. 125 was released by the District Social Welfare Officer in full instead of making proportional reduction. There is loss of Rs. 52,000. No action has been taken to recover the amount.”

ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯದ ಪರಂಪರೆ ಒಂದಲ್ಲ ನಾಲ್ಕಾರು.

“In Belgaum District, Social Welfare Inspector was reported to have misappropriated timber valued at Rs. 0.46 lakhs supplied by the Forest Dept. in May '73. No action has been taken.”

ಇದರಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನೇ ತಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನು ಏನೇನು ತಿಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಸಂದರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಉದಾರತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

“Under the scheme of providing houses to sweepers and scavengers the State Government released subsidy and loan amounting to Rs.11.5 lakhs during 1978-79 to 1980-81, 499 houses were proposed to be constructed. Of this, 69 houses only had been completed so far. (Apr. '82) A test check of progress of construction in 5 districts disclosed that out of 93 houses for which financial assistance was released during 1978-79, 33 houses only had been completed.”

ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಛೀಫ್ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಫಿ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳು 33. ಕನಿಷ್ಠ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಿಸತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಥವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

“The municipalities which were given subsidies for construction of houses for sweepers and scavengers had been completed after a lapse of more than three years.”

ಇದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿ ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು

“In Chickmagalur, Rs. 2.98 lakhs were drawn on 31st March 1981 and paid to the District Rural Development Society in November 1981. The Society refunded (March '82) the full amount to the Department. Thus keeping amount outsider Government Account for one year without any benefit to tribal population.”

ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನು, ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ, ದೀನದಲಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಾಲು ಬ್ರೆಡ್ ಇದೆಲ್ಲವು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾದರೂ ಏನು ? ನ್ಯೂಟ್ರೀಷನ್ ಪುಡ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಮ್ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ದೀನದಲಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಂಡೆಯದಾಗಿ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಅರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯರೋಧನವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಡನ್ನು ಮತ್ತು ಖನಿಜಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಡಾಲ್ಫಿಯಾ ಅವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಕಾಡನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಖನಿಜಸಂಪತ್ತನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಸಲ ಒಂದು ವರದಿ ಸಹ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅರಣ್ಯ ಬಂದಿರಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ೨೪ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಟನ್ ಮರ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತರೆ, ಹಣ ಸುಡಲು ಒಂದು ಟನ್ ಸೌದೆಗೆ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಫಾಲಿಫೈಬರ್ಸ್‌ನವರಿಗೆ ೨೪ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಟನ್‌ನಂತೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ದ್ದಾಗ ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಲಾಯಿತು, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಎಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೇ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಶ್ರೀ ನಂಬೂದ್ರಿವಾಡ್ ಅವರೂ ಸಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ಅವರು ಸಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೫ ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರಣ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಚಿಂತವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಆಗಿರಲಿ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರಿಂದಲೇ ಆಗಿರಲಿ, ಈ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ಯಾರು ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಕರುಣೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿಗೂ ಅವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಂದಲಿರುವಂತಹ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಯಾರೋ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರು, ಯಾರೋ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ಈಗಿನವರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೇ ? ಯಾರೋ ಕಸವನ್ನು ತುಳಿದರು ಎಂದರೆ, ಅದೇ ಕಸದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಶ್ರೀ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ೩ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಯಷ್ಟು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ವರವನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ೧೭ ಪೈಪ್‌ವೆಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಅವರಿಗೆ ಮರ ಕಡಿಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇವರುಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಈ ಒಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಡೆಯವರೇ ಮಾಡಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ ಮಾಡಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಮಾಡಿರಬಹುದು; ಇಂತಹ ಒಂದು ತಪ್ಪಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನು ಮುಖಾಂತರ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ? ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಲು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಾಕತ್ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ? ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಿದಿರಿನ ಲೂಟಿ ಸಹ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಒಣ ಬಿದಿರನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಹಸಿ ಬಿದಿರನ್ನೇ ಕಡಿದು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಅದು ಒಣಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಾಡಿನಿಂದ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಬಿದಿರೂ ಕೂಡ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಬಹಳ ಕಳೆಕಳೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಷ್ಟೂ ನಾವು ಕಾಡನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಗಡಿ ಭಾಗವಾದ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ಹಾಗೂ ಮಹದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಬೆಟ್ಟದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತವಿರುವ ಕಾಡನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ಈಗ ೫-೬ ಜನ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜಾಗಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ಜನ ಬಂಧೂಕಧಾರಿಗಳು ಬಂದು ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಕಾಡನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಾಣ ಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಹಣ ಬೇಕೋ ಎಂದು ಮೊದಲು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಪ್ರಾಣದಾಸೆಗೆ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಟೀಕ್ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮರ ಹೀಗೆ ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಅನಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿ ? ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆನೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಅಂಬಾರಿ ಬಳಿರುವಂತಹ ಜೀವಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ೭ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಲಾಟ್ ಮರ ೭೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹರಾಜಾಯಿತು. ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೂಗಿದವರು ೩೫ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬದಲು ೩೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಡ್ವಾನ್ಸ್ ಎಂದು ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜ್ಯಾ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಮರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದಾಗ ೧೬೬ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಆಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಮರ ಗಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಳೆದ ೭ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮರವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆತ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಬಂದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆತ ೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ, ಆದರೆ ಮರ ವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಹಣವನ್ನೂ ಸಹ ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಆ ಮರವೆಲ್ಲಾ ಗೆದಲು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಆತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ೩೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು ? ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ? ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೊಟ್ಟು ಪೇಪರ್‌ಗಳು ಅಲುಗಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೂಡುತ್ತಹ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಜಾಗೃತಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜರತೆಯೇ ಕಾನೂನನ್ನು ತಪ್ಪು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬರೆದಂಥ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂಥ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಬದುಕಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂಥ ಕಾಲ ದೂರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರ ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಹದಗಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ೧೬೬ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ೭ ಕಳೆದ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮರವನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಇವೊತ್ತು ಮರದ ಬೆಲೆ

ಏನಾಗಿದೆ ? ಅತನ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಮಾಡದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಇಂತಹ ಒಂದು ಆಡಳಿತದ ದುರವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸಹ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮತಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ (ಕಾಣಗಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಸದನದ ಮುಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವಂತಹ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನಾನೂ ಸಹ ಬಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಕಸುಬು ಎಂದರೆ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದಂಥ ಉದ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ಯಮದ ಉಗಮ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೬೭೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್ ತನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಜೈನಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯ ಕಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ಬೀಜವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದಂಥ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಈ ದಿವಸ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತಹ ರೇಷ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಪಾಲು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೮೦ರಷ್ಟು ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ವಂತು, ಇದರ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು. ಈ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರೆಲ್ಲರ ಅಭಿಲಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಾರನ ವೆ:ಗನಾಗಿ ಸ್ವತಃ ನಾನೂ ಸಹ ಬೆಳೆಗಾರನಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಒಂದು ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಪ್ರಗತಿಪಥದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ರೋಗರಹಿತವಾದಂಥ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಎರಡನೆಯದು, ಅವರು ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗೆ ಅಂದರೆ ಗೊಡಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಈ ಎರಡನ್ನೂ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರೆದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಉದ್ಯಮದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು, ಅದರ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲ. ರೇಷ್ಮೆ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಕರುಳು ಕಿತ್ತುಬರುವ ತರಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಬೈವೋಲಿನ್ ಬೀಜವನ್ನು ತಂದು ಹುಳುವನ್ನು ಸಾಕಿ ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ ಬಿಡುವಾಗ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ತರಹ ರೋಗ ಬಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹುಳುಗಳನ್ನು ತಿಪ್ಪೆಗೆ ಸುರಿದಿದ್ದರು. ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಮನೆ ಮಂದಿಯೆಲ್ಲಾ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಸಾಕಿದಂತಹ ಹುಳುಗಳನ್ನು ತಿಪ್ಪೆಗೆ ಸುರಿದು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರು ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನು ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಬಾದರೆ ಯಾವರೀತಿ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ ಆ ರೀತಿಯ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳಲ್ಲೂ ಇತ್ತು. ಹುಳು ಸಾಕಿದರೆ ಕೊನೆಯ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹುಳುಗಳು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದು ಇಲಾಖೆಯವರ ವೈಫಲ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ, ಅದು ಏತಕ್ಕೆ ಇದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನೌತ್ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ಸೊಪ್ಪು, ಹುಳು ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಶೋಧನಾಲಯ ರೈತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ರೋಗರಹಿತವಾದ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಇದೆ, ಬೆಳೆಗಾರ

ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ತಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ರೈತರ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ರೈತರ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಬರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದೂರದೃಷ್ಟವೋ ಏನೋ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರ ರೆವರ. ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸ್ಟ್ ಜನ ಏನಿದಾರೆ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೇ ತಳಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು, ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ರೈತರನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ಬೆಳೆದಾಗ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಅಲೂಗಡ್ಡೆ, ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ೧೦-೧೨ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೈತರು ಇದಾರೆ ಅವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇವೆ ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿರಿಕಲ್ಚರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗಡೆ ಗ್ರೈನೇಜ್‌ನ್ನು ೧೬-೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದರೋ ಸಹ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೊಟ್ಟೆ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೊಟ್ಟೆ ಪೂರೈಸತಕ್ಕದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಆಂಧ್ರ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಬೆರೆ ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಅಡಮು ಬೇಗ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಕೆಳಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯಮದಾರರಿಗೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಪರಾಧ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೊಂದು ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಿಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅವರು ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ. ಬೆಳೆಗಾರರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಿತ್ತನೆ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ನುರಿತ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತಮ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಇಲಾಖೆಗಳೆಂದು ತಾವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಂತಹ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಅವರು ಆಡಳಿತ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ನೋಡಿ, ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ಬೆಳೆಗಾರರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೇ ? ಫಾರಂಸ್‌ಗಳು, ಗ್ರೈನೇಜ್‌ಗಳು ಇವುಗಳ ಮೆಂಟೇನ್ಸ್ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಡಿಶನಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ. ಹುಳುಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸಾಕಬೇಕು, ಬೆಳೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಬೆಳೆಯ ಬೇಕು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಭವವಿರುವಂತಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಚಾಕಿ ಕೊಡಿ. ಉತ್ತಮವಾದ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಆಸೆ ಏನೆಂದರೆ, ಜಪಾನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ತರಬೇತಿ

ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ ಯವರು ಹೇಳಿದದ್ದಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಭದ್ರಾಪುರಿಯ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದುರದೃಷ್ಟವೋ ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಿನ ಸ್ಪರ್ಶವೋ ವೈಫಲ್ಯವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿರಾಧರರೂ ಆಗಲಿ, ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಪ್ರಾಜ್ಞರು, ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆಗಾರರು ಇವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಲಾಭ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹುಳುವನ್ನು ಸಾಕುವಾಗ, ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಬಿತ್ತನೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಮೈಸೂರು ಬಿತ್ತನೆ ಕೇಂದ್ರ, ಇನ್ನೊಂದು ಬೈಪೋಲ್ವೀನ್ ಕೇಂದ್ರ. ಮೈಸೂರು ಬಿತ್ತನೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವತಹ ಬೆಳೆಗಾರ, ನನ್ನ ಪಾತಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೨ ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮೈಸೂರು ಬಿತ್ತನೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಪ್ರಭಲವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ, ಒಂದು ಸ್ವಾರ್ಥವು ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ಬಿತ್ತನೆ ಕೇಂದ್ರ ಪದ್ಧತಿ ಹುತುಕ ಟಿಪ್ಪಣಿಸುಲ್ತಾನ್ ಕಾಲದ್ದೇನೋ ಶುರುವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಮೈಸೂರು ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವಾಗ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ ಅಂದರೆ ಅದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದು. They have Corgotten the basic problem of the basic seed. That is my difficulty, ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಸಿಗೆ ಫಾರಂಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಇದು ಅನ್ಯಾಯ. ಒಂದು ನಮಾಸ್ತೆ ಕೂಡ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಪರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕರ್ತರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ವಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಪರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡುರಾಯರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ಗುಣಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಭಿನಂದಿಸಲೇಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ನೋಟಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಬಿತ್ತನೆ ತಳಿ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕಾನೂನು ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನಿನ ಹಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡವರು ನಾವು ಬೆಳೆದಂತಹ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. There is a contract between the Government and the farmer. You produce...

he has to secure his chair by resorting to Gobbels type of propaganda. But this propaganda will not have the desired effect here. Because in Germany there was ban on countering the falsehood of Gobbels. Here (in the country) the other side of a thing can come out through many media other than the Governmental machinery for publicity. This is Moily's misfortune and our fortune."

Why I read this editorial is that we are creating an impression in other States by our criticism which is not so responsive if say so. Therefore, I request.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ. ತಾವು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಾತಾವರಣ ಬಂದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ವಿರೋಧ ನಾಯಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಾದರೂ ಎಂದರೆ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕೂಳಿ ಫೇವರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದಾಯ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. The Opposition will have its own status and seek favours from the Government. ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವು...

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬೈವೋಲ್ವಿನ್ ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಿತ್ತನೆ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದೂ ಅಳಿವುದಿಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇರಲಿಲ್ಲದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಬೈವೋಲ್ವಿನ್ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಅನೇಕ ಜನ ತಜ್ಞರು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಆ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಬಲವಂತವನ್ನು ಹೇರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಿತ್ತನೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. They have failed to achieve the target in the Bivoltine ಇವತ್ತು ರೈತರ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ನಾವು ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೈವೋಲ್ವಿನ್ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಆ ಬಿತ್ತನೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬೈವೋಲ್ವಿನ್ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾರಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪರರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಟರ ಅದರಿಂದ ತಮಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪಾಜೆಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದಂಥ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅದು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಅದು ಸರಿ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಈ ಬೈವೋಲ್ವಿನ್ ತಳಿಯನ್ನು ಟೆಲೆಯಂವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಿ. ಇಲ್ಲಿನ ಗುಣ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆ ಬೈವೋಲ್ವಿನ್ ತಳಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತಕ್ಕಂಥ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತಕ್ಕಂಥ ಮಕ್ಕಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ನನ್ನ ಮಗ ಹುಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಆದರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮಗು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆಯೇ ಎನಹೆ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಗು ಕಪ್ಪಾಗಿದೆ ನಾವು ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಮಗುವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಈ ಬೈವೋಲ್ವಿನ್ ತಳಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಮೇಲೆ ತಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ತಳಿ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಅದು ಸರಿ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ರೈತನು ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ರೇಟ್ ಕೊಡಿ. ಅವನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ರೈತನು ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿರುವಂಥ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವೇ ನೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಗೂಡನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ತಜ್ಞರಿಂದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೂ ಕೂಡ ತಾವು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ರೈತನು ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಗೂಡನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ೬೦-೭೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ನಷ್ಟ ಸಹಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ತಾವು ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರೇಷ್ಮೆಗೆ ಬೆಲೆ

ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನಾವು ಇವತ್ತು ಒಂದು ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಕಾರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ೮೦-೯೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. Is the Central Government prepared to import cars. There are several Industrial goods the prices of which is rising every day. Is the Central Government going to import these articles ? ಈ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ತಾವು ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೆಳೆದಂಥ ರೇಷ್ಮೆಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಸುಮಾರು ೩ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ತಂದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಿದಾದರೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ರೀಷ್ಮೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಎಂದು. ಅದರ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಯ್ಯನವರನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಸಿ. ಎಸ್. ಬಿ. ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಇದನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಭಾರೀ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತಹ ಫೈಲನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಸಿ. ಎಸ್. ಬಿ. ಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದರು. ಆವತ್ತು ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಯಾರೂ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಒಂದನೆಯದು. ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ರಿಫೈನ್ ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿಂದ ಯಾರು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಈ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಕಳಿಸುವಂಥವರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಅವರು ಕಳುಹಿಸುವ ಬೆಲೆಯ ೧೦ ಭಾಗದಷ್ಟು ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನೀತಿಯಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ೧೦ ರಿಂದ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲವೇನು ಎಂದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ರೇಷ್ಮೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಆದರೆ ಸುಮಾರು ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯ ೬ ನೂರು ಟನ್ ವಿದೇಶಿ ರೇಷ್ಮೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಅರಿತು ಈಗಲಾದರೂ ಅದು ಸರಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಆಡ್ಮಿನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ೨೫೦ ಟನ್ ಜೈನಾ ದೇಶದ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಮದುಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಗಾರರು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ರವರು ಕೇಂದ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಾರ್ಟರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮೇಲೆ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ರೇಷ್ಮೆ ತರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದನೆ. ಈ ೨೫೦ ಟನ್ ರೇಷ್ಮೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜೈನಾ ದೇಶದವರು ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ೧ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಕೇವಲ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಅದರ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವೆಸ್ಟ್‌ನ್ ಕಂಟ್ರೀಸ್‌ಗೂ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ. ಕೇವಲ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ ? ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು ? ಜೈನಾ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಏನಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಕಾರರಾಷ್ಟ್ರಿಯ ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾದಂಥ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಭಾರತ ದೇಶ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂಥ 'ಬೈಪೊಲಿಸ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್' ನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದಮನಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ೧೯೮೨ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಶಾಸಕನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಈ ಆಮದಿನ ವಿರೋಧದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ವಿಫಲನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಆಸೆಯಷ್ಟೇ ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಬಿಟ್ಟು ಶಾಸಕನಾಗಿ ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಫಲನಾಗುತ್ತೇನೆಯೇ ಎಂಬ ಒಂದು ಉತ್ಕಟವಾದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಸಹ ನಾನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗಿದೆ ಇದೊಂದು ಅನಿಷ್ಟ ಪರಂಪರೆ. ಈ ದೇಶದ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೮೦ ಭಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದ್ದೇ ಉಳಿದದ್ದು ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳದ್ದು. ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಜನ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಾರರ ಕೂಗು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಭದ್ರಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಕೂಗು ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಬಡ ಬೆಳೆಗಾರರ ಕೂಗನ್ನು ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ರಾಜ ಕಾರಣಗಳ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಾರಣಾಸಿಯ ಕೆಲವು ನೇಯ್ಗೆ ಗಾರರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬೆಳೆಗಾರರ ಜೀವನವನ್ನು ಅವರ ಹಿತವನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕಾರಣಿ ಅಥವಾ ಶಾಸಕರು ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಆಮದು ನೀತಿಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಬಿಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಈ ಸದನದ ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದಾಗ ನಾನು ವಿಫಲ ನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು, ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಸಕರನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಆಮಂತ್ರಿಸಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಬಂದಿದ್ದವರು ಕೇವಲ ೩ ಜನ ಮಾತ್ರ. ಈ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದಂಥ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬ ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೆ ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಒಬ್ಬರು ಒಬ್ಬರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ. - ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಯಾವ ಒಂದು ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಲಿಲ್ಲವನ್ನುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕನ್ಸಲ್ಟೇಟೀವ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲೂ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್‌ಡಿಸ್‌ಕ್ರಿಮಿನೇಟ್ ಆಗಿ ಆಮದು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಮತರ ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ 'ವಿಕಮುಖವಾಗಿ ಶಾಸಕರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ. - ನಾನು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಉಳಿದ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ೩೫೦ ಟನ್ ರೇಷ್ಮೆ ಏನ್ ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರು ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್‌ನವರು ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿದರು ಭಾರತ ದೇಶದ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ೪೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಇಂಪೋರ್ಟ್‌ಡ್ ಸಿಲ್ಕ್‌ನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಬಿಡಬಹುದೆಂದು ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿದರು ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ೪೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಇದನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದು ಆ ಕಂಡೀಷನ್ ವೇವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನೇಕಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಳ್ಳು ಆಪ್ಪಟ ಸುಳ್ಳು. ಹಿಂದೆ ಒಂದುಸಾರಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ನೇಕಾರರನ್ನೆಲ್ಲ ಕಿರಿದುಕೊಂಡು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದರು. ನೇಕಾರರಿಗೆ ಸಿಗುವುದು ಕೇವಲ ಕೂಲಿ ಮಾತ್ರ ಲಾಭ ಸಿಕ್ಕುವುದು ನೇಯ್ಗೆ ಯಿಟ್ಟಿರುವ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನೇಕಾರರಿಗೆ, ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ, ರೀಲರ್ಸ್, ಯಾರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದಕ್ಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಸಹ ಸುಳ್ಳು, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದೇಶದ ಉದ್ದಮದ ಮೇಲೆ ಇದು ಪ್ರಭಾವವಾದಂಥ ಪೆಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಿಲ್ಕ್‌ಗೇನೂ ಅಭಾವವಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ. ಇದರಿಂದ ಈ ಕಾರಣ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಆ ಆಮದು ನೀತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಮಿತ್ರರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಕರ್ಕೂನ್ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆ ಗರಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಆ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಫಿಕ್ಸಿಂಗ್ ಆಫ್ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಅಂಡ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಪ್ರೈಸ್ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾದ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು ಗರಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯನ್ನಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಮನಗರ, ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲದಂಥ ನೂನತೆಗಳು ಆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿವೆ. ನಾನು ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೦-೨೧ ರಂದು ಯಾಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಇಷ್ಟು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದ ರೈತನನ್ನು, ಯಾರು ಅದನ್ನು ದೇವರು ಎಂದು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ತಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ರೈತರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲುಕಸಕ್ಕಿಂತ ಕೀಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ದಯೆ ವಿಟ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಬೆಳೆಗಾರನ ಮಗನಾಗಿ ಹೃದಯಾಳದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ನೋವಿನಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ನಿಲ್ಲಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಬಹುಶಃ ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಅವರು ಎಂದರೆ ರೈತರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿಬೀಳಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಡು ಮಾರುವವರೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗಡೆ ಬಿಡುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಈ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಎಸ್‌ಎಂಬಿ ಸಿಲ್ಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. I congratulate the previous Government for establishing these two institutions as they are safeguarding the interests of the Weavers and also other sections who are engaged in this field. Karnataka Silk Marketing Board-Silk Exchange-They are doing good things. They may be continued and they have to be strengthened.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ರೇಷ್ಮೆ ಆಮದು ನೀತಿ. ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಆಮದು ನೀತಿಯಿಂದ ಆಗುವಂತಹ ಅನಿಷ್ಟದ ಫಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಒಂವೇ ಒಂದು ವೃತ್ತ ಪತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೇನೂ ಅಪರಿಗೆ ಗೆತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ, ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಲಿಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರಾಜಕಾರಣ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಭಯ ನನಗೆ ಇದೆ.

“ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರೇಷ್ಮೆ ಪ್ರಮಾಣ ದಿನದಿನೇ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಈಗ ಏಳನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಶೇಕಡಾ ಎಂಭತ್ತರಷ್ಟು ಕುಸಿದಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಮತ್ತು ನೇಕಾರರ ಹಿತಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು

ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಚ್ಚಾ ರೇಷ್ಮೆಯ ಕನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಶಿಪಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿ ಎಂದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಅನಂತರವೂ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರಗೊಳ್ಳದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ರೇಷ್ಮೆ ಬೇಸಾಯ, ವಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ರಫ್ತು ಈ ಮೂರನ್ನೂ ಫುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ.

That means that that the Central Government has perfect knowledge that by importing raw silk, neither they can arrest the price nor can they provide good quality of silk to the manufacturers. ಎಂದರೆ, ಈ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಏನೊಂದು ಕಟ್ಟು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಹಿತ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಆಮದು ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಾರನಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬೆಳೆಗಾರರ ಹಿತವನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ವಂಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. They are cheating their own conscience. Central Government is quite aware of the import policy of raw silk, and it is definitely a blow to these industries in this country. If they don't stop it, we have to find out the alternative: ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನ ಯಲ್ಲಿ ನಾನಂತೂ ಸೋತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ, ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಬರದಿದ್ದರೂ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇದ್ದಾಗ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೆನೋ, ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಭಲವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಬರದಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೂ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗಲೂ ಕೂಡ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೆವು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳಾಯಿತಲ್ಲ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ರಾಜಕಾರಣಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ರಾಮಯ್ಯನವರೇ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೀವು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಆಮದು ನೀತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಕಾಗದವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ.ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವತಃ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ವಿನಾ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯ

ವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಅವರು ನಮ್ಮ ಕೂಗಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ, ನಾನು ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಕೋರ್ಟಿನ ಮೂಲಕ ಏನಾದರೂ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. By way of writ, can you prevent this import of raw silk? The Reelers should come out to the streets. That is the only alternative. ನಮಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನೂ ದಾರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ರೇಷ್ಮೆ ಆಮದು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ,, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಆಮದು ನೀತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದವರು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪೇಪರ್ ಕಟಿಂಗ್ ಇದೆ. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಹಾಗಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕೈದು ನಿಮಿಷ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ವೈರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಸಂಪಾದಕೀಯವನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಅನೇಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಿರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯವರ ಪಾತ್ರ ಅಪಾರವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರೇಷ್ಮೆ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು

ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ಏರಿ ಖಾತಾಬರ ಪೇಟೆ ಪುನಃ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದೇ ನೆವದಿಂದ ಅನೇಕ ಮಗಗಳು ನಿಟ್ಟಿಯಾಗುವೆ. ಪರಿಣಾಮ ಬಡ ನೇಕಾರನಿಗೆ ಉಪವಾಸ. ಅವನಿಗೆ ಅನ್ನ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವ ಸೋಗು ಹಾಕಿ ಹಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ ಈಗ ಮುಂದಾಳುತನ ವಹಿಸಲು ಬೀದಿಗೆ ಇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರೇಷ್ಮೆ ಧಾರಣೆ ಇಳಿದರೆ ನೇಕಾರನ ದಿನಗೂಲಿಯೇನೂ ಏರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ರೇಷ್ಮೆ ಧಾರಣೆ ಏರುಪೇರಾದರೆ ಅದರ ಅಂಥ ಪಡೆಯುವ ಕುಳಗಳೇ ಬೇರೆ. ಆ ಪಟ್ಟಿಭದ್ರಹಿತಗಳೇ ಕೂಲಿಕಾರರನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವ ಪದಾತಿಗಳಿವೆ. ಆ ಪದಾತಿಗಳು ಏನೇ ಇರಲಿ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವೇ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಲು ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ವಿದೇಶಗಳಿಂದ, ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆ ಕೂಡ ಈಗ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ವಿದೇಶಿ ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಒಂದರ ಸ್ಪರ್ಧೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆ ಇಳಿಯುವುದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಅದರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮೂಲಕ್ಕೇ ಅದು ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟುಗಲಿದೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಆಮದು ಸ್ಥಗಿತ.

ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ನೇಕಾರರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸ ಬಹುದು. ಕಚ್ಚಾ ಮೂಲನ್ನು ಬದಗಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಳ್ಳಲು ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ-ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಮಾರಕವಾಗುವ ರೇಷ್ಮೆ ಆಮದಿಗೆ ಕೈಹಾಕುವ ಮೊದಲು ಅದರ ಫಲಾಫಲಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಈ ತರಹ ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹದ್ದು ಇದೆ. ಕಾಲದ ಅಭಾವ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆಯೂ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾತಿನ ಮೂಲಕವೋ ಅಥವಾ ಕಾಗದದ ಮೂಲಕವೋ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಉದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮುಧೋಳಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದ್ದಂತಹ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹುಲಿಯೂರು ರಂಗಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊಂದಲವಾಯಿತು. ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮದ

ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರುವವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಗೊಂದಲ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ೫೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಇದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಳ್ಳುಗಾಲದಲ್ಲಿ ೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಆದರೂ ಕೊಳ್ಳುಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ದಂತಹ ಗೂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಕೂಡ ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ಗೂಡನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳು ಇವೆ. Number one is, there must be a producer and number two is, there must be a purchaser. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗೂಡನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಮಂಥೋಳಿನಲ್ಲಿ ಕಾಟನ್ ರೀಸರ್ಚ್‌ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆಯಿರಿ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಹುಲಿಯೂರುಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಂಥೋಳಿಗೆ ಕಾಟನ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಕು. ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಾಗಲೂ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹಾಗೂ ಅನಾವಶ್ಯಕತೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪದಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೂಡನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯು ಅವಶ್ಯಕ ಇದೆ. ಈ ಎರಡು ಅನುಕೂಲಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ಕಡೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಈ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು, ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದರೆ ಉಪ್ಪು ನೇರಳೆ ಕಡ್ಡಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಉಪ್ಪು ನೇರಳೆ ಕಡ್ಡಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬರ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಡೈವರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. It is really a scheme pruned against the drought. ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ, ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ತಮಗೂ ಹಾಗೂ ಕೆಳತು ಕೇಳಿದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ಶೋಷಿತವರ್ಗದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಇಲಾಖೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸಾರವರು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮತುವರ್ಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನೇ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಅವರ ಸುಪುತ್ರಿಯವರೇ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ಆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಂತಹ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಾಪುಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ೫೦ ಕೋಟಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು, (ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ) ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ತಾವು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟು ಅಲ್ಲ, ಇವರ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮ್ಯಾನಿಫೆಸ್ಟೋನಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ :—

“ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ತರ್ಕಬದ್ಧ ಮೀಸಲು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಇರುವ ಮಂಡಲ್ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಜಾರಿ ಗೊಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಒತ್ತಾಯ. ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ” “ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.” “ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಗತಿ ಪರದಲ್ಲಿರ ಒತ್ತಾಯ. ಇಂತಹ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ನಾವು ಬದ್ಧರು.”

ಇದು ಇವರ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾನಿಫೆಸ್ಟೋ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ ನೀವು ಗೆದ್ದು ಬಂದಿರುವುದು. ಅದನ್ನು ನೇರವೇರಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀವಾರು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲಾ ನೇರವೇರಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮಕ್ಕಳ ದೇಶ. ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗ್ಯ ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ. ಆ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಂತಹ ಒಂದು ಕಾಲ ಇತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗ್ಯ, ಅದು ಭಾಗ್ಯವೇ, ಮಕ್ಕಳ ಶಾಪವಾಗುತ್ತಾರೆನೋ, ಮಕ್ಕಳಿಂದ ನಮಗೆ ಶಾಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಶಾಪವಾಗುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳೇ ನಮಗೆ ಇರುತ್ತಾರೇನೋ, ಅಂತಹ ಒಂದು ಕಾಲ ಬೇಗ ಬರಬಹುದು. ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ನಿಂತುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ, ಆ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಪಂಚು ಮೊಗವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ ನಿಜ. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತುಂಬ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೆನಸಿಕೊಂಡಾಗ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತಳವುಳಿ, ಬಹಳ ಗಾಭರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೇಗೆ ? ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜು ಹೇಗೆ ? ಅವರಿಗೆ ಸ್ಕೂಲು ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳು ಹೇಗೆ ? ಊಟ ತಿಂಡಿ ಹೀಗೆ ? ವಾಸಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಎಲ್ಲಿ ? ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಎಲ್ಲಿ ? ಇವರ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡರೆ ಎದೆ ಹೊಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಟನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಒಂದು ಸಾವಿರ, ೨ ಸಾವಿರ ೪ ಸಾವಿರ. ಮಿಡ್‌ಸ್ಟ್ರಾ ನಲ್ಲಿ ೫ ಸಾವಿರ, ೭ ಸಾವಿರ, ೮ ಸಾವಿರ. ಸರಿ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, —ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇತರೇ ಬಾಕಿಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀಟಿಗೆ ಸಾವಿರ, ಲಕ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೋಟಿ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು ಏನು ? ನಾವು ಬಹಳ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕೂ ಎಂದು. ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ? ಹೇಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಳೆ ಇಡತಕ್ಕಂತಹ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಆಕ್ಟಿವ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಆಕ್ಟಿವ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದು ಎಲ್ಲಿ ? ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ? ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ? ಇವರಿಗಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಾಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ? ಇವರ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ? ಮುಂದೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳೇ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಕ್ಕಳೂ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಜಮೀನನ್ನು ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಆಕ್ಟಿವ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಸಾಹೇಬರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಬೇಡ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಅಳತೆಗೋಲನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹುಟ್ಟಿರುವ ಮಕ್ಕಳುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ಈ ತಾಯಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಗ್ರ ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ ಇವರು. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದು. ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇವರು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ ಆದರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಗತಿಗೆ ಗೋವಿಂದನೇ ಗತಿ...

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಗೋವಿಂದನೇ ಗತಿಯಲ್ಲ. ನಾವೇ ಗತಿ. ಇವರು ಬೆಳೆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಹಳ ಸುಮಧುರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂತಹ ಊಟ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಊಟ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಊಟ ಎಷ್ಟು ? ಮಿಡ್ಲೆ ಮೀಲ್ಸ್ ಎಂದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರುವಂತಹ ಊಟವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಲಿ ಪ್ರತಿಯನ್ನು, ಯಾರೋ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಗೋಧಿಯ ಸಜ್ಜನ್ನು, ಇವೆರಡನ್ನೂ ಬೆರೆಸಿಬಿಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಉಳು ಬಂದಿರೆ

ತ್ತದೆ. ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಹಾಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹದ್ದನ್ನು ನಾವು ಮಿಡ್ಲೇ ವೀಲ್ಸ್ ಎಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಹಾಗಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಉಟವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗಲ್ಲ, ಅಟಲೀಸ್ಕೈ ೭ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಮಿಡ್ಲೇವೀಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಧೃಢಕಾಯರಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಓದಿದ್ದು ಅವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಅಗಲೇಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹ ಕೆಲಸ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

೧೨-೦೦ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ನನಗೇನೋ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಆ ಕಾಲವೂ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವಂತೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಳವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾಲ ಬಂದರೆ ಆಗ ಆ ಮಕ್ಕಳೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ You have lived enough. You better clear out. Do not encroach upon our lives ಎಂದು ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರಾಯಿಟೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರಾಯಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಉಟ ಬೇಕು, ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಬೇಕು, ನೀವು ಬದುಕುವುದು ಸಾಕು, ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವೂ ಇನ್ನು ಲೋಕ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲ ಮುಂದೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಟ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿವೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್.ಎಸ್.ಡಿ.ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಅಫೀಮು, ಕುಡಿಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಶರೂವಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅರ್ಬನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ವಾಡ್‌ನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ, ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಒದಗಿಸ ತಕ್ಕವರು ಯಾರು, ಇವರೊಂದಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಯಾರು, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ, ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಈಗಲೇ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಅರೋಗ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನ ಇಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಶಿಸ್ತು ಇಲ್ಲ. ಈಗಲೇ ಇವರು ಹೀಗಾದರೆ ಮುಂದೆ ಇವರು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿಸ್ತು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು, ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಒಂದು ಮಾನಿಫೆಸ್ಟೋನಲ್ಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ, ಮುಂದುವರಿದ ಜಾತಿ, ಆ ಜಾತಿ ಎನ್ನದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಜಾತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈಗ ಸಮಗ್ರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಜಾತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಒಂದು ಶೋಷಿತ ವರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇದು ಶೋಷಿತ ವರ್ಗ ಎನ್ನುವುದು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈಗ ವಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇನೇ ಏನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಕಣ್ಣು ಇದ್ದರೂ ಕುಗುಡದಂತೆ, ಬಾಯಿ ಇದ್ದರೂ ಮೂಕರಂತೆ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಇವರನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನ ಇವರನ್ನೇ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಒಂದು ಓಡಿ ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ಕೂಡ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಏನಾದರೂ ಹೆಜ್ಜೆ ಕಡಿಯಾದರೆ

ನಾನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಸಹ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಸಹ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಂತ್ರಿ ಇಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿ, ಜನನವಣಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಇಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಕೇಳಿ, ಪ್ರತಿ ದಿವಸದ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶಿಫಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏನನ್ನೇ ಬೇಕೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್‌ಮೆನ್‌ನ ಡಿಡ್ ದಿಸ್, ಪೋಲೀಸ್‌ಮೆನ್ ಡಿಡ್ ದಟ್, ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಆಮೇಲೆ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ದೇ ರೇಪ್ ದಿ ವುಮನ್ ಎಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇನೇ ಸಮಾನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನವೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬರುವ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಆಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಹು ಆರ್ ದಿ ಎಕ್ಸ್-ಪಾಯಿಟರ್ ಲೆಟ್ಸ್ ದಿ ನೊ. ಯಾರು ಎಂದರೆ ಇವರೇ ಗಂಡಸರು. ದೇ ಆರ್ ದಿ ಫಿಪಲ್ಸ್ ಹು ಎಕ್ಸ್-ಪಾಯಿಟರ್ ವುಮೆನ್. ಆ ಸುದ್ದಿ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಯಾವ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿ, ಯಾವ ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿ ಇದೇ ಸಮಾಚಾರವೇ? ಅದರ ಇದುವರೆಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮಾಡಿದಂಥಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವವರು ಇವರೇ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾಪರಿಗೆ ೨ ಸಾವಿರ ೩ ಸಾವಿರ ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಾನ ಹೋಗಿರುವುದು ಪುನಃ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡವೇ? ಯಾರಾದರೂ ಆಗಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಾನಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಿಮಗೆ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರು ಇಲ್ಲವೇ, ತಾಯಂದಿರು ಇಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ತಾಯಂದಿರಾದರೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿ ಹೋದ ಮಾನ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಈ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಾರು? ಕೇಳುವವರಾರು? ನೀವೇ? ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು ಹೇಳುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಇದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವರು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಒಂದು ತಹ ಎಕ್ಸ್-ಪಾಯಿಟೇಷನ್ ಅಲ್ಲವೇ. ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋಗುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಅನೇಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿಯೂ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವಂಚಿತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬರೇ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಒಂದರಲ್ಲೇ ದೋಷಣೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರೇ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದಲೂ ಸಹ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. Because men are donors and women are receivers. ಅವರು ಏನೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲ. But, woman with that loading her stomach eshe has become the victim. ಹೀಗೆ ಅವಳನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ? ಇದುವರೆಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಂತಹ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾನ ಇಲ್ಲ ಮಾರಾದೆ ಇಲ್ಲ ಅವರು ಹೇಗೆ ಬದುಕ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆದಿಮೆಯಾದರೂ ಕಂಡ ಮಾರನೇ ದಿವಸವೇ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ನಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಆಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು? ಇದನ್ನು ತಾವು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡ ಬೇಕು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾನಿಫೆಸ್ಟೋನಲ್ಲೇ ಇದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಗಂಡಸರೇ ಹುಟ್ಟಬಾರದೇನು?

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ಸಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಹೋಗಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನದೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡವೇ? Should they not be rehabilitated? ಅವರು

ಮರಾಠೆಯಿಂದ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು ರೀತ್ಯಾ ಬಿಲ್‌ಟೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಡವೇ? ಅವರಿಗೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ರೀತ್ಯಾ ಬಿಲ್‌ಟೇಷನ್ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಕೊನೆಗೆ ಏನಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ದೇ ಹಾ.ವಾ. ಬಿಕಂ ವಿಕೈವ್ಸ್. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ, ಅವಿವು ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಈ ತರಹ ಒಂದು ದುಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅನಾಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾನವ ಮರಾಠೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಬದುಕಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ? ಇಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ೨೫ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ದುರ್ಗಾಬಾಯಿ ದೇಶಮುಖ್ ಅವರ ಒಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಅದೇ ತರಹ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ಆಯಿತು. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೌರವ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಇವರು ರೀಕಾನ್ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ರೀಕಾನ್ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ರೂಲ್ಸ್ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಇವೆ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೋ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಡರ್ ಅನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ರೀಕಾನ್ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದು ಯಾವ ತರಹ ರೂಲ್ ? ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ರೀಕಾನ್ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಟ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಚೇರ್ಮನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚೇರ್ಮನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಪರ್ಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದು ರೂಲ್ಸ್ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡದೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಚೇರ್ಮನ್ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಇವರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರು ಹೊಸರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ್ತಿ ಪಾವತಿಷನ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸುಮಾರು ೧೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇವರು ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟೆನೇಜ್ಸ್ ಪಾವತಿಷನ್ ೨೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಈಗಾಗಲೇ ದಿವಸ ಒಂದಕ್ಕೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಣವನ್ನು ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಟಿ ಎ ಮತ್ತು ಡಿ ಎ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರದೂ ಸ್ವಯಂ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಹನೀಯರು ಪರ್ಸನಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಕೂತುಕೊಂಡು ಬರುವ ಮತ್ತು ಹೋಗುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾನ ಮರಾಠೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಇದಲ್ಲೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಏನು ಅವಸರ ಇತ್ತು ? ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಆರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೋ ಹೋದರೆ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದರೆ ಕಳಂಕ ಬರುತ್ತದೆ, ಜಾಗೃತಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಕೆಲವು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಕೆಲವು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ. ಇಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರೀತ್ಯಾ ಬಿಲ್‌ಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವಾಲಂಟರಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್‌ಗೂ ಸಹ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅವರು ಗಾಯತ್ರಿ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮೊನ್ನೆಯದಿವಸ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಇದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು. ನಾನಾದರೂ ಸಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಮುದ್ದಿ. ಗಾಯತ್ರಿ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್. ಇದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್. ಇದರ ಚೇರ್ಮನ್‌ರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಪಿ.ಕೆ. ಸರಸ್ವತಮ್ಮನವರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾದೇವಿ, ಪಿ. ಆರ್. ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ, ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ

ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತ ಅಮಿತ್, ವಾಚಾಘಾತ್ಕರಿಯ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು, ಸುಮಿತ್ರಾಬಾಯಿ ಯವರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ಬಾಯಿಯವರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಭಗೀರತಿ ಬಾಯಿಯವರು ಶ್ರೀ ಮತಿ ಸರ್ವಮಂಗಳ ಸದಾಶಿಯು ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಆರ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಅನ್ನಿಲರ ಯುನಿಟ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೫ ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಕಳೆದ ೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಅವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲದವರು ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಇವರುಗಳು ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಏನಾದರೂ ಸಮಾಜಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೋರಟವರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವುಗಳು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಇವರುಗಳು ಈ ಅನ್ನಿಲರ ಯುನಿಟ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಿ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷ ೧೦ ಜನರನ್ನು ವಾಚಾಘಾತ್ಕರಿಗೆ ವೇಕೀಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಟೈಪಿಂಗ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇವರುಗಳು ಮೊದಲನೆಯ ವೇರಿಯವ ಕೇಸನ್ನು ಅಸೆಂಬಲ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಸೀಡ್ ೭೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಾದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೧೪೮ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಘಾತ್ಕರಿ ಮೊದಲು ಗಾಂಧೀನಗರದಲ್ಲಿದ್ದು ಈಗ ಪಿಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೆ. ಅವರು, ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಎಚ್. ಎಂ. ಟಿ. ಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಾಟೀಲರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪವೇ ದಿವಸದ ಕೆಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಯಾರದೋ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಕೇಳಬಾರದು, ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಇವರ ಭಾವನೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಜನ ಹ್ಯಾಂಡಿಕಾಪ್ಡ್ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಇದ್ದಾರೆ ಈ ಕೆಲವರು ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೆನಿಫಿಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಇವರಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕಷ್ಟ ಇದೆ, ಸುಖ ಇದೆ ಚಾರ್ಜ್ ವುಡನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ನಾಕರರು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದಾಗ ಇವರಲ್ಲಿ ಐದು ಜನರನ್ನು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದೂ ಸಹ ಹೆಂಡಿಂಗ್ ಎನಕ್ವಯರಿ. ಇದು ಏನು ತಪ್ಪು ? ಯಾವು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ? ಈ ನಾಕರರನ್ನು ಇವರು ಡಿಸ್ ಮಿಸ್ ಮಾಡ್ತೀರಿ. ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಎಂದು. ೩೦೦-೩೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬಸ್ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ, ಪ್ರಾಿವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್, ಇ.ಎಸ್.ಐ. ಇದಲ್ಲಾ ಸೇರಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ೫೦೦-೫೦೫ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಟೆಂಡೆನ್ಸ್ ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇವರಿಗೆ ಬಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸುಮಾರು ೭ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ೧೫-೫೦೦ ವಾಚ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ಸ್ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಕೆಲವರು ೧೭ ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ವಾಚ್ ಅಸೆಂಬಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಗಳವರೆಗೆ ಇವರಿಗೆ ೧೩೦-೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಇರುವಾಗ ಇವನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿರು ಎಂದು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಕೆಲವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಕೆಲವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲೀಲಾವತಿ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇನ್ ಟಿಬೂಷನ್ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಜಾಗವನ್ನು ಖಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಹುಡುಗಿಯರು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರು, ಹೊರಗೆ ಗಡೆ ಒಡಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವುರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಯಾರೋ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬಡ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿಯೋ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಇಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂದರೆ ಮನೆಯನ್ನು ಮಾರಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಂಥ ಗಂಡಸರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು.

ಶ್ರೀರಾ ? ಊಟ ಉಪಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇರೋದು, ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನೀನೂ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯವರಿಗೆ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ತಮ್ಮನ್ನು ಕೆಲವು ಮಹಿಳಾ ನೌಕರರು ಬಂದು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ನೋವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವರು ತಮ್ಮ ಬಂದು ನೋಡಿದಿರಾ ?

ಅವರಲ್ಲೂ ಕೆಲವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವರು ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಯವರು ಬಂದು ನೀವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿ, ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡರು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು ವಾಪಸ್ ಬಂದು ನಾವು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು ತಪ್ಪು, ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಫೋಟೋ ತೋರಿಸಿ ಹೆಲ್ಮೆಟ್‌ನಿಂದ ಹೊಡೆದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವಾಗ ನೂರಾರು ಜನ ಗಂಡು ಹುಡುಗರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆಲ್ಲ ತೊಂದರೆಯಾದಿ, ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಯಿತು ಎಂದರೆ ಹುಡುಗರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಂದಿದ್ದರು, ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕಷ್ಟ ತಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ನನಗೆ ಎಲ್ಲರ ಕಷ್ಟವೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಕೆಲವೊಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಇಲ್ಲ ನಿಮಗೆ, ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆ ಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮಾನವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಸಾಕು. ಸಿಗುತ್ತಾ ಇರ ತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ನವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಡಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಿ ಎಂದು ಬಾಕಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಂದಿದ್ದರು ಆದುದರಿಂದ ವಾಲೆಂಟರಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್‌ನವರು ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ರಂಗವೇ ಬೇರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಈಲ್ಡ್ ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಡೆಯೂ ಹೆಂಗಸರು. ಆ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೂ ಹೆಂಗಸರು, ಈ ಇಬ್ಬರದೂ ನಮಗೆ ತಾಪತ್ರಯ. ಈ ತಾಪತ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಏಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಸುತ್ತೀರಿ. ಯಾವ ಕಡೆ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿಬಿಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೇ ಎನಹ ನಾವು ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅದು ಅವರ ಅಭ್ಯಾಸಬಲ. ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲ ಏನೆಂದರೆ, ಪಾಪ ಕುಂದು ಮುಖಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕಾಣಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಒಂದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವವರು ಟಾಟಾ, ಬಿರ್ಲಾ, ಅವರು ಇವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಪಾಪ ಇವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಮಠ ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಿ ಒಂದು ಚೂರು ಸೇವೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಇವರುಗಳು ಬಂದು ನುಗ್ಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಎಂದರೆ ಯಾವ ಊರು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇವರು ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಲರ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ನನ್ನ ಕಡೆ ಏಕೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗ ಅರ್ಥವಾಯಿತು

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನೂ ನೋಡಿ, ಇವರನ್ನೂ ನೋಡಿ, ಯಾರದು ತಪ್ಪಿದೆ ನೋಡಿ ನ್ಯಾಯಮಾಡಿ. ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಇದು ಅವರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಪ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಠರವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ಅವರು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ! ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಡೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನೀವು ಎಂತಹವರು ಎಂದು ನೋಡಿ, ದಯಮಾಡಿ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಒಂದಂತೂ ಒಹಳ ಸ್ವಪ್ನ. ನಿಮಗಂತೂ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಡೆ ಗೊತ್ತಾಗುವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ನನಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕತೆಯೂ ಗೊತ್ತು, ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳ ಕತೆಯೂ ಗೊತ್ತು. ಇವೆರಡೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಒಂದೇ. ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯವರ ಕಾಲಿಂದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವರ ತಾಯಿ ಯವರು ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪರಿಚಯಸ್ಥರು, ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಪೈಪಾಳವಿ ಇದೆ. ಅವರು ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ೧೦-೧೨ ಕ್ಯಾಂಟೈನ್ ಒಂದು ಜೊತೆ ವಜ್ರದ, ಒಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದು ಇವತ್ತು ಇದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು. ಇವರಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರದು ಒಂದೇ ಲೈನ್ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಲಿತುಕೊಂಡರು, ಹೊಸ ಲೈನ್ ಇದು, ಹಳೇ ಲೈನ್ ಅದು. ದಯಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ಸ್ ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ವಾಲೆಂಟರಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ಸ್ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಇಂತಹ ಮುಗ್ಧ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಏನು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಈ ವಾಲೆಂಟರಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ಸ್ ಇವೆ, ಈ ವಾಲೆಂಟರಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ಸ್‌ಗೆ ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಹೋದರು, ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದೇ ಒಂದು ಫ್ಯಾಷನ್ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು. ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು ಹರಿಜನರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳಿದ್ದು. ಆದರೆ ಆ ಕಳಕಳಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬರಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಷೇರ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದಂಥ ಷೇರ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರಲ್ಲೇ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಲೀಡರುಗಳು, ಆ ಲೀಡರುಗಳ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಅರ್ಧ, ಮುಕ್ಕಾಲು ಅವರಿಗೆ ಬಾಕಿದ್ದು ಇವರಿಗೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿಂಪತಿ ಇಷ್ಟೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ Those who are exploiting them should be punished severely. ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ನಾಂಗಣ್ಣಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಇವರನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಿಕ್ಕಬೇಕೋ ಅದು ಸಿಕ್ಕಲೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಷೇರ್ ಅವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬಾ, ಆ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬಾ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಬಾ ಎಂದು ದೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅವರು ಬಾಳುತ್ತಾ ಇರುವುದೇ ಸಾಕ್ಷಿ, ಅವರ ನಡೆ ನುಡಿಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಅಂತಹ ವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಬೇಕಿಲ್ಲ, ತದಶೀರ್‌ದಾರ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್‌ಬೇಕಿಲ್ಲ, ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಫೀಸರರೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ ನಡೆ ನುಡಿಗಳೆಲ್ಲ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳ ಹವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹೈಜನಿಕ ಕಂಡೀಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. Prohibition is out of question ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬ್ರಹ್ಮ ಬಂದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ

ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು I can supply them good quality of today. ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಬಾರದ ಹಾಗೆ, ಮದವೇರದ ಹಾಗೆ, ದುಷ್ಟಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಹೆಂಡವನ್ನು ಇವರ ತಯಾರುಮಾಡಿಕೊಡಲಿ. ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಡ್ರಿಂಕ್. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಹೆಂಡ ಎಂದರೆ ಮತ್ತು ಮದ, ಎಲ್ಲಾ ಎಂದರೆ ಅದರ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರಿಸ್ಟಿಕ್. ಅದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಹೆಂಡವೇ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅದರ ಅನುಭವವೂ ಇಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ. ಏನದರೆ, ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಹೆಂಡ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಸದನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಚನ ಅದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜೆ. ನಾಯಕ್.—ನಾರಿ ಮನಿದರೆ ಮಾರಿ ಎಂಬ ಗಾದೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ನಾನು ನಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ, ಮಾರಿ ಆಗುವುದು ಬೇಡ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಿವಿಸ್ಸರುಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಸ್ಪೆಷಲ್ ರಿಕ್ಲೆಸ್ಸ್ ಇದು. ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದಂಥ ಒಂದು ಪಾನೀಯ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಈ ಮನೆಗೆ ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಮತ್ತು ಬಾರದ, ಮದವೇರದ, ದುಷ್ಟಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹೆಂಡ ಕೊಡಬೇಕಂತೆ ಎಂದು ರಿಕ್ಲೆಸ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ, ಎಂದು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

೧೨-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇನ್ನು ಸಿರಿಕ್ಕಲ್ಲರ್.—ಇದು ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇದ್ದ ಹಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉಜಿ ನೋಣದ ಕಾಟ ಇರಬಾರದು ಮತ್ತೆ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಫಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇರಬೇಕು, ಇಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನು ಸಹ ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಯಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಜನಗಳು ಕೂಡ ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಜಪಾನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದು ನನಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕ್ಲೈಮೇಟ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ವರಿಗೆ ಬಿಳಿ ಮಗು ಆಯಿತೆಂದರೆ ನಮಗೂ ಬಿಳಿ ಮಗು ಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಮರದ ಮೇಲೆ ಚೆಳೆಸುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಗೆ ಗಲಾಟೆ ಇಲ್ಲ, ಇಲಿ ಕಾಟ ಇಲ್ಲ, ಕೋಳಿ ಗಲಾಟೆ ಇಲ್ಲ, ಕೋತಿ ಗಲಾಟೆ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಗಲಾಟೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೇಶ್ಮೆ ಹುಳುವನ್ನು ಗಿಡದ ಮೇಲೆ ಮರದ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಗುಬ್ಬಿಟ್ಟ ಕಾಟವಿದೆ, ಕಾಗೆ ಕಾಟವಿದೆ. ಹದ್ದುಗಳ ಕಾಟವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಸಹ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ನಾವು ಅವರ ತರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸರವೇ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿವೀಲ್ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಗೇವ್ ಸ್ವಾಂಕು ರೀಡ್ ಆದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇದೆ ಮರವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಬಂಡೀಪುರ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಕುರುಬರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್

ಎಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಊಟ, ಉಪಚಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕಾಡು ಕುರುಬರ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೆಲವರ ಹೆಚ್ಚು ಟ್ಟು ಬತ್ತಿ ಕಾಡು ಕುರುಬರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಈಗ ರುಜುವಾತು ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಕಾಡು ಕುರುಬರಿಗೆ ಏನೇನು ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅವು ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎಲಿಫಂಟ್‌ಗಳು ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ದವು ಎಂದರೆ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲಾ ಣಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆನೆ ನುಗ್ಗಿ ಒಳಗೆ ಬಾರದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಟ್ರಂಚನ್ನು ಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅದು ದಪ್ಪ ದಪ್ಪ ಕಾಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಇದು ಏನೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆನೆ ಹತ್ತಿ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅಗುತ್ತಿರುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕಾಡು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೋ ಯೋಕಲಿಪ್ಪಸ್ ಪರಗಿನನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಧು ಮಲೈ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಂದೀಪುರ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಒಣಗಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಕೊನೆಮದಾಗಿ ನಮ್ಮದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರೆವಿನ್ಯೂ ಲಾಂಡನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನದೊಂದು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರ ಪಾಪುಲೇಷನ್ ಕೂಡ ಬೆಳೆದಿದೆ ಅವರಿಗೂ ಮಾಡಲು ಉದ್ಯೋಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲಾಂಡನ್ನು ಏನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್ (ಭಟ್ಟಲಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯ ಬಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೪೦ ಲಕ್ಷ ಲೆಖಿತ ಹಕ್ಕಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲಾಂಡ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲಾಂಡ್‌ನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ ಅರಣ್ಯ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ಶೇ.ಕೆ. ೨೫ ರಷ್ಟು ಇದೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ್ದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸರಾಸರಿ ಅರಣ್ಯ ವಿರತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದರೆ ಶೇ.ಕೆ. ೨೦ ಪರ್ರೆಂಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಅಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಎಂದರೆ ದೇಶದ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಸುಮಾರು ೩-೫ ಪರ್ರೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದೇವೆ. ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಯಾವಕ ವಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಆದಮಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಈ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯವರಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅನೇಕ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸಹ ಅವರ ವರದಿಯಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಅರಣ್ಯ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗಿಡವುಗಳು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅರಣ್ಯವೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹುಲಿ, ಕರಡಿ, ಆನೆ, ಹಾವುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂಥ ಅರಣ್ಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಎಷ್ಟು ಅರಣ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಇಲ್ಲ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಂಥ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಯಾವ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಯಾವಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ

ಬದೇ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸುಸ್ಥಾನವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಷ್ಟು ಉಭಯವಾದ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೋಡಿದರೆ ಅರಣ್ಯದ ಮೂಲ ವೈರಿಗಳು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರೀ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ವಾರರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀವಿಜಯ ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನ. ಒಳ್ಳೆಯವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತೀರಾ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿ ಎನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಟ್ಟವರಾಗಿ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಡಿತ ಇಡಬೇಕು. ನೀವು ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ ಸಾಹಸಿಗರು, ನಿಮಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರಂದು ಜನರು ಬಹಳ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿ ವಾರೆ. ನೀವು ರಿಟಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ನೋಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡಿದಂತಹ ಮಂತ್ರಿವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಬೇಕು. ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ಜನರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಯಾವುದು ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಆಯಿತು, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆ ಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಎಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಕೇಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಡವಿ ಖಾತೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಎಂದರೆ, ಆ ಖಾತೆಗೆ ಸೇರಿ ಏ ವರ್ಷವಾದರೆ ಸಾಕು ಅವರು ಉದ್ಧಾರ ಆದಂತೆಯೇ ಎಂದೂ ಜನ ಅನ್ನುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪಾಲುದಾರಿತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಕಾರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಸಂಬಂಧಿ ಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವರು ಯಾರು, ಕೆಟ್ಟವರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಯವರ ಮನಸ್ಸು ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಡವಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾಶ ಮಾಡುವವರು ಎಂದರೆ ಅಡವಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ರೈತಾಪಿ ಜನ, ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು. ಅಡವಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ಜನ, ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಬೀಟಿ ಮರದ ಖುರ್ಚಿ ಬೇಕು. ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮರದ ಖುರ್ಚಿ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು, ಅಡವಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜನರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದರೆ, ಹೊಸ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಲೋಕೋಪದೇಶಿ ಇಲಾಖೆ ಯಲ್ಲಿ ದಿನಗೂಲಿಯ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಗಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅಡವಿ ಪಕ್ಕ ದವರನ್ನೇ ನೀವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರಿಗೆ ಅಡವಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಡವಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿ ನಿಂದ ಹೊನ್ನಾವರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಾರಿಸ್, ಬಂಗಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು. ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಂತೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಂಗಲೆಗೆ ಹೋಗಿಬಂದರೆ ಅಡವಿ ಒಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಾಗುವಾನಿ, ಬೀಟಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಅಡವಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅದಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಅಡವಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬಯಸುವುದೇ ನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಡವಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಗುವಾನಿ,

ಬೀಟಿ, ಮತ್ತಿ, ಹೊನ್ನೆ, ಶ್ರೀಗಂಧ ಮುಂತಾದ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಜಾತಿ ಮರಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರು. ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರನ್ನು ಹೇಗೆ ದಮನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದವರ ಪಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ಅದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕಳ್ಳರ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊನ್ನಾವರ ಮತ್ತು ಕುಮಟಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ಎಂಟು ಗೊತ್ತು. ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರೊಪ್ ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರೊಡನೆ ಶಾಮೀಲಾಗಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮರಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಬುಡಕ್ಕೆ ನಂಬರ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆ ನಂಬರ್ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಆಡವಿ ಖಾತೆಯವರು ಕಡಿದ ಮರ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳ್ಳರು ಕಡಿಯುವ ಮರಕ್ಕೆ ನಂಬರ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬುಡವನ್ನು ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಆಗಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡಿ. ಹೊನ್ನಾವರ ಮತ್ತು ಕುಮಟಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರಲಿ. ಆಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರನ್ನು ಮತ್ತು ಜನರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗಿಂ ಮೈಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ. ಆಗ ನಿಮಗೆ ಸಕಾರದವರು ಕಡಿದ ಮರಗಳು ಮತ್ತು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರು ಕಡಿದ ಮರಗಳು ಎಷ್ಟು ಎಂಬ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಡ್ತಿ ಸುಲಭದ ವಿಚಾರ. ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಾಕು, ನಾನು ಕಳ್ಳರು ಕಡಿದ ಬೇಕು ದಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ನೀವು ಮಾಡಿ ನಿಮಗೆ ಕಳ್ಳರು ಕಡಿದ ಮರಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಡಿಮೋಷನ್ ಮಾಡಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರು ಎಚ್ಚರವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರು ಎಚ್ಚರವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಚೀಫ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟರ್ ಕೂಡ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾರೋ ಎಂದು ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ವಿಸಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಯಾಗುವ ಮರಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರೊಡನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಮೀಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಉರುವಲಿಗೆ ಮರವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಅನಿಲಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮರಗಳನ್ನು ಉರುವಲಿಗೆ ಬಳಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉರುವಲಿಗೆ ಯಾರೂ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಯಾರೂ ಅಂಥ ಪಾಪದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಉರುವಲಿಗೆ, ಗ್ಯಾಸಾಗಲಿ, ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಣಗಿದ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಉರುವಲಿಗಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳ ಬೊಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು. ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಮರವನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬುಡವನ್ನೇ ಕಡಿದು ಮರಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರ ಜೊತೆ ಶಾಮೀಲಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಪ್ರಾಮೋಷನ್ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಯಾರು ಪ್ರಾಮೋಷನ್ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರ ಜೊತೆ ಶಾಮೀಲಾಗುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಿ. ಯಾವ ರೇಂಜ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಕೊಡಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕಳ್ಳಕಾರರನ್ನು ದಮನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವನ್ಯಮೃಗಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅನೆಗಳನ್ನು ಆದರೆ ಕೋರ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಗೇರುಸೊಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ

ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಕೊಲೆಗಾರರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಆನೆ ಹೊಡೆದವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಜೊತೆ ಶಾವಿನಾಶಗೊಂಡವರು ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೂ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ವಿರೋಧ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಮಾಡದೆಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೋಲೀಸರ ಹತ್ತಿರ ಕಳ್ಳರು, ಮಿಕ್ಸ್ ಪಾಕಿಂಗ್ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ದಾಖಲೆ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ದಾಖಲೆ ಇಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಇರಬೇಕು. ಆನೆ ಹೊಡೆಯುವವರು ಯಾರು ? ಹುಲಿಗೆ ಫಾಲಿಡಾಲ್ ಹಾಕಿ ಸಾಯಿಸುವವರು ಯಾರು ? ಚಿರತೆ ಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವವರು ಯಾರು ? ಎಂಬುದರ ದಾಖಲೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಬೇಟೆ ಗಾರರು ಹಣೆಗೆ ಬ್ಯಾಟರಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಶಿಕಾರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಭಟ್ಟಳನಿಂದ ಗೇರುಸೊಪ್ಪೆಗೆ ಬಂದು ಕಾಸು ಕೋಣ ಹೊಡೆದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಷ್ಟು ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹಿಡಿಯುವುದು ಎಂಥವರನ್ನು ? ಮುಲ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಹೊಲ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಲಗಿದ್ದ. ಅವನು ಹಣೆಗೆ ಬ್ಯಾಟರಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಬ್ಯಾಟರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಹಂದಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಹುಲಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದ. ಹುಲಿ ಹೊಡೆದ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳಿದ. ಆಮೇಲೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಒಂದು ಕೇಸ್ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಹೊನ್ನಾವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಇಂಥವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಎಷ್ಟು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ? ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಮರ ಕಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಸ್ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ದಾಖಲೆ ಇದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳ ಭಯಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವವರು, ಮರ ಕಡಿಯುವವರು.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—೨೦ ನಿಮಿಷ ಆಯಿತು. ತಾವು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಮಾತನಾಡಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹ ಬಂದಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಯುವಕರು. ಉತ್ಸಾಹ ಇದೆ. ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಜೀವಿಜಯ ಅವರು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ಯಿಂದ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಈ ರೀತಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಜೀವಿಜಯ ಅವರು ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಶಾಸಕರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಇನ್ನು ೧೦ ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪಾಲಿಫೈನ್ ಕಾರ್ಬಾನ್‌ಗೆ, ದಾಂಡೇಲಿ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾರ್ಬಾನ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದಿರು, ಯೂಕ್ಲಿಪ್ಟಸ್ ಬೆಂಡು ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಲಾಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಿಜ. ಬಹಳ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಬಿದಿರನ್ನು ದಾಂಡೇಲಿ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ರೇಟನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾದ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡಿಮೆ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಬಿದಿರನ್ನು ಕಾರ್ಬಾನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ

ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಚಾರ ಅದು ರೇಟನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಇಲ್ಲಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆ ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮಾಚ್ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಬೇಕು. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿರುವವರು ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಗುಂಪಿನವರೇ. ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದಮೇಲೂ ಅವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಅವರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದ್ದಲ್ಲ. ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕಾಗದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು ಕೊಡಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ...

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾಯಕ್ ಅವರೇ, ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಈಗ ರೇಟನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ರೇಟನ್ನು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಏರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭ ಮಾಡಲಿ. ಯಾರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ನಿಮಗೆ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇದೆ, ಮಾಡಿ. ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನೀವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವ ಕುರ್ಚಿಗೆ ಮೂರೇ ಕಾಲು ಇರುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಜಿ.ವಿಜಯ ಅವರು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೇ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಕುರ್ಚಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಕೈನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಕುರ್ಚಿ ಪಟ್ ಎಂದು ಮುರಿದು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

೧-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇದೇ ಕಷ್ಟ ಇರುವುದು. ಈ ಕುರ್ಚಿಯ ೧ ಕಾಲಿಗೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಲಿಗೆ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಯವರು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಲಿಗೆ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ...

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ.—ಇಲ್ಲಿರುವರೆಗೂ ನೀವು ಇದ್ದಲ್ಲಾ ? ನೀವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ವಾಪಸ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲು ಮುರೀತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯ ಬೇಡ. ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯುವಕರಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಉತ್ಸಾಹ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಕುರ್ಚಿಗೆ ೪ನೇ ಕಾಲು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಮಾನ್ಯ ವಿಜಯ್ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಸ್ನೇಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಫಲ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಜನತೆ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಕುರ್ಚಿ ಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ಕರೆಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಬಿಡಿದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಕ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟಾದರೂ ತಾನೇ ಈ ರೀತಿ ಸಂಪನ್ಮಣಿ ಇರುವುದು. ತಾವು ಫಲ ತೋರಿಸಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೂ ಕೂಡಾ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಯುವಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಯಕ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿಯವರು ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದರು. ಕಿಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಾವು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಲು ಬೇರೆ ಬಾರಿಸಿ ನನ್ನ ಮೂಡ್ ಕೆತ್ತುಬಿಡುತ್ತೀರಿ. ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು ಬಹಳ ಇದ್ದು ತಾವು ಬೇರೆ ಬಾರಿಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದು ನನ್ನ ಹಣೆಬರಹ. ನಿಮ್ಮ ಬೆರಗಿನಲ್ಲಿ ಅದೇನು ಮೋಡಿ ಇದೆಯೋ ಎಲ್ಲಾ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೇ ಘಟ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಈಗ ನೆನಪಾಯಿತು. ಶಿರಸಿ ಸಿದ್ಧಾಪುರದ ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಯಾರಿಗೆ ೧ ಎಕರೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ ಇರುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ೫-೧೦ ಎಕರೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಡನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ವನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರೆಂಬೆ, ಪೊಟ್ಟಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದವರೇ, ಘಟ್ಟ ಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳೇ ಇದ್ದು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಬಡವರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಬೇಕೆಂದು ೩ ಅಡಿ ಜಾಗ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ಸೊಪ್ಪಿನಬೆಟ್ಟವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಿದು ಹಾಳುಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ತಾವು ಪಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗಿಡಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಲು ವಿಷಯಗಳು ಇದ್ದರೂ ತಾವು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಈಗ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ತಮಗೂ ಹಾಗೂ ಈ ನನ್ನ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೇಳಿದ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಇವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಇವರು ನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಿದಾರೋ ಅಥವಾ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಯಕ್.—ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಇವೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಮರಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದು ಬಹುಶಃ ತಮಗಿಂತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಕಾಡಿನ ಅನುಭವ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಮದನಗೋಪಾಲ ನಾಯಕ್ (ಶೋರಾಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ ಕೆಲಸ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು ೧೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಈ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಬೇಡ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ನಾಯಕ, ನಾಯಕ ಮಕ್ಕಳು, ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಲವು ಪಂಗಡಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ೨೭-೭-೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಎಸ್.ಟಿ. ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕ ನಾಯಕ ಮಕ್ಕಳು, ಬೇಡ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಕ್ಕಳು, ತಳವಾರ—ಈ ರೀತಿಯ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಾಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. “ಬೇಡ” ಎನ್ನುವ ಜನಾಂಗದವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆ ಪಾಳೇಗಾರರು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ, ಬೇಡರು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಹಾಗೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ವರ್ಗದವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಹಳಷ್ಟು ತಾರತಮ್ಯ ತೋರಿಸಿ, ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೦ ಲಕ್ಷ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಹಾಗೂ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ

ಜಾತೀಯ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೇಳಿದರೆ ಎಸ್. ಟಿ. ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಏತಕ್ಕೆ? ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ಅಪಚಾರವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂಥ ಪಂಗಡಗಳು ಇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಗುವಂತ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ೧೯೨೭ರಲ್ಲಿಯೇ ನಾಯಕ ಸಂಘ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಂಘ ಬದಲಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಬಂದು, ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬದಲಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾತ್ರ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ೭ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೨೪,೮೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೦೪೩ ಜನ ಮಾತ್ರ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಅಲ್ಲಿರುವಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳಾಗಲೀ, ಇನ್ನಿತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಯಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೪೦ ಲಕ್ಷ ಜನರು, ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದೇ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಉಗ್ರವಾದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾಯಕ ಬೋವಿ ಹಾಗೂ ಒಡ್ಡ ಮತ್ತೆ ಕೊರಮ ಕೊರಚ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಎಸ್. ಸಿ. ದಾಖಲೆಯಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮುಂದ ರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವೆಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮದನಗೋಪಾಲ್ ನಾಯಕ್.—ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಯವ, ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಯವ, ಮಾಧ್ವರು ಹಾಗೂ ಬಯಂಗಾರು ಇದ್ದುಹಾಗೆ, ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಒಳಪಂಗಡಗಳು ಇವೆ. ಬೇಡ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ತಳವಾರ ಎನ್ನುವ ಪಂಗಡಗಳು ಇವೆ. ಸುರಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೫ ಭಾಗ ಈ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸುರಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಊರು ಗುಡ್ಡಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರತಕ್ಕಂಥ ಊರಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇಯಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಗೋಮಾಳವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರೇ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕೂಡಲೇ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ನೇಮಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರು ಗುಡ್ಡದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಬಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಹಳ್ಳಿಗರ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಜಾಗೃತೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ನಾಣಯ್ಯ (ಮಂಡಕೇರಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅರಣ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಅವರು ಏನೊಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಧೋರಣೆ ತಳೆದಿದೆ. ಒಂದು ಜೀವನದ ಪರಿಸರ ಏನಿದೆ ಅದರ ಭದ್ರತೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಇದರ ಪೂರೈಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮರಮುಟ್ಟುಗಳ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಫೈನ್ ಹಾಕಿ, ವಾಹನ ಸೀಜ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಭ್ರಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬದಲು ಯಾರು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದಿವಾಸಿಗಳು ಯಾರು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಖಾಸಗಿಯವರು ಯಾರು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಯಾರು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದಿವಾಸಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಷ್ಟೊತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅದಿವಾಸಿಗಳಿಂದ, ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಲೂಟಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಇದು ಸಣ್ಣ ಅದಿವಾಸಿಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಲಿಲ ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಸಿ ಅಂಡ್ ಡಿ, ಕ್ಲಾಸ್‌ನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೩,೧೯,೭೮೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಗುರುತಿಸಿ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೊತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ, ಅನೇಕರು ಅದಿವಾಸಿಗಳು ಇರುವೆ ಕಡೆ, ಅವರ ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ತಂತಿ ಬೀಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗೆಡ್ಡೆ ಗೊಸು, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ತಿಂದು ಬದುಕುವ ಜನ. ಇವರು ತಂತಿ ಬೀಲಿ ಹಾಕಿ ಅವರು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡದಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ನಿಜ. ಆದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಸವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ೫ ಎಕರೆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನೂ ಹಾನಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಖಾಯಂ ನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಅವರನ್ನು ಪೂರಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ಎನಹ, ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ವಿರಂದ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಸೇರುವಂಥ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವಂಥಾದ್ದು ಮಾಡಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯದ ಬಳಿಗೆ ಹೊರಗೆ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಂದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇವರನ್ನು ಮನುಷ್ಯರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇವರನ್ನು ಜೀವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಇವರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಆಗ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಇವರು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲಭ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಏಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡಗು, ಹಾಳನ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೫೯,೩೫೭ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಂಪಾದಿಸತಕ್ಕ ಬೆಳೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಮೃದ್ಧಿ ಇದರಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರೊಡೂಕ್ಷನ್ ೪ ಸಾವಿರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೧೩೦೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವುನಲ ಆಮೇಜ್ ೩೬ ಪರಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಜಿಲ್ಲೆ ಅದರೂ ೮೦೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೪೦೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಗೇಣಿಗೆ

ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ೩೬,೫೦೦ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೩ ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ೫೦ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಬೇರೆ, ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇರೆ. ಅವರು ಸುಮಾರು ೧೮-೨೦ ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೇ, ಅಕ್ಟೋಬರ್, ನವೆಂಬರ್‌ನವರೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಏಲಕ್ಕಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುವ ಫಸಲು ಇದ್ದು ಇದರಿಂದ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಆರ್ಡರ್‌ನ ಅವಧಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨೧ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಈ ಆರ್ಡರ್‌ನ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು, ಅವಧಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಲ್ಲ. ೧೯೭೩-೭೪-೭೫ ಈ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೫೦೦ ರಿಟ್‌ಪೀಟಿಷನ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದವು. ರಿಟ್ ಪೀಟಿಷನ್ ನಂಬರ್ ೧೩೨೧-೭೫ರ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಯರಿಂಗ್ ಬಂತು. ಅದು ಒಂದಾಗಿ ಅಡ್ಮಿನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ೫೦೦ ಪೀಟಿಷನ್ ಒಂದು ಕೇಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು, ನಿವೇಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಪುನಃ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಕಾಂಪ್ರಮೈಸ್ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಶ್ರಾಂತರಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದರು. ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರು ಪುನಃ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಆದರೆ ಇನ್‌ಕ್ವಿರಿಗೆ ಈ ಆರ್ಡರ್ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಏಲಕ್ಕಿ ಗೇಣಿ ಮಾಡುವವರು ಅರಣ್ಯ ಲಾಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಗೇಣಿ ಮೇಲೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಲಾಟಿ ಮಾಡುವುದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸಿದರೆ ನಾನು ಶಾಸಕ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಅದನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ೬ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಯೋಜನೆಗೆ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಎಂದು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಬೆಳೆದಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಬೆಳೆದಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅರಣ್ಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಹಣ ದರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಭೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಕೇವಲ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೂದಲು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಾಲ್ ಹೆಡ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂದಲು ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಪೂರ್ತಿ ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಟ್ರಿಮ್ ಮಾಡಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾರ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪೈಪ್ಲೈನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವುಡ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಘನಅಡಿ ಮರ ಸಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೊಡಗಿನಿಂದಲೇ ೨೭ ಲಕ್ಷ ಘನಅಡಿ ಮರ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇವುಗಳು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಏನು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇದೆ ? ಅರಣ್ಯ ಒಂದೇ ಒಂದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಿ, ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡುವುದು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ. ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾ ಪ್ರತಿ ೩ ಸಾವಿರ ಘನಅಡಿ ಮರದ ಮರವನ್ನು ೫-೫-೧೯೮೦ ರಿಂದ ಕೂರ್ಗ್ ಅಂಡ್ ಪೈಪ್ಲೈನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಈ ಕಂಪೆನಿ ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ದಿನ ಅಂದರೆ ೧೯೭೧-೧೦-೧೯೮೦ ರಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ತದನಂತರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮರವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಗಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಮರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೧-೩೦೩.ಎಂ.

ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಸ್ವಾಮಿ.-ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಇವರ: ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಮರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡಲು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಮರ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ ;

Indian Plywood Manufacturing company Ltd., Dandeli, Mysore
Plywood Industries Private Ltd., Bangalore, Chandra Wood, Ply-
wood Industries, Pvt Ltd., Bangalore, Southern India Plywood
Body, Mangalore Company, Plywood and Timber Products.
Mangalore, Karnataka Plywoods, Sulya Venus Mills, Mysore,
Srinivas Industries, Mysore, Laxman India Plywood, Mysore,
Karnataka State Plywood Co., Raichur, Indian Plywood, Hunsure,
Karnataka Plywood Industries, Mysore, India Wood and Products,
Mangalore, Karnataka Wood and Plywood Industry, Mangalore,
Wimco Ltd., Hindustan Industries, Kalgatgi, Mysore Depot,
Mysore, Polyfibres, Mysore Paper Mills, Ltd., Arokyam Paper Mills
Bangalore. ಈ ೨೦ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಮರ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ
ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪಾದನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ
ಎಂದರೆ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಗೆ ಮರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಸತ್ಯವಾಗಿ, ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ನಾನು
ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪೇರ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ
ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು
ಅವರಿಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ? ಇದು
ಯಾವ ಸ್ಪೆಷಲಿಟಿಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ೩೦
ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ೩೦.೫ ಲಕ್ಷ ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ಯಂತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೨ ಲಕ್ಷ
ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ಮರ ನಮ್ಮಿಂದ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಚಿಂತನೆಯನ್ನು
ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಮರವನ್ನು
ಕೊಡುತ್ತೀರಾ, ಹೇಗೆ ? ಇವರಿಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರಿಗೂ ಮರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ.
ಈಗ ಏನು ೧೭ ಫೈವ್‌ಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ
ನಡೆಸಿ. ೧೯೫೯ರಿಂದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಂಪಾದನೆ
ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಂದು ನಾನು
ಸಲಹೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಟ್ರೀ ಅಥಾರಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ.-

"The State Government shall by notification create
a Tree Authority for each urban area and for each rural
area. Such Tree Authority consists of the following :

For each urban area as per schedule 1 and
for each rural area as per schedule 2..."

ಇದನ್ನು ತಾವು ವಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ?
ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಬೋರ್ನ್‌ಫೈಡ್ ಯೂಸ್‌ಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕಾದರೆ
ಟ್ರೀ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದ ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡುವಂತೆ ಅನೇಕ ನಿಯಮಗಳು ಇದರಲ್ಲಿವೆ.
ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕು.

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶಾಸಕರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲಿ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಅವರು ಟ್ರೇ ಅಥಾರಿಟಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಅತ್ತರತಕ್ಕ ತಾಲೂಕುಮೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯಾವರಾಗಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಶ್ರೀ ಕ್ಯಾಬಿನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಖಿಟನ್ ಎಂದು ತಾವು ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾರವೇ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡೆದಿದ್ದರೂ ಅಂಥವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಟ್ರೇ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆಯೆಂದು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆಯೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು, ಅವರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಏನೂ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಲು ಹೋದರೆ ನೀವು ಅದೇನಿದ್ದರೂ ಕೊರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದೇ ಅಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟೇ ಆಳತನು ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಆಳತೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನಮೇಲೆ ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬೊನಪ್ಪೆಡ್ ಯೂಸ್‌ಗೋಸ್ಟರ ಶ್ರೀ ಕ್ಯಾಬಿನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎಂದು ಏನು ಗೊತ್ತುವುದಾದ್ದೀರಿ ಇದು ಏನೇನೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ೧೦ ಕ್ಯಾಬಿನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎಂದು ಆದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅಗಾವತ್ತಕ್ಕಾಗಿ ಕಿರುಕುಳ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ರೈತರ ಬಲದಿಂದ ಈ ಕರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ ಅದರಿಂದಲೇ ಆ ಜನರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬೊನಪ್ಪೆಡ್ ಯೂಸ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗಿರತಕ್ಕ ಸಂಶಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾನೂನು ಸಮ್ಮತಿಸಿದಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ? ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ರೂಲ್ ೧೩೭ ಏನಿದೆ ಇದು ಡಿಲಿಟ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. Clause 137 is about Redemption of Trees in Bane Lands in Coorg District; Section 138 is about Trees on land granted for House buildings, hitlu etc., in Coorg District; Section 139 is about Trees on leased lands in Coorg District; Section 140 refers to Trees in Jamma Malais in Coorg District and Section 141 is about Trees on lands assigned for cultivation before 1865 in Coorg District. Either the Coorg Land Revenue Act must come into force or the Forest Act.

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಖೇರವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕಾಲುವಾಡ ಬಿವ್ವೆ ಎನ್ನುವವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೋಟವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ವೆ ನಂ. ೨೭೧ರಲ್ಲಿ ಲಿ ಎಕರೆ ೨ ಸೆಂಟ್ಸ್, ಸರ್ವೆ ನಂ. ೨೨ರಲ್ಲಿ ೮೮ ಸೆಂಟ್ಸ್, ಸರ್ವೆ ನಂ. ೩೩/೩ರಲ್ಲಿ ೩೧ ಎಕರೆ ೧೩ ಸೆಂಟ್ಸ್, ಸರ್ವೆ ನಂ. ೨೧/೨ರಲ್ಲಿ ೨ ಎಕರೆ ೮ ಸೆಂಟ್ಸ್, ಸರ್ವೆ ನಂ. ೬/೫ರಲ್ಲಿ ೮೮ ಸೆಂಟ್ಸ್, ಸರ್ವೆ ನಂ. ೬/೬ರಲ್ಲಿ ೨ ಎಕರೆ ೫೬ ಸೆಂಟ್ಸ್, ಸರ್ವೆ ನಂ. ೬/೧ರಲ್ಲಿ ೮ ಎಕರೆ ೨ ಸೆಂಟ್ಸ್ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೪೨ ಎಕರೆ ೬೮ ಸೆಂಟ್ಸ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಫೀ ತೋಟವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಫೀ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರಿಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಫೀ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಸರ್ವೆಗಳಿಗೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಟೆನ್ಡ್ರಿ ಮತ್ತಿತರ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ವೆಗಳಿಗೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುರುತುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಹುಣಸೂರಿನ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ೪೫೭ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಹುದೆಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮರದ ಏಕೆಲವು ಪ್ರಕಾರ ಇವರು ೪೮೧,೦೦೦-೩೨ ರೂ. ಗಳನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿದರು. ಹಣವನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಹುಕುಂವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹುಕುಂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಅವಕ್ಕೆ ಪುನಃ

ವಿಮರ್ಶಿತ ದರದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇವರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದುವು. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ Before he Justice K.S. Puttaswamy it came on 30th July 1981.

೨೯೨, ೨೯೩, ೨೯೦೫ ೩೭೭೦ ಈ ರೀತಿ ವಿಲೇವಾರಿಗಳು ಅವರ ಮುಂದೆ ಹೋದವು. ಆ ಅನಂತರ ಇದ್ದ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"10. IN THE STATE OF KARNATAKA V T.V. RAMA RAJU NAIDU (1975 (2) Karnataka Law Journal 205). a Division Bench of this Court While exhaustively dealing with "Bane" tenures. the rights of bane tenure holders in the district of Coorg. has expressly directed the authorities to collect the seigniorage value with reference to the date on which the permission is granted by the D.C. The dicta in Ramaraju Naidu's case still continues to be good.

12. The terms and conditions on which the petitioners agreed to cut and remove the standing timber, cannot be read as the owners or purchasers agreeing to pay seigniorage value to be revised by Government from time. Rule 83 of the Forest Rules, does not also enable the respondents to collect seigniorage value that was not prevalent on the date the D.C. made his order."

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಾದರೂ ಸರಿ ಡಿವಿಜನ್ ಬೆಂಚ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಡಿವಿಜನ್ ಬೆಂಚ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದಮೇಲೆ ಡಿವಿಜನ್ ಬೆಂಚ್‌ನವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು. Division Bench was presided by Chief Justice K. Bhimaiah and Justice A.K. Lakshmeshwar ಅವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಡೀಲರ್ ಮಾಡಿದರು.

"16. In the Light of my above discussion, I make the following orders and directions.

- (a) I declare that the respective petitioners are liable to pay seigniorage value that was prevalent, as on the day the D.C. made the relevant order according his permission to cut and remove the standing timber on the respective lands;
- (b) I direct the respondents to regulate the collection of seigniorage value from the petitioners on the basis of the declaration made in this order and issue necessary-permits and passes to such of those petitioners that have not already cut and removed the standing timber from the respective lands for which permission has already been accorded by the D.C. with all such expedition as is possible in the circumstances of the cases and in any event within 60 days from the date of receipt of this order."

ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಬೇಜಾರದಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೆಕೆಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಹಾಕಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ

“2. The learned Government Advocate submitted that Rule 137 of the Karnataka Forest Rules does not empower the Deputy Commissioner to grant permission to remove the timber from the Bane lands. He further submitted that it is the power vested with the Divisional Forest Officer and therefore his submission is that the permission granted by the Deputy Commissioner is illegal and untenable. On the other hands, Mr. N. Santosh Hegde, learned counsel for the respondent in W A. 1621 of 1981 relying upon the provisions of Rule 97 (2) of the Coorg Land and Revenue Rules, submitted that the Deputy Commissioner alone was empowered by the Rule to grant such permission. He also pointed out that Rule 97 has been deleted from the Forest Rules on 15-1-1974. The learned Government Advocate's argument based upon a repealing Rule namely Rule 137 is untenable and cannot be accepted. The Divisional Forest Officer has not been vested with the power to grant permission under Rule 97 of the Coorg Land and Revenue Rules. It is the Deputy Commissioner who has been empowered to grant permission. Therefore, the contention of the learned Government Advocate that by implication the provisions of Rule 137 of the Forest Rules are still in force, is without force and baseless. The learned Government Advocate sought the support of the decision of the Supreme Court in STATE OF KARNATAKA AND ANOTHER v. MRS. ELIZABETH MAYNE AND ANOTHER (A.I.R. 1976 Supreme Court 1651) and relied upon the observations made in para 14.....”

After that Honourable Chief Justice said :

“It is impossible to infer from the above observations of the Supreme Court that Rule 137 of the Forest Rules which has been repealed, is still in force. This decision does not in any manner assist the contention raised on behalf of the appellants.

3. For the reasons stated above, these Writ Appeals fail and are dismissed.”

ಸ್ವಾಮಿ ಇದಾದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಆಯಿತು. ತಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೋರ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಇದ್ದರೆ ಜ್ಯೂಡಿಯರಿ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟಾಗಿ ಫಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ. ಈವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ತಮಗೆ ಜ್ಯೂಡಿಯರಿ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಆಗಲಿ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಆಗಲಿ

ಯಾರು ಹುಕ್ಕು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವವಿಲ್ಲವೇ? ಅವರೂ ಕೂಡ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಮಿಂಡಿ ತವಾಗಿಯೂ ಅಬ್ಬಕ್ಕನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪೋ ಸರಿಯೋ ಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ಟರ್ ಇದೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಕಾಡನ್ನೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಡಿದಿದ್ದಾರೆಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೋಡೀಮನೆ ಬೇಷಣ್ಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜಮ್ಮಾ ಮಲೆಯಲ್ಲಿ ನೂರು ಎಕರೆ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ೨ ಮತ್ತು ೧೦ ರಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹುಕ್ಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಹುಕ್ಕುಂ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ೧೩ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬಹುದು ಎಂದು, ಅದು ಗಡೆಸು ಮರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವೆಂದು ಮರವಾಗಲಿ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ೧೯೨೦ ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಟರ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಡಿದು ಹಾಕಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಸ್ಪೇ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಡಿದು ಹಾಕಿದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕಂಥ ಮರಗಳನ್ನು ಏನು ಇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸೀನಿಯರೇಜ್ ಪಾಲ್ಕು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ತಾವು ಕೊಡಬೇಕು, ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತು ಏನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಆ ಮರಗಳು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಚಿಂತನೆ ಇಲ್ಲ. ಈವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಡಂಪ್ ಮಾಡಿರುವ ಮರಗಳಿಗೆ ಪೆಸ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್ ಸ್ಪೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಇದು ಯಾವ ಕಷ್ಟಸ್ವಾಮಿ? ಬೋನಾಪೈಡೀಸ್ ಅಪ್ಪ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಒಹಹೆಷ್ಟು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಇದರಿಂದ ಆದಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಜಮಾ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ, ಪಹಣಿ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೈಲೂರ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊಡಗು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಏನು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ರಾಜರು ಬಂದರು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಿದರು, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬಂದರು ಕೊನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಇಷ್ಟುಮರೆಗೆ ಅದುದ್ದು ಏನು? ಜಮ್ಮಾ ಮಲೆಟೆನ್ಯೂರ್ ಆಬಾಲೆಷ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕ್ಲಾಸ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂಗಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಏನು ಬೆಲೆ ಇದೆ? ಸಚಿವರಿಗೆ ಏನು ಬೆಲೆ ಇದೆ? ಕೇವಲ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕಿರುಕುಳದ ದೃಷ್ಟಿಯಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ರಾಬರ್ಟ್ ಡಿಸಿಲಿ ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಏಳರಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಅವರು ಕಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಜಮ್ಮಾಮಲೈ ಅವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ನೋಡಿರಬೇಕು. ಅದು ನೋಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ತಮ್ಮ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಜಮ್ಮಾಮಲೈಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ರಿಸರ್ವ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೭ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ೭ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು? ಯಾರು ಇದರ ಹಿಂದಿಗಡೆ ಇದ್ದಾರೆ? ತಾವೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಜಮ್ಮಾಮಲೈಯಲ್ಲಿ ಮರ ಕಡಿದಂಥವರನ್ನು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿದಂಥವರನ್ನು ತಾವು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೇರಳದಿಂದ ಈ ಕಾಡಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು? ಮಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೆ.ಎಂ. ರಾಬರ್ಟ್‌ಸೆಲ್ಮ ಮರ ಮಂಟ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೌದೆಗಾಗಿ ೩ ಸಾವಿರ ಲೋಡ್ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಳ್ಳ ವ್ಯವಹಾರ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸಾಬ್ಬಯ್ಯನವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಮರ

ಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಅರಣ್ಯ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಡಿ.ಎಫ್.ಓ. ಡಿಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಸೀಸ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಹರಿಹರಕ್ಕೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗೂ ಕೂಡ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಸ್ಕಾಂಡಲ್ ವ್ಯಥೆ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಟನ್ ಗಂಧದ ಮರ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಗಂಧದ ಮರಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ? ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂಡಿಕವಾಗಿಯೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛಿಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಫಿ ಗಿಡದ ಕಾಂಡಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪಾಲ್ ಮರದ ರಂಬೆಗಳನ್ನು ಪದವಾನಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಿರುಕಂಠ ಅಗಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹುಕ್ಕುಂ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಇದರಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಕಾಫಿ-ಬಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪಾಲ್‌ವಾರ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಪರ್ಮಿಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಗಿಸಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದ ನಂತರ ಒಬ್ಬರು ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೀಟಿ ಮರವನ್ನು ಸಹ ಸಾಗಿಸಲು ಆಗಸ್ಟ್ ೧೮ ರಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಾಗಿಸಿದಂಥ ಲಾರಿ ನಂ. ಎಂ.ಇ.ಜಿ. ೪೯೦೭. ಈ ಲಾರಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಿಡಿದಾಗ, ಲಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಚೆಕ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮರಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಫೈನ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದಾಗ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾಲರ-ಪಟ್ಟಿ ಪಡೆದು ಹೊಡೆಯಲು ಹೋಗಿದ್ದರೆಂದು ಕೆಲವು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಗಳವೆಂತಲೂ ಆಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಲಾರಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವರದಿಯೇ ಬಂದಿದೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಫಿ-ಬಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪಾಲ್‌ವಾರ ಗಿಡಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬೀಟಿ ಮರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ತಂದು ಹಾಕಿದಾರೆಂದು ಲಾರಿ ಮಾಲೀಕರು ಸೇಳಿದರೆ, ಮೊದಲೇ ಅದು ಲಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳದ್ದು ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ತಕ್ಷಣ ವಜಾ ಮಾಡಿ. ಜನರಿಗೆ ಕಿರುಕಂಠ ಕೊಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ ದಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಲಾರಿ ಮಾಲೀಕರದ್ದೇ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎ. ಪ್ರಕಾರ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ಜನರಿಂದ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬಂದುತೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬಾರದು. ನಿಮಗೂ ಸಹ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ನಾನು ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳುವುದು, ತಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆ ನನಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಜನರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಆಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ತಮಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಾಗ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಚಾರದ ಮಾತುಗಳು ಕೊಡಗಿನ ಜನರಿಂದಲೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರಿಂದಲೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಕಾರ್ಯರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಸಮಯ ವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಿಗೆ ಮಂಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಸ್. ರಾಣಿ (ಕಾರವಾರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸಿರುವಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪೈಕಿ ನಾನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಸುಭಾಗ ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ೮೦ ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಅರಣ್ಯಮಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಈ ಅರಣ್ಯವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರೆಂದರೆ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಅರಣ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಉಳಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬಳಸುವಂತಹ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ದುರ್ದೈವವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಬಂದನಂತರ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ರೈತರನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ವೈರಿಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾರವಾರ ಮತ್ತು ಸೂಪ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವಮಾನವನ್ನು ಕಳೆಯುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು ರೈತರು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಒಂದೇ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬಳಸುವಂತಹ ಹಕ್ಕು ಸಹ ಇರಬೇಕು. ಈ ಹಿಂದಿನ ಮುಂಬೈ ಸರ್ಕಾರ ಕೆನರಾ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಅಂದರೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಇವರಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಅನೇಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡಿತು. ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವರಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೊರಡಿಸುವಂತಹ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಗಣಿವಹುಕುಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಮೊದಲು ಕೆನರಾ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ವುಡ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗಡೆಗಳಿಗೆ ಬೇಲಿ ಹಾಕಲು ಹಾಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಮರ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸಹ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪರ್ಮಿಟ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪರ್ಮಿಟ್ ಸಿಗುವುದೂ ಸಹ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ರೈತರ ಕೈಸೇರುತ್ತದೆ. ಪರ್ಮಿಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಸವಲತ್ತೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದೇಶ ನೀಡಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಸೂಪಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದಾಂಡೇಲಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅನೇಕ ನಿಯಮಾಳಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಅನೇಕ ನಿಯಮಾಳಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ದೊಡ್ಡ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡವರಿಗೆ ಹುಡ್ಕೋ ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗೆ, ಜನತಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿನ ಕೆಳಗೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪವೆಚ್ಚದ ಸ್ಕೀಮಿನ ಕೆಳಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೂ ಸಹ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದಾಗ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರೂ ಸಹ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಡಿಟ್‌ನವರು ಅಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಭಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ಅಡಿಟ್‌ನವರು ತೋರಿಸುವ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಅರಣ್ಯದೊಡನೆ ಬೆರೆತು ಸಮರಸದಿಂದ

ಜೀವನ ವ್ಯಾಧಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಈ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂಕೊಡುವಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೂ ಇದರಿಂದ ಅವರು ವಂಚಿತರಾದರೆ ಈ ಅರಣ್ಯ ಇರುವುದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದ ಹಾಗೂ ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರು ಕಾನೂನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಾದರೂ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಸಭೆಗೆ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆ ಕೊಡ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ತೀರಾ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ.

೨-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇರಲಿ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿ, ಆ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕು ಅಥವಾ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹಣಕಾಸು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಭಿಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಮೈನಿಂಗ್ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಬಂದರೆಡು ಕೆಲೋಮೀಟರ್ ಪರ್ವತ್ಪ್ರದೇಶ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಮೈನಿಂಗ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹುಕಾರರು ಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ಜೀವನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರು ಅಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪುನರ್ವಸತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಸ್ವಂತ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಕು ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಅತಿಸಂತೋಷ. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಎನ್ನದರೆ ಶೇಕಡ ೮೦ ಭಾಗ ಅರಣ್ಯ ಮಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರು ಅನೇಕವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನಿನೊಳಗೆ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಅತಿಕ್ರಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆಂದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ನಿಮ್ಮ ಕಾಯಿದೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೋರಂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಭೇರೈನ್.—ಕೋರಂ ಇದೆ, ನಿಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನೀವು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮೊಗಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ದೂರದರ್ಶನವಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಭೇರೈನ್.—ದೂರದರ್ಶನವಿರಬೇಕೆಂದು ಮೊಗಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬೇಡವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಣಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಸ್. ರಾಣಿ.—ಸುಮಾರು ಏಳು ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ ಕೊಡದೆ ಜೀವನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ರೈತರ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯಾದಾಗ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿವೆ. ಆ ನಿರ್ಧರವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಅನೇಕ ಸಲ ತಮ್ಮ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ೧ ಸಾವಿರ ೨ ಸಾವಿರ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ೧೦೦ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ರೈತರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾನಿಗೆ ರೈತರ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಒಳಗಾಗುತ್ತವೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಹ ರೈತರು ಪಂಚನಾಮೆಯವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವತಿಯಿಂದ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಯೋಜನೆ ಇದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾಗಿಲು ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮನೆಗಳು ಜನತಾಮನೆ, ಅಲ್ಲವೆಚ್ಚದ ಮನೆಗಳು, ಹುಡ್ಕೋಸ್ಟೀಮ್ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬಾಗಿಲು ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಬಾಗಿಲು ಕಿಟಕಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅವು ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸದುಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳೆಂದು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಮಂಟೇನೇನ್ಸ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವರೇ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅರಣ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳು ದುರಸ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇವತ್ತು ಹಾಳಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಅರಣ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಶೇಕಡ ೮೦ರಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯೆಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿಮ್‌ತ್ ಪುರೈಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲೂ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದಾಗ ಅವರೇ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡದೇ ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ಬಡಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಅಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಾಂಟೇಶನ್ ವರ್ಕ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂಟೇಶನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಂತಹ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಅಲ್ಲೇ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ನೆಟ್ಟಂತಹ ಸಸಿಗಳು ಏನಾಗಿವೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಲಕ್ಷ ಹರಿಸಬೇಕು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಮುರ್ರಾಲ್ಕು ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ರೈತರನ್ನು ಅನುಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಬೊಂಬೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರ ಗಮನವೆಲ್ಲಾ ರೈತರ ಕಡೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅರಣ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಊರಿನವರ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ಇರುತ್ತದೆ, ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಡಂಬಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನೆಟ್ಟಂತಹ ಗೋಡಂಬಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಪೂರೈಕೆಬೇಕು ಅದರ ಗೋಡಂಬಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ರೈತರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ

ನೆಟ್ಟು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಅವರು ಕಾಡಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಎಣಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡಿನ ಬಳಗದೆ ಹೋಗಿ ಯಾರೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ ಎಷ್ಟು ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಲಾಗಿದೆ, ನಟ್ಟಂತಹ ಸಸಿಗಳು ಬದುಕಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಸಹ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಫಾಲೋಅಪ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಹುವಾನ್ ಕೊಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯವು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಕಾರ್ಯಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ೧೫ ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಸ್. ರಾಣಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರೈತರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸ ಬೇಕೆಂದು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರ ಆದ್ಯಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಅತಿಕ್ರಮವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಆದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಾಗ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯ ಜಾಗ. ನಾವು ಏನು ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಅರಣ್ಯ ಜಾಗವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ರೈತರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅತಿಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅತಿಕ್ರಮವಾಗಿ ಯಾರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಈ ಅರಣ್ಯ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಗತಿಯೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ಅವರು ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಒಂದು ವೇಳೆ ರೈತರು ಏನಾದರೂ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜಾಗವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾರೂ ಈಗ ಹಾಲಿ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗಾದರೂ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಯಾರೂ ಕೂಡ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಮೀನನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದುವರೆಗೂ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೋರಬ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡ ಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವಾರು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಕೇವಲ ೧೦ ನಿಮಿಷಗಳು ಸಾಕು. ೧೦ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇವಲ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಅನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ

ಮಾಡುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಕೂಡ ಒಳಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವರಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ರೈತರು ಈಗಾಗಲೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಒಂದು ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾಡುಗಳಂತೆ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಮಾಲಿನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ನಾವು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾಲಿನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಒಳಕಡೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೀರಿಕೊಂಡು ಈ ಮರಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಇದರಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. Experts on this subject have opined that this sort of Eucalyptus cultivation in larger quantity is not correct in view of the food production. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಒಂದು ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರೂ ಕೂಡ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಸುಮಾರು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸೋಷಿಯಲ್ ಪಾರ್ಸ್ಟಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಪಾರ್ಸ್ಟಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ರಿಪ್ ಹೊರಡಲಿದೆಯೆಂದು ಕೂಡ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. A team under the leadership of the Secretary to the Forest Department is going to Washington. ಇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದಂಥ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ವಿವರಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಆ ಒಪ್ಪಂದದ ರೂಪ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಇಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಏನು ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಅದರ ಮೂಲಕ ದಾರ್ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದಾಗತಕ್ಕ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೀಸ್ ವೇಲೆ ಈವರೆಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯಿದೆ ; ನಮಗೆ ಗೋಧಿ ಬೇಕಾದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೇಶವಾದ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಭುದೇವಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೈಚಾಚತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಕೊರತೆ ನಮಗೆ ಇದ್ದಾಗ ಸೋಷಿಯಲ್ ಪಾರ್ಸ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾರ್ಗನ್ ಡ್ಯಾನ್ ಎಂಬುವವರು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿ.ಐ.ಎ. ಯವರು ಏನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೋಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

“ The World's increasing dependence on American surplus grain potence increased the US power and influence specially over the poor food deficit countries. ”

ಹಲವಾರು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವೂ ಒಂದು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶವು ಗ್ರೇನ್ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ದೇಶ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಗೋಧಿಯನ್ನು ನಾವು ಅವೆರಿಕಾದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. US power and influence over the poor food deficit countries ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸಿ.ಐ.ಎ. ಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಾದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ನಾವು ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಫುಡ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಹೇಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು. ನಮ್ಮ ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಡ್ರೈ ಕ್ರಾಪ್ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹಲವಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಕ್ರಾಪ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಡ್ರೈ ಕ್ರಾಪ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಸೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರಪಂಚ ಬ್ಯಾಂಕು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲದ ಹಣಕ್ಕೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವರಿಗೆ ಒಂದು ನೀತಿ; ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ನೀತಿ ; ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಗೆ ಇದು ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮೊನ್ನೆ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಮತ್ತು ನಾಗನಗೌಡರ ಕಾಲೆ ಅಳೆನೆನ್ ಮೋಷನ್‌ಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ೧೨ ಕೋಟಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ; ಅದರಲ್ಲಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬದ ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೀರಿ; ಇದರಲ್ಲಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ಸಸಿಗಳು ಏನಿವೆ ಅವು ಬರೀ ನೀಲಗಿರಿ ಸಸಿಗಳು. ಸ್ವಾಮಿ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮ, ನೆಟ್ ರಿಸಲ್ಟ್ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ; ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು ತೋರುತ್ತೇನೆ. ೧೦ ಕೋಟಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ನಮ್ಮ ರೇಯಾನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ಅದು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ; ಅಥವಾ ದಾಂಡೇಲಿಯ ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್‌ಗೆ. ಅದರ ಮೇಜರ್ ಕನ್ಸಂಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಥೈಬರ್ ಕಂಪನಿಯವರು. ರೇಯಾನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕಂಥವರು ಅವರು. ಆದರೆ ಸೀಡ್‌ಲಿಂಗ್ಸ್ ಆ ರೇಯಾನ್‌ನವರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸೀಡ್‌ಲಿಂಗ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೦ ಕೋಟಿ ಸೀಡ್‌ಲಿಂಗ್ಸ್ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ; ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೫-೬ ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ, ಬೆಳೆ ಬಂದರೆ ಮತ್ತೆ ೪-೫ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಬೆಳೆಗಳು ಬಂದರೂ ಆ ಜಾಗದ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ;—ಹೊಸಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಸಂದ್ರ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗವಿದೆ ; ತಾವು ಒಬ್ಬರೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಬೇರುಗಳು ನೆಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಹರಡಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಕಾಣಬಹುದು. ಅದ್ಭುತರೇ, ಬೇರುಗಳು ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಅವು ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತವೆ. ಮೇಲಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಾಗವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಂದುಹಾಕಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇದು ಪೂರ್ತಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಯಿನ್ಸ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡುವವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಈ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದರೆ, ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಪುನಹ ಬೆಳೆಯ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಆ ಭೂಮಿ ಕೃಷಿಗೆ ಅಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು. ಆಮೇಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ

ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹಣದ ಆಸೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ರಾಗಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನಕಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ರಂಗಿಯ ಬೆಳೆಯೂ ಹೋಯಿತು ; ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಕೂಡ ಹಾಳಾಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಪ್ಪಳಸರ್ ಬಿ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ವಿವರವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಅಗ್ರ ಲೇಖನವನ್ನು ಕೂಡ ಗನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೮೩ರಂದು ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಿವರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಅನೇಕ ಜನರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಪುನಹ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ದಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಅನೇಕ ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೨-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರಿಗೂ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರ ನಕಲು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಅವರು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಹಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಿಮಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಏಶಿಯನ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಫಾರ್ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಟ್ರಸ್ಟೀ ಮತ್ತು ಕೋ-ಆರ್ದಿನೇಟರ್ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ — ಈ ಬೆಳೆ ಬಹಳ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನೇ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಪರಿಣಿತರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತವೇ ಆದೀತು. ಎಂದೂ ಅವರು ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ, ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಚೇರ್ಮನ್.—ಅವರು ಖುದ್ದಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಎಂದೂ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಲ್ಲವೇ ? ರಿಯಾನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಬಿರ್ಲಾ ಕಂಪೆನಿಯವರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವಂತಹ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿದೆ. ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಬೊಂಬಾಯಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವಂತಹ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮದು, ಭದ್ರಾವತಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯದು, ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇಬ್ಬರೂ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಸಡ್ ಎಕಾನಾಮಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಒಂದು ಕಡೆ ಇರಲಿ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳ, ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳ ಬೊಜ್ಜು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ, ಫುಡ್ ಫಂಡ್ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ೫೫ ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆದು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮನು ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಸುಮಾರು ಐದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ನನ್ನ ಅಂತಿಮ ತಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಜಯ.—ಅದು ೧೫೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—೧೫೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಎಂದರೂ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಡಿರೆ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ಈ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒತ್ತಡ ಏನು ಎಂದರೆ ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ತಾವು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬರಬಾರದು, ಇದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್

ವರೈಟಿಯನ್ನು. ದನಕರುಗಳು ಸಹ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗರಿಗಳು, ಎಲೆಗಳು ಏನು ಬೇಳುತ್ತವೆ, ಎಲೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಸೋರಿ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಇದೆ. 'ಪೇಪರ್ ಕಟ್ಟಿಂಗ್ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ.' ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

"EUCALYPTUS IS HARMLESS"

"Minister of State for Forests Sri B. Jivijaya told the Assembly today that there was no scientific basis for the apprehension that growing of eucalyptus would affect other crops."

ಎನ್ನುತ್ತಾಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕೆ. ಸೇಠ್‌ರವರು ಬಹಳ ಅನುಭವಿಗಳು, Sri K. S. Seth retired Inspector General of Forests of India had cautioned about the ecological unsuitability of such trends.

"Today there is a trend induced by much faster recycling in the whole economic field. That trends put a premium on production and utilization of renewable resources over shorter and shorter periods. Thus, tree species which are fast growing and can be harvested in a few years (Example: Eucalyptus) are preferred to those which takes longer to mature.....

In the short term such processes may appear not to injure the inherent capabilities of the resources base, but since most of the processes which are responsible for maintaining the health and regeneration of complex systems, such as soil, are neither adequately understood nor are they amenable to continual or uninterrupted manipulation, it is debatable whether such strategies will not ultimately lead to irreversible degradation."

ನಿಮಗಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಅವರ ಒಂದು ಸೆಮಿನಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಂತಹ ವಿಚಾರ. ಇನ್ನೊಂದು ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಗುಪ್ತಾ ಎದು ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ,

"On this point Gupta has reported that in low rainfall areas, its (Eucalyptus) roots form a network just below the soil surface to extract every bit of moisture. This results in poor undergrowth. The existence of otherwise of undergrowth in Eucalyptus plantations is, thus, a function of the water availability in the soil and the demand put by Eucalyptus".

So, like this, he goes on telling about it. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಒಂದು ಸಿಸಿ ನಟ್ ವರ್ಕ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನೆಲದಲ್ಲಿರುವ ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಹೀರಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಆರು ವರ್ಷ ಬೆಳೆದ ಒಂದು ನೀಲಗಿರಿ ಮರ ಎಷ್ಟು ನೀರಿನ ಅಂಶವನ್ನು ಹೀರುತ್ತದೆ ? ಒಂದು ನಿಜಗಿರಿ ಗಿಡ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಮುನ್ನೂರು ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಹೀರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಂಶ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅದು

ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ Certainly it requires more quantity of water ಒಂದು ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೂರು ಲೀಟರ್ ನೀರು ಬೇಕಾದರೆ ಆರು ವರ್ಷಕಾಲ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಇದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದು ಒಂದು ರಾಗಿ ಸಸಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹುರುಳಿ ಗಿಡ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟರೂ ಸಹ ಅದು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ತಾವು ಒಂದು ಸಿಡಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದರೆ, ಬಡವನ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಜೀವಿಜಯ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಷ್ಟೇ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಡೆಯ ತಕ್ಕಂಥ ಅನಾಹುತದ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಖಾಪದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೀವು ಕೈಹಾಕಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಯಾರ ಮೇಲೆಯೇ ಆಗಲಿ ಗೂಬೆ ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ವಾರ್ಟಿ. ಪಂಗಡ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇರುವಾಗ ಏನು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಬಿರ್ಲಾ ಕಂಪನಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುವ ಈ ಪಾಪದ ಕೂಪದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಸುವುದು ಬೇಡ. ತಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೆಂಟಿಫಿಕ್ ಬೇಸಿಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮ. ತಾವು 31 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೈಸಕ್ಕಿ ಕೈಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಅನಾಹುತವನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 'ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಏನೇ ಇರಲಿ, you please see the team which wants to go to Washington in the month of October or November for signing the World Bank agreement must be stopped. ಅಥವಾ ಇದು ಆಗಲೇ ಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೆ you please place the copy of the agreement on the table of the House. I demand it let us go through all those terms and conditions. ದಯಮಾಡಿ ಅದರ ಒಂದು ನಕಲನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಡಿ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. You take the entire House into confidence and take a final decision But if you don't do that ನೀವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಬಿರ್ಲಾ ಕಂಪನಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಶಕ್ತಿಗಳು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, Certainly the Government is dancing to the tunes of capitalists who have taken greater roots in the economic position of the country. ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಗೂಬೆ ಕೂಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ ಇದು, ಆದರೆ ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. I have got great regards for you, since you are an youngest and a new Minister. I am not praising you. ಆದರೆ, ತಮಗೆ ಗಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ವಭಾವ ಇರಬೇಕು ಅದನ್ನು ನಾನು ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು 31 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ರೈತರ ಬೆಳೆಗಳು ನಾಶವಾಗ ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ. ಇಲ್ಲ ಸರ್, ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಅಶೀರ್ವಾದದ ಹಸ್ತ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಇರಲಿ...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಿನ್ನೆ ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಬಂದಿದೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಹಾಯ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ರಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ತಿಂಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ಶಿಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅದು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಹೋಗತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು All

these matters have been placed before the think tank? ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲು.—They are busy in talking about Centre State relationship and other things. ಸದ್ಯ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪುರುಸೊತ್ತು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಸಮಿತಿ ಇರುವುದು. ಅವರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ನಿಮ್ಮ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ನಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತಹ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು, ನಾವು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ We are going to lose a big help of 55 crores ಎಂದು, ಅದರ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಅಪಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನೆ. ಅದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಪ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೆ ಬರ್ಲಿನ್ ರವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೋಣನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನೋಣ ಕುಳಿತಂತೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೋಣ ಮೆಲಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಲಗುತ್ತಂತೆ, ಆವಾಗ ನೋಣ ಏನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿತಂತೆ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಭಾರಕ್ಕೆ ಕೋಣನ ತಲೆ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಆದರೆ ಕೋಣ ಮೆಲಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನೀವು ಕೋಣದ ತಲೆಯಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡ.—ತಾತಾ ಬರ್ಲಿನ್ ರವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದವರಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಬೆಳೆದಿರಬಹುದು. ತಪ್ಪು ತಪ್ಪೇ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಅದನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಡೆಯವರೂ ಇದ್ದರು. ಅವನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಂನಲ್ಲಿರುವ ಅಬ್ಬಮಿನಿಯಂ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು? ಅದೇ ರೀತಿ ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್‌ಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು? ಯಾರು ಆಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರು? ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕೇ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡರೇ? ಅದು ಬೇಡ. ನಾನು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಗೊಲೆಯನ್ನು ಕೂರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು 'ಈಶ್ವರ ಅಲ್ಲ ತೇರೇ ನಾಮ' ಸಬಕೋ ಸಸ್ತುತಿ ದೇಭಿಗವಾನ್' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ತಾತಾ ಬರ್ಲಿನ್ 'ತೇರೇನಾಮ' ಸಬಕೋ ಪಠ್ಯುತಿ ದೇಭಿಗವಾನ್ ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. That is also a point which I would like to place before this August house. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ತಕ್ಷಣ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸೇವಕರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿರುವ ಟೀವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಒಂದು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಈ ಸದನ ಹೇಗೂ ಸೇರಿದೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಡಬೇಕು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಕಡೆ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಅಂತಿಮ ಶೀರ್ಷಾನಕ ನಿನ್ನಿ.

† ಈ ಚಿನ್ನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ

You please try to understand us also here. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಪಿ. ಹೆಗರೆ (ಚಿಕ್ಕೋಡಿ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಂತ್ರಿಗಳೆವರೂ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಜಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹದೂ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು? ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ತಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ನ್ಯಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದತ್ತ ಹೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಈ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಯವರು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲ ವಾರು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಬರೆದಂತಹವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅವರ ಅನುಕೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತರಹದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಯೋಜನೆ ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ? ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಯಿಂದ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಒಂದು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹದೇ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಈ ಸಮಾಜದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಹಾಯಧನ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕಾರಣ, ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದೂ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದ ಸಮಿತಿ ಅಂದರೆ ಅಂದು ಇದ್ದಂತಹ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ಶಿಪಾರಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಪಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಇತರೇ ಇಲಾಖೆಗಳು ಇರುವಂತಹ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಯಾರ್ಯಾರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಬೇಕು. ಸ್ವಂತ ಅಧಿಕಾರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಂತರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್ವೇರ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ನಡೆಸುವಂತಹ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಒಗಲಿ, ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸತಕ್ಕಂತಹ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಹಾಗೂ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಟೈನಿಂಗ್ ಆಗಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯ ಅಮೃತವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದ ಸಲುವಾಗಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ

ಸಲುವಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ರೀಆರ್‌ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ತಾನು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದರೆ ಸಮಾಜ ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ.

ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾನವರಾದೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಜನಕ್ಕೆ ನೊಂದಲು ಮಾನವರಾದೆ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಮೊದಲು ಸಂಶ್ಲಿಷಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿನ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಾಳಿಗೆ ತೂಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರ ಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನೌಕರಿ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಅವರು ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ ಅಪರಬೇಧನ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಚ್ಚತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಏದರೆ ಎನ್.ಆರ್. ಇ. ಐ.ಎ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೂದ ಮೊತ್ತ ನೋಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಿನಹ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ಕೊಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ೧೯೮೨-೮೩ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ೮೪೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ನೋಡಿದರೆ ೭೦% ೧೮೮ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ೧೧೪೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ರೊಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಾವು ಏಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಅಥವಾ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತೋ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಆಗಿದೆಯೇ ಇನ್ನು ಎನ್ನೋ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಎನ್ನೋ ಅದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ೯೮.೮೧ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತ್ತುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಬಡತನ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಈ ಸ್ಕೀಂಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವರಿಗೆ ೪ ಕುರಿ ತೆಗೆದು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ, ಒಂದು ಎಮ್ಮೆ ತೆಗೆದು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಆಕಳು ತೆಗೆದು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದೆ ಹಾಗೆಯೇ ತೇ? ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಯಾವ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಹಣ ಮುಟ್ಟಬೇಕೋ ಆ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಯಾರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದೆಯೆಂದರೆ ಯಾರು ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಮುಖಂಡರಾಗಿರತ್ತಾರೋ, ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿರತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಸ್ಕೀಂನ ಹಣ ಮುಟ್ಟಿದೆ ಅದುದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಈ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಬೇಕಾದರೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಶಿಕ್ಷಣ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಾವು ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಇವರೂ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದು. ನಾನು ಈಗ ಕೇಡ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಗತಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಎನಹ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಈರೀತಿ ಹೇಳಿದರು. ಗೌರ ಮಂಟಾ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಬೆಂಗಳೂರು-೧ ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಹುಡುಗರು ಮಾತ್ರ ಇರಲು ಸಾಕರೈ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ೪೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೂಮಿಗೂ ಸಹ ೫-೬-೭ ಹುಡುಗರು ಇರತ್ತಾರೆಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ೮-೧೦ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಎನ್ನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಗಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ೮-೧೦ ಜನರನ್ನು ಚಾಸ್ತಿ

ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಸ್ವೀಪರ್ಸ್, ಪೀವರ್ಸ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪಗಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಸ್ ಗಳಿಂದ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ವೈಸರ್ಸ್‌ಮಾಡಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯದಿಂದ ಹೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ. ಇದು ಒಂದು ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನರಲ್ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಇದೆಯಂತೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹರಜನ ಗಿರಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವಂತೆ. ಕಾರಣ ಆ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆಸ್ ಬಿಲ್ ೨೫೦-೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಈ ಹರಜನಗಿರಜನಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡುವ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಸ್ ಗಳಿಂದ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿರುವಾಗ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಫೇಮರ್ಸ್ :— ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಓದುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಸಹ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ, ನನಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಸೇರಬಹುದು ಅವರೇಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಬೇಕು? ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಪಿ. ಹೆಗರೆ :— ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ.

ಫೇಮರ್ಸ್ :— ನಾನು ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಇರುವುದೇ ಕರೆಕ್ಟ್.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ :— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಬೋರ್ಡ್ ಜನಾಂಗದ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೂ ೨೦ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡ ಹೊರಗಡೆಯವರು ಬಂದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಪಿ. ಹೆಗರೆ :— ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಗಡೆಯವರದ್ದಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನನಗೆ ಏನು ಸುದ್ದಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿದರೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಫೇಮರ್ಸ್ :— ತಾವು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಪಿ. ಹೆಗರೆ :— ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಗೌರವೇಂಟ್ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಏನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪಗಾರ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಇವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಪಗಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಂದ ಹಿಂದಿಮುಂದೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಅರ್ಥ ಏನು? ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಬಾರದೇ ? ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ಸ್‌ಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವಗೆ ಪಗಾರ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲ್ ನಂಬರ್ ೨ :— ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಇಲ್ಲ. ಬರೇ ಎಂ. ಎಂ. ಎಸ್‌ಸಿ. ಓದುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ ಇದೆ. ಆ ಹುಡುಗರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿದಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಇದೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಾವು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆರೀತಿ ಮಾಡಿ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಮೆಟ್ರಿಕ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಗಳಿಲ್ಲ ಇದೆ, ಪೋಸ್ಟ್‌ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

೨-೦೦. ಪಿ. ಎಂ.

ಕೆಲವೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದೂಕ ಸಹ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಟ್ರಿಕ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ವಿಸಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಟ್ರಿಕ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ತಾವು ವಿಚಾರಮಾಡಿರುವ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ. ಯಾವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತಾವು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಂದ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರ ಗಿರಿಜನರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ೧೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೧-೮೨ ರಲ್ಲಿ ೩ ನಗರಭೃಗಳಿಂದ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಂತೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಮೊತ್ತ ೩೬೦,೫೦ ಲಕ್ಷ ವರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದು ೫೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ, ೧೨ ನಗರಭೃವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದ ೭೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ವಿಚಾರಿಗಿರುವುದು ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ೨೨೭ ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದ ೧೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ, ವಿಚಾರಮಾಡಿರುವುದು ೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ೧೭೫ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದ ೧೩೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿರುವುದು ೯೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ೮೨೦ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ೧೩೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿರುವುದು ೪೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಆಸೆಯಿಂದ ಈ ಬಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ನೆಂದರೆ, ಸ್ವೆಚ್ಛ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂನೊಳಗೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸುಮಾರು ೮೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಸಮೃದ್ಧ ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸವಲತ್ತು ಮಾಡಿರಿ. ಸಮೃದ್ಧ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಹುಡುಗ ಉಳಿದು ಸ್ವೆಚ್ಛ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಿ. ಇದನ್ನು ಕಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಸಮೃದ್ಧ ಸಾವಿರಾರು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ೭೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಲ್ವೆದಾ ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮೊತ್ತಿಗೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಪ್ಲೈ ಹುಡುಗರು ಡ್ರಾಪಾಟ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಪಾಟ್ ಆಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲು ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ. (ಸಕಲೇಶಪುರ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ವಿಷಯ ಆರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ಹಾಗೂ ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಏಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ನನಗರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಈ ಎರಡು ಸೇರಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧ ಭಾಗದವರೇ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ಎಂ. ಸಿ ನಾಸಯ್ಯನವರು ಆರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರಾರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದರು. ದಾದ್ರೆವ ಇಂದು ಎಂ. ಸಿ. ನಾಸಯ್ಯನವರು ಕೇವಲ ಕೇವಲ ಮಾತನಾಡುವ ವಿಷಯ ಆರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು ಎಂದು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಆರಣ್ಯರೋಧನವೇ ಆಯಿತು ಇಂದು ಆರಣ್ಯ ರೋಧನ ಮಾಡಿದವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅಧಿಕಾರ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇವರು ಆರಣ್ಯ ರೋಧನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಕಿಗೆ ಮೊದಲು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆಯ ಸಚಿವರು ಇದ್ದಾರೆ

ಈಗ ಇವರನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂದು ಅರಣ್ಯ ರೋಡನ ಮಾಡಿದವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಸಹ ಈ ಅರಣ್ಯರೋಡನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮರಗಳ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕಾನೂನು ನಲ್ಲಿ ಲೋಪಭೋಷ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದೆ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಜ್ಞೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇದು ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇವರು ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾರರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಇವರು ಕೊಂದಿದ್ದಾರೆ? ತಮ್ಮ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ೬೮೦ ಕೆ. ಜಿ. ದಂತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇವರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ದಂತವನ್ನು ಇವರು ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾರರು ದಂತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದಾಗುವ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಯದುವಿವಸ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾರರ ಕಡೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದ್ದರೆ ಯಾರು ಇದರಿಂದ ಸಾಯಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರು ಯಾರಿಗೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಕಾನೂನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಬಿಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಶಾಮೀಲಾ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ೧೦.೮೫ ಮಿಲಿಟರ್ ಮೇಲೆ ಇದೆ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ವರ್ತಕರು ನನ್ನನ್ನು ಜನವಾಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾರುಗಳನ್ನು, ಬೀಪುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದೆ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಮಿಲಿಟರ್ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂದು ಒಂದು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು ಮರ ಒಣಗಿದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಅದನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಒಂದೂಕುಲು ಮಿಲಿಟರ್ ಇರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ೬-೭ ಸಾವಿರ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿರುವುದನ್ನು ಅರ್ಧ ಅಡಿ ಇರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇರೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು?

ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "Hegde says: Government will not allow rape of forest." This is in 5-8-1983 Deccan Herald ಫಾರ್ಮ್ ರೇಪ್ ಬಾಡೆ ಇನ್ನೇನು ರೇಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್‌ಕರೆಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ? ಅದೇನೋ ನಿಜ. ರೇಪಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಸಣ್ಣ ಮರ ಕಡಿಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ರೇಪಿಂಗ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮರ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಯಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲ, ಎಂದರೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಟರ್ ಒಳಗಿರತಕ್ಕ ಮರ ಬೆಳೆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ. ಪ್ರೈವೇಟ್‌ನವರು ಕಾಫಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕಾಫಿ ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮರ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರ ಕೈವಾಡ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಜಾಸ್ತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ರೇಪರರು ಇದ್ದರು. ಅವರ ಮೆನೂ ಕಾರ್ಡ್ ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಅವರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ಹೋಗುವವರು. He is hard working but fast

eating. ಬೆಳಗ್ಗೆ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ಹೋಗುವವರು, ಬಂದನಂತರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೮ ಗಂಟೆಗೆ ಅರ್ಧ ಕಿ.ಜಿ. ಬ್ರೆಡ್ ಕಾಲು ಕಿ.ಜಿ. ಬೆಣ್ಣೆ, ಆಮೇಲೆ ಫಾರ್‌ಸ್ಟ್ರಿಗೆ ಹೋದರು ಅಂದರೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೪ ಬಾಟರ್ ಬನ ಸೇಂದಿ, ಬಂದು ಹುಂಜ, ಅದರ ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೬ ತಿಂಗಳಿಂದ ಬಂದು ವರ್ಷ ದೊಳಗೆ ಇರಬೇಕಂತೆ, ಅದರ ಪಲ್ಯ. ಮತ್ತೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಅರ್ಧ ಬಾಟರ್ ವ್ಯಾಕ್‌ಡೆಲ್ ಪಿಸ್ತಿ ಬಂದು ೪ ಪೈಟ್ ಚಿಕನ್ ಅಂತಹ ರೇಂಜರನ್ನು ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದೇ ? ಆ ರೇಂಜರು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ವರ್ತಮಾನ, ಹೋಗಿದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹಾಕಿದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗು ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಬ್ಬ ಮಾರ್ಕೆಟನ್ನು ಕಳಿಸಿದ ನೋಡಿ ಎ. ಎಲ್. ಎ. ಕೇಳಿದರೆ ಅವರೇ ರೇಂಜರನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆಂತೆ ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ ಇಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅದೇ ಕ್ಷೇತ್ರವವರು, ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಇಲ್ಲಾ ಹೋಗಿದ್ದ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ದುಡ್ಡು ಕಾಸು ಸಡಯುತ್ತವಾ ನೋಡಿ ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲಾ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅಂದುಬಿಟ್ಟರೆಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಚೀಫ್ ಕನ್‌ವೇಟರ್‌ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದೆ. ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಕನ್‌ವೇಟರ್ ಇದ್ದರು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಮೂಲಿನ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮರಕ್ಕೆ ಸೋಲ ಹೊಡೆದುಬೇಕಾದರೆ ಅದಿಗೆ ಬಂದು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ, ಪಿ.ಟಿ. ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಮೂಲಿನ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸದು ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಾ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿ, ಹೊಸಬರಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅವರು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ ನಾನೇ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದು. ಮತ್ತೆ ಏನಾದರೂ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಒಡಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀಯ, ಸುಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ನಲ್ಲಿ ಏನ್ರಿ, ಎಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಜೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅದರಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಂಸು ಇಂತಹ ಅನಾಹುತಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅವರ ಊರಿನವರೇ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ವಸಮಹೋತ್ಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಇದು ವಸಾನ ಅಥವಾ ಒಣಾನಾ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎರಡು, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಸ್ಯಾಟಿಸ್ಫಿಕ್ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ರಿತಿ ಕೋಟಿ ಸಗಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದ್ದಲ್ಲಾ ಬೇಕಿದರೆ ಜಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬಂದು ಎಕರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಮರ ನಾಟುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ವಸಮಹೋತ್ಸವ ಮಾಡಿದರು ಕ್ರಾಫರ್ಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮುಂದುಗಡೆ, ನಾನೂ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಾನು ಡಿ.ಎಫ್.ಒ.ಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಗೇಟಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹಾಕಿದವು ಸಗಿಗಳು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಕೋಟಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಬಂದೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಬರುವ ವರ್ಷ ಮತ್ತೆ ಇದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ವಸಮಹೋತ್ಸವ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನೂರು, ಮೂರೂವರೆ ಸಾವಿರ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಿಸಿದರು. ಈಗ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ, ನೂರು ಗಿಡ ಇದೆವೇ ಎಂದು.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾನ್ಸ್ ಸದಸ್ಯರು.—ಅಲ್ಲಿ ನೀವು ಬಂದು ಸಗಿ ನೆಟ್ಟಿರುವುದು, ಅದು ಉಳಿದಿದೆಯೋ ಕೆಟ್ಟಿದೆಯೋ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಹೋಗಿದ್ದರು ಅಂದವೇಲೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂರೂವರೆ ಗಿಡ ಉಳಿದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಹೇಳಿ. ಬಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೋಟಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ದನಗಳು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗಿಡಗಳು ಸಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ಯಾಂಟೇಷನ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಂತಿ ಬೇಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾದಿದೆ. ತೀರ ಕಳೆವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕವಲ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಳೆಯ ಕವಲ್ ಬೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು

ಕಡೆ ಲುಕ್ಕಾನು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾಡುವಾಗ ಕೈಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಲಿ. ಈ ರೀತಿ ಬಂದಂ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ೫೦೦ ಎಕರೆ ಮಾಡಿ, ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೇಸಿಗ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂತಿಬೇಲಿ ಹಾಕಿ ಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಮರ, ಗಿಡ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಸಿ. ಅಡ್ಡ್ ಡಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಸರ್ಚಿಫೈ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸರ್ಚಿಫೈಕೇಟನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬರೆದರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಿಂದೆ ಆಗಿದ್ದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಟೇ ಕೂಡ ಮಾಡಿಸಿದ್ದ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವರು ನೀಲಗಿರಿ ಅಂತಿಂಥಾದ್ದು ಹಾಕಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಗಿಡ, ಹವಳಿಗೆ ಗಿಡ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಗಿಡ ಹಾಕಿ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬರುತ್ತದೆ, ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಇನ್‌ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಮರ ಕೂಡ ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದು ಬೆಳೆದರೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ವೆಲ್ತ್ ಜನಿಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ರೇಂಜರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ದರಖಾಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಗ್ರಾಂಟ್ ಆದಮೇಲೆ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ subject to the malki record by the Government ಎಂದು ಹಾಕಿ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಇಷ್ಟೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಊರಿನವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಅವನು ಮಾಲ್ಟಿ ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ರೇಂಜರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಬರೆದುಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಏನನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಬೇಕು ? ಅವರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರು, ನಾನು ಫೋನ್ ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ದಾಖಲೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ದಾಖಲೆ ಎಂದರೆ ಏನು ? ಯಾವ ದಾಖಲೆ ಬೇಕು ? ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಊರಿನವರೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬರೆದುಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ಒಂದು ವಾರ ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ನನಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರು. ನೋಡಿ ನೀವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರೋ ಬಂದು ಮರ ಕಡಿಯುವರನ್ನು ಬರೆದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಯಾರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಊರಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವನೇ ದರಖಾಸ್ತಿದಾರ, ತಂತಿ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ, ಯಾರೋ ಹೋಗಿ ಮರ ಕಡೆದರಂತೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಹೇಗೆ ಅರಣ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬಂದೋಬಸ್ತ್ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತಹವರು ಬರೆದುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ. ಫಾರಿಸ್ಟ್‌ನವರು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಾಯಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಡ್ಯೂಟಿ, ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಏನಹ ಹೇಳಿದವರನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಮಾಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡೋಣ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ, ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾವು ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಜಾಕೀಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರರವರು ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ್ಣು ವಾಗಳಿಗೆ ಮಿಷನರಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಏನಹ ಹೇಳಿದವರನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಮಾಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡೋಣ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಇಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ:— ಇಬ್ಬರು ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಒಂದು ೧೦ ಜನ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತರ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿ ಕರಲಿ, ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯವರಿಗೇ ಕೊಡಿ. ಆಮೇಲೆ ಬನ್ನಿ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು:— ಮೊದಲು ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ, ಮೊದಲು ನೀವು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ:— ಒಂದು ಕಡೆ ದರಿಕಥೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಬದನೆ ಕಾಯಿ ತಿನ್ನ ಬಾರದು ಎಂದು ದರಿಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ದಾನೆಗೆ ಹೋದ ಅಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಬದನೆಕಾಯಿ ಪಲ್ಟಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಕೊಟ್ಟಳು. ದರಿಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬದನೆಕಾಯಿ ತಿನ್ನ ಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವನು ದರಿಕಥೆ ಹೇಳಿದವನ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಬದನೆಕಾಯಿ ಪಲ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ ತಿನ್ನಬಹುದೇ, ತಿನ್ನಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಹೋದ ಆಗ ಆ ದರಿಕಥೆ ದಾಸ ಕೂಡ ಬದನೆಕಾಯಿ ಪಲ್ಟಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ ; ಬದನೆ ಕಾಯಿ ಇರುವುದೇ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ, ದರಿಕಥೆ ಇರುವುದೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಬಾರದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ನೀವು ಚಿಂತಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಫೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಬರೀ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದೀರೋ ? ನೀವು ಬರೀ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಉದ್ವಾರವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆಯೇ ? ಇವತ್ತು ನೀವು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಛೇರ್ಮನ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನೀವು ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ೨-೩ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬಹುದು ತೋನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಥೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕತ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ತೋನೆ.

ಇನ್ನು ಪರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದಾಗಲೂ ಸಹ ಪರದಕ್ಷಿಣೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಆದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆ ? ಪರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಎದುರಿಗೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರಿ ? ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ದೇವರಾಜಿ ಪದ್ಧತಿ ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನೀವು ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ತಾವು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ದಿ. ದೇವರಾಜಿ ಅರಸರವರು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ನೀವು ಸಹ ಅದೇ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನೀವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದರೆ ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಹೋಗಿರ ತಕ್ಕ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಇಡಿ ಆಗ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ವಿಷಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ (ಬಿಲ್ವಾಳ್) :—

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇದುವರೆಗೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉಗು ಉಗುಸು ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದವಾಳ ಶಾಕಗಳು ಇನ್ನು ಬಲಾಢ್ಯರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಲೂಟಿ ಮಾಡು ತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಏಕಾಂತವಾಗಿ

ಇವತ್ತು ಅದರ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದವು ಆದರೆ ಬಿಂದು ಅಂಶ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದು ಬಂದದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ದೇಶದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಕೋಗುತ್ತಿದೆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಯಿಲ್ ವೆರೋಜಿನ್ ದೇಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ.

೨೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

೧೯೬೬ರ ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ರಕ್ಷಣಾ ಧೋರಣೆ ನಿರೂಪಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದವು ಇವೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತಿಂಕೆ ಚಾಂಕೆನಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಲಿ, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಲಿ, ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡಲಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಆಳವಾಗಿ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರೀನ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಉಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಜನರ ಫೈಯಲ್ ನೀಡನ್ನು ಪೂರೈಸತಕ್ಕದ್ದು, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ನೀಡ್ಸ್ ಅನ್ನು ಪೂರೈಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮುಖ್ಯ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ನೀಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಫೈಯಲ್ ನೀಡ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಎರಡನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಂದು ಬ್ಯಾಲನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಗ್ರೀನ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಉಳಿಸತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಓನೇ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಓನೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೧೯೮೦ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಇವತ್ತು ನಾವು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೮೩ಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ.

“According to the orders of the Government, as soon as cases of smuggling of sandalwood is detected it is handed over to the Police Department for investigation. It is stated that this entails considerable delay in the disposal of cases. Asked the reasons for this, the Chief Conservator of Forests stated before the Committee that the subordinate Officers were not trained in legal procedures and when they engaged Government Pleaders, he would not apply his mind to the cases”. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುವ ಸ್ವಗ್ನರ್ಸ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಉತ್ತಮ ವಕೀಲರು ಇರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ವಕೀಲರು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕೆಲಸಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಇವತ್ತಿಗೂ ನಾನೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಗ್ನರ್ಸ್ ಎದುರು ಒಳ್ಳೆಯ ವಕೀಲರನ್ನು ಇಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ? ನಿಮಗೆ ಸ್ಪೆಷಿಗ್ ಅನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ, ಅರಣ್ಯ ಲೂಟಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇವತ್ತಿಗೂ ಅಗಲುವೆಂದು ಹೇಳಿ ನೀವು ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬಂದು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರ ಬಂತು, ಅದನ್ನು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದರು. ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಬಾರ್ಡರ್ ಪ್ರದೇಶ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಡೀಮಾರ್ಕೇಟ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸರ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಏರಿಯಾ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಏರಿಯಾದ ಗಡಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"The committee strongly felt that a thorough survey should be made and lands belonging to the forest and revenue departments and the area of forest lands should be demarcated. Landless agriculturists who will be affected as the result of additions should be provided with surplus lands under the Land Reforms Act".

ಈ ಡೀಮಾರ್ಕೇಷನ್ ಇವತ್ತಿಗೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸಕರು ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇವತ್ತಿಗೂ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡಿನ ಗಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರೀನ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಿದ್ಧವೇ? ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು ಆ ಬಂಡರು ಭೂಮಿ? ಬಂಡರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಯಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಕೊಡಗು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಸಕರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪನಪಂಚೋತ್ಸವ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾನು ಬುಮ್ಮಿ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಾನು ಆ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಯಾರಾರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ನಾಯಕರು ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರು ಆದರೆ ಯಾರು ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಸ್ಟ್ಸ್ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೈಪ್ಲೈನ್ ಕಂಪನಿಯವರು ಲೇಬರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಂಥ ಕಂಪನಿಯ ಒಬ್ಬ ಮಾಲೀಕರೂ ಆ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಒಕ್ಕ ಅಲ್ಲ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ವಸ್ತು ಲಾಭವಾಗಿ ಪಡೆದವರು ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಲಾಭ ಪಡೆದು ಯಾರು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಕು. ಅವರ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಸಬೇಕು. ಪುಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ನಾನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪುಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗ್ರೀನ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಆ ಭಾಗ ದಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆ ಒಳ್ಳೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

"Now annually the Department is planning to take up green forestry in about 30,000 hectares. This has been made possible by the creation of a forest development fund by levying 5% tax on all forest revenue in the State which results in the collection of Rs. 125 lakhs".

೦೨೫ ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ : ಅದನ್ನು ಖಿ ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ದಾಂಡೇಲಿ ಪೇಪರ್ ಮಿಲನ್, ಹರಿಹರ ಫಾರ್‌ಫೈಬರ್ ಮತ್ತು ಬಿಲಾವದಪಂದ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಾಗ್ಡುಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಪೈಪ್ ಒಂಗಳಾದವರು ಗ್ರೀನ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೊಸದೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನೇನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಗ್ರೀನ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರೈಬಲ್ಸ್ ಎಂದು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮರದ ಬೇಲೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ. ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಟ್ರೈಬಲ್ ಜನರಿಗೆ ಇರುವಷ್ಟು ಮರದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟ್ರೈಬಲ್ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ ಅವರನ್ನೂ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತೂ ಉದ್ಧಾರ

ವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರೀನ್ ಫಾರ್ಸ್ಟ್ ಸುತ್ತಲೂ ಈ ಟ್ರೈಬಲ್ ಜನರು ನೆಲೆಸುವಂಥ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗಾಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಮಾಡ್ರನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೇಮೆಂಟ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ವರದಿಯಲ್ಲಿ ೩೫೦ ಗನ್‌ಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಸಾಲದು. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾಡರ್ನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೇಮೆಂಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮೊಬಿಲಿಟಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಕೂಡ ತುಂಬುತ್ತಿದೆ. ೫-೧೦ ದೋಣಿಗಳು ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುವಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಪ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಹೂಳು ಎತ್ತಬೇಕು ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಮಹೇಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಓದಿದಾಗ ನನಗೆ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ ವೆನಿಸಿತು. ಈ ವರದಿಯ ಪುಟ ೨೩ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಕ್ಕಳ ಮಂಡಲಿ ಸಮಿತಿಯು ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಣೆ, ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರ ರಕ್ಷಣೆ, ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಧಾಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು, ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬರೆಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿರುವುದೇ? ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ. ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅವರಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ? ಹಿಂದೆ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಅದು ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಲೇರಿಯಾ ಬರಬೇಕಾದಂತಾದ ಒಂದು ಕ್ರಾಪ್ ಪೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಆದರಿಂದ ಮಲೇರಿಯಾ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಟ್ರೈಬಲ್ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಬಾಧುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ. ೫೦೦-೬೦೦ ಸಂಬಳ ಸಿಗತಕ್ಕ ಸಾಧಾರಣ ವಾದ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಬೀಡು ಕಟ್ಟುವುದು ಏನಾದರೂ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಲಿ. ನೂರಾರು ಸ್ಥಳೀಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಂದಕ್ಕೆ ೫ ಲಕ್ಷ, ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ, ೨೦ ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿ ಅವನ್ನು ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಆದು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಉಳಿದವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತಗಳ ಗಳಿಕೆ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಹೋಗಬೇಕು. ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರ ಬಗ್ಗೆ ತುಚ್ಛ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿರುವಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವರು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕಾಧ್ಯಮಿಗಳು ಉದಾರ ಮನೋಭಾವ ದವರು, ಮಾನವಿ ಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭ ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ಯೂನಿಯನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಿಂಗ್‌ಗೆರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಎಂದು ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದು ಅವರು ಸಂಘಟನೆಯಾದ ಒಂದೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇನೂ ಬೇಡಿಕೆ ಇಡಲಿಲ್ಲ, ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಂಘಟನೆ ಮಾತ್ರ ಆದರು. ಸಂಘಟನೆಯಾದ ಮರುದಿನವೇ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜೇಮ್ಸ್.—ಅದರ ಮೂಲೀಕರಣ ಮಹಿಮೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೌದು, ವರ್ಗ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾಡಿದಕೊಡಲೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಸಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಅಳವಳಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವಿ. ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅರಣ್ಯ ಇದ್ದದ್ದು ಇವತ್ತು ೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅರ್ಥಕ್ಕರ್ಥ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಪುಂಡಿನ ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿ ೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರುವುದು ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ದಾಟಲಿ ಎಂದು ಅಭಿಮತವೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ೫ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ನಾವು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದಿವೆಯಲ್ಲಿ ೫ ಬಿಲ್ಯಿಯನ್ ರೂಪಾಯಿ ರಾಶಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗೇದರೂ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಸಂತ ಬಂಗೇರ (ಬೆಂಗಳೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದವರು. ತುಂಬಾ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳು. ನಾನು ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಚಾರು ಇಲಾಖೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ರಾಜ್ಯ ಪದವಿವರೆ ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಸಮ ಬಲವಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಕರೇ ಇಂದು ಅರಣ್ಯ ಭಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಏಲಂ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏಲಂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇದಾದನಂತರ ಕಾಡು ಕಳ್ಳರು ಸ್ವಂತ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ೩ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅರಣ್ಯ ದರೋಡೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಖಾಸಗಿಯವರು ಮರ ಕಡಿದು ಮಳೆ ಬರುವುದು ಕಡಿಯಬಾರದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ತಾವು ಏನು ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಕಾಡು ಉಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಕೂಡಾ ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಸುವ ದೃಶ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅರಣ್ಯ ದಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರು ರೈತರು ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇನ್ನು ದಡೆ ಪರ್ಟಿಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪರ್ಟಿಟ್ಟಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ೧ ವಾರದಲ್ಲಿ ಫೈನಲ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ೫ ತಿಂಗಳೇದರೂ ಅನುಮತಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಯಾವುದೇ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಅಥವಾ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಯಾವುದೇ ಪರ್ಟಿಟ್ ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪರ್ಟಿಟ್ ಖರ್ಚಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನು ದಡೆ ಪರ್ಟಿಟ್ಟಾಗಿ ಯಾರು ಆರ್ಥಿಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಫೈನಲ್ ಕೊಡುವ ದೃಶ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನ ಒಬ್ಬ ಬಡವನಿಗೆ ೧ ಎಕರೆ ಕಾಡು ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಡನ್ನು ಆತ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ದೃಶ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ಕಾಡನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇದಿಗೆ ಪರ್ಟಿಟ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಕಾಡು ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಲಾಭ ಯಾರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ? ಈ ರೀತಿ ಬಡವರು ರೈತರು ನಷ್ಟ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕಮಾಯದಲ್ಲಿ ಪರ್ಟಿಟ್ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ದೃಶ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರಮನ್ನು ಕಡಿದರೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಅದರ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಸಂಬಂಧಿ, ಶಾಕರ ಸಂಬಂಧಿ, ದೊಡ್ಡ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಸಂಬಂಧಿ ಲೋಡ್‌ಗಳ್ನಲ್ಲಿ ಮರ ಕಡಿದರೆ

ಕೇಸ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಳದಿ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕ, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಭಾವಮೈದಾನ ಸುಮಾರು ೧೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಅರಣ್ಯ ದರೋಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ದೂರು ಹೋಯಿತು. ಆದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಊರಿನವರೆಲ್ಲಾ ಆಗ ಸೇರಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಚೀಫ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅವರ ಬಳಿ ಬಂದು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಮರ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅವರು ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ೧ ತಿಂಗಳು ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜೀವಿಗಳು ಇದ್ದವು ನಾವು ಜಾಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿದವು. ಸುಮಾರು ೧೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಮರವನ್ನು ಕಡಿದ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾವ ಮೈದಾನವು ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಇಲ್ಲ ಬರೀ ಆರಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಬೇಲ್ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ೩ ಜನ ಕೂಲಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಎರಡೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ಹಾಕಿ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾವವು ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇವರ ನೆಂಟರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಇಲ್ಲ, ಆದರ ಬದಲಾಗಿ ಮೂವರು ಕೂಲಿಯವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ದರೋಡೆ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಂತ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮರ ಕಡಿದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬಾರದು. ಸರಿ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳ ಕಾಯಿಲೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಈ ಮಂಗಳ ಕಾಯಿಲೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಯವರೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಆ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಮಂಗಳ ಕಾಯಿಲೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿದಲೋ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಸಿದರು. ಈ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಊರಿನ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಯುವುದು ಬೇಡ ಎಂದವು. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸುಮಾರು ೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತೆಂಗಿನ ಮರ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದವು. ೫೦-೬೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದವರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಸೆರೆದಿ ಎಂದರೂ ಮರ ಕಡಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೧೫ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಡೆದು ೩ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿದವರನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಂಗಳ ಕಾಯಿಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ ಸತತವಾಗಿ ಕಾಡು ಕಡಿದ ದೆಳೆಯಿಂದ ಮಂಗಳ ಕಾಯಿಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಕಡಿದ ಮರಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದು ಬೇಡ ಇದರಿಂದಲಾದರೂ ಮಂಗಳ ಕಾಯಿಲೆ ನಿಲ್ಲಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಮಂಗಳ ಕಾಯಿಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ೨೦೦ ರಿಂದ ೨೫೦ ಮಂದಿಯನ್ನು ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಈ ಬಂದು ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಯಾರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯಾರು ತೊಂದರೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕುಂದುಪ್ರದದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಡಿ ಎಫ್.ಒ. ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಳದಿ ೮ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಇವರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಗಿದ ಬಳಿಕ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೂ ಫಾರ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಕದಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಾದಾರರ ಸಾಗೂ ಪ್ರಭಾವಗಳ ಫೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಡವರ, ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದ ಒಳಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕಾಡನ್ನು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಜನ ಭೂಮಿ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ೫೦-೬೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈಗ ಪಟರವೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ೩-೪ ಎಕರೆ ಜಾಗವನ್ನು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಬೇಕಾದ ಗಿಡ ನೆಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಉಳಿದ ಜಾಗದಲ್ಲೂ ಆ ಬಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಂದು ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ರೀತಿಯ ಜಾಗವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕುಟುಂಬಗಳು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಾಗದ ಬದಲು ಬೇರೆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ (ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದಕರೂ ಹಾಗೂ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಯಾವ ಪಾಟ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪಾಟ್ನದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಕೆಂಡು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕೂಡ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಉಚಿತನೋಂದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಕರವಾದ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಬದಗಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣ ತಂದು ರೇಷ್ಮೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಆದರೆ ಫಲ ರೈತರಿಗೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವವರಿಗೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಛುಹದಾಕಾರವಾದ ಪಂಪುಗಳು ಕಳೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮೇಳಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆಯೇ ಎನಕೆ ಮೂಲಕ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಇದರ ಫಲ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ನೋಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವೂ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಎನ್ನೊಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದರಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕ ಸಮಾಯ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟಂತ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಕೊಡುವ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮೂಹಿಕ ಚಾಕಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ, ಬಡ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರು ಬಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಳ ಮೂಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಚಾಕಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಹವಾರ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಳ್ಳೆಯದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೮೦ ಭಾಗದ ಜನ ಬಡ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರು ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚಾಕಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವ ಪ್ರವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೇಷ್ಮೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಂದು ಕಸಬನ್ನು ಆವಲಂಬಿಸಿರುವ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಏರಿಕೆಗಳಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ರೇಷ್ಮೆ ಸೂಲು ಬಿಟ್ಟು ವವರು, ತಲ್ಲಣಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂಬ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತರೋಣ ಈ ಬಂದು ಕಾರ್ವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ, ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಸಬನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಬೆಳೆ ಕೆಳಿಸುವುದು ಖಂಡಿತ, ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಬಹಳ ನೋಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ತಕ್ಷಣವೇ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಿಲ್ಕ್ ಎಕ್ಸೀಂಜ್ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶ ರೀಲರ್ಸ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ನಾನುತ್ಯಗಳು ಒಂದರಡಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರೀಲರ್ಸ್‌ಗೆ ೧೦-೨೦ ಕೆ.ಪಿ. ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ತಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಸಿಲ್ಕ್ ಎಕ್ಸೀಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆ ಮಿನಿಮಮ್

ಹಣ ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮೂರು ಭಾರಿ ಊರಿನಿಂದ ಬಂದರೂ ಹಣ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ತಪ್ಪು ಸಭೆಕು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಿಲ್ವ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ಏನೋ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಇದನ್ನು ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಮೀಲಾಗಿ ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ; ನೂಲುವವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೂ ಇದೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲವೊಂದು ದಾಖಲೆಗಳು ಇವೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ರೀಲರ್ಸ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡ (ಮಂಡ್ಯ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ತಡವಾಗಿ ನನಗೆ ಇವೊತ್ತು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಈ ಮೂರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಂಪಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಆಶ್ರೀಯ ಶಾಸಕರು ಬಡತನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಸ್ಯಾರವಾಗಿ ಅನುಕಂಪದಿಂದ, ಹೃದಯ ತುಂಬಿದವರಾಗಿ ಕಳೆಕಳೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ಪುಳಕಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಆ ಭಾಗದ ಜನತೆಯ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ನಾವು ಅನುಕಂಪವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೇ ಫಲಪ್ರದ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ದುರ್ದೈವ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಪುಸ್ತಕದ ಮುಖಪುಟ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಒಳಗಡೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಎಂದು ಇದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡ ಇಲ್ಲ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹಿಂದುಳಿದವರಿದ್ದಾರೆ, ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಫಲಪ್ರದವಾದ ಅನುಕೂಲ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬರೇ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಟ್ಟಲೆಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳ ಹಿತವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳು ರೂಪಿತವಾಗಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಿನದ ಎರಡು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗುತ್ತಿ ದೆಯೇ ಎಂದರೆ, ಕೋಟಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕ್ಷೀಣಿಸು ತ್ತಲೇ ಇದೆ. ೧೯೭೧ರ ಲೋಕಸಭೆ ಉಪಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿರುವವರು ಗರೀಬಿ ಹಠಾಪೋ ಬಡತನವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ತೊಲಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಪಚನವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದರು. ಆದರೆ ಆ ದಿವಸ ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದು ದು ಶೇಕಡ ೧೭ ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರದ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೫೩ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇದು ಮುಂದುವರಿದಾಗ, ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆದಾಗ, ನಾವು ಏನು ಶಾಸಕರು ಲೋಕಸಭೆ ಸದಸ್ಯರು, ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗ, ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗ ಇದೆ, ಈ ಒಂದು ವರ್ಗ ಅವರ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೀಗೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇವರು ಜೀವನ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಈ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಮಂದಿಗಳ ಸ್ವತ್ತು ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವರ ಆಗರ್ಭ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ವರಜನ ಗಿರಿಜನ ನಿಗಮ ಎಂದು ಒಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ವರದಿಯ ೧೦ನೇ ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್. ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿ ಯಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ಯಾವ ಬಡ್ಡು ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡ.— ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ, ದುರ್ಬಲವರ್ಗದ ಜನ ೫೪ ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಲಿಷ್ಟ ೧೪,೨೬೭ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಈ ರೀತಿ

ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ನಡೆದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗದ ಜನತೆಯನ್ನು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ.— ಅದು ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕರಣೆಯುಳ್ಳಂಥವರು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ೧೯೫೭ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಸಾಮಗ್ರಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಅವರ ಪತ್ತಿರ ಇದೆಯೇ, ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡೋಣ. ನಾನೇ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ. ಆಗ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐವತ್ತಾಲ್ಪಾವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನರ ಹಣ ಬರಹ ತಿದ್ದಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬೋರೇಗೌಡರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಯಾವ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಕೇಳಿದರು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಲಕ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಳಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅಲ್ಲ, ಖರ್ಚು ಆಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಈ ಮನೆಯ ೨೨೪ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಆ ವರ್ಗದ ಜನತೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನುಕಂಪ ಇದೆ ಆದರೆ ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಪ್ರತಿ ನಿರ್ದೇಶನೋದ್ದೇಶವೂ ೧೯೫೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಷತ್ಪ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ೧೯೫೭ ಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಖರ್ಚಾಗಿರುವ ಹಣ ೫ ಕೋಟಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ೧೨ ಪೈಸೆ, ಬಹಳಜಿನ್ನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಇವತ್ತು ನಡೆಸು ವಂಥ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನನ್ನ ಚೊಕೆ ಬಂದರೆ ತೋರಿಸು ತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಿರ್ಗತಿಕ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ, ಆ ವರ್ಗದ ಜನತೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಊಟ, ವಸತಿಯಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯ ವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ! ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಫ ಪ್ರಮೋದ ಸಸಾರಜನಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ವಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಇದನ್ನು ಇವತ್ತು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೫೪ ಸಾವಿರ ಪ್ರಾಣಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಈ ವರ್ಗದ ಜನತೆಯಿದೆ, ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದಂತೆ ಈ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ನೀಡಿದಂಥ ಸೌಲಭ್ಯ, ರಕ್ಷಣೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಸನ್ಯಾಸಿ ಬೇಸತ್ತು ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಿ, ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೬-೭ ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಬಂದು ಬೇಸತ್ತು ಮತ್ತೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುವಾಗ, ಆತನಿಗೆ ಬಂದು ಕರೆಡಿ ಅಡ್ಡ ಸಿಕ್ಕಿ ನಾನು ನೀನು ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿರೋಣ. ನಾನು ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನಂತರ ಆ ಕರೆಡಿ ಆತನಿಗೆ. ಹಣ್ಣು, ಜೇನು, ಎಲ್ಲಾ ಆಹಾರವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತಾ ಇತ್ಯಂತೆ, ಬಂದು ಸಾರಿ ಆ ಸನ್ಯಾಸಿ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಸರೋವರದ ದಡದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇರು ಎಂದು ಕರೆಡಿಗೆ ಹೇಳಿ ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಂತೆ, ಆತನಿಗೆ ನಿನ್ನೆ ಬರುತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಬಂದು ನೋಣ ಬಂದು ಆತನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತೆ. ಆಗ ಕರೆಡಿ ಬಂದು ಎರಡು ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ಓದಿಸಿತು ಅದು ಹೋಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಯನ್ನು ತಂದು ಆ ಸನ್ಯಾಸಿ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿಹಾಕಿತಂತೆ. ಆ ರೀತಿ ಈ ವರ್ಗದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆ ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.— ನಾವು ನೋಡು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವರು. ನೀವು ಬಂದೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿರುವರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ. — ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಡತ ಇದೆ.

ನಾನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವವನು, ಈಗಲೂ ಗೃಹಾಪಲ್ಯ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಂತೆ ಮೀ ಕಂಡೀಷನ್ ರೂನಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ತಾತ ಕಟ್ಟಿಸಿರತಕ್ಕ ೧೨೦ ಪರ್ಸೆಡ್ ಹೆಕ್ಟೇ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಒಡನಾಡಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಅವರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮ್ಯಾನ್ ಸ್ಟೇಷನರಾದ ಮಂಚೇಗಾಡ್: ಎಂದೂ ಕೂಡ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಬೆಳಗಿನ ಹಾಬ್ ಆ ಘಂಟೆಗೆ ಏಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ತಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ಎಂದೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಆದಂ ಎಂದೂ ಕೂಡ ಅವರು ನೋಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕಂಪ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ವಾಸವಾಗಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ತಾತ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ೧೨೦ ವರ್ಷದ ಹಳೆಯದು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಬಿದ್ದು ಹೋದೀತು, ತಾವು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೊಸ ಪನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೀರೇಗೌಡ.—ನನಗೆ ಆ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದಂಥ ಅಂಗುಲಿ ಹಾಗೆವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅನೇಕರು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಆಗಿರುವವರೂ ಮಾಯಾಗಳೂ ಸಮಾಜವಾದ, ಸಮಾಜವಾದವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ೧೯೩೦ ಸ್ನೇಹಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಲಿಕೆಗಳ್ನುತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಏನು ಮಾಡೋಣ, ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರದಪ್ಪ.

ವೈ. ಸ್. ಛೇಮನ್.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಡಿಕೆಯಹೇಲಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ. - ಈ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಈ ವಸಂತ ಎಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೂ, ಹಿರಿಯ ಕಿರಿಯ ಸರಸ್ವರೂ, ಹೃದಯ ತುಂಬಿದವರಾಗಿ ಈ ವರ್ಗದ ಜನತೆ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೂಪರೇಖೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಿ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಗದ ಜನತೆ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ, ಪಕ್ಷದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ದಳಿಯಾವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರ ಅಭ್ಯುದಯ ಆದರೆಮಾತ್ರ ಸುಖೀರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಸಮವಿಲ್ಲದ ಸಂಪತ್ತು, ದುಡಿದು ಇಲ್ಲದ ಲೋಗ, ಬಾಗ್ಯ, ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬಹಳಮಂದಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಸೆನ್ ಕೊಂಡಾಡಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವರಿನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಂಡಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ದುರ್ದೈವ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಿರ್ಗತಿಕರ ಸಮಾಜ ಅಭ್ಯುದಯದ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿ ಎಂದು ಕರೆದರೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಗದ ಜನತೆಯ ಅಭ್ಯುದಯ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಮೊಸಳೆಯ ಕಣ್ಣೀರು, ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಅರಣ್ಯರೋಧನವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಇದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಇವರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕು. ಇವರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಂಥ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ೧೯೭೬ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ನೇ ತೇದಿನ ಕಂಠೀರವ ಸ್ಟೇಡಿಯಂನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಾಕೆರೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ವರ್ಗದ ಜನರು ಸ್ವಂತ ಸ್ವತ್ತಾದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅತ್ತೆಯ ಮಗಳು, ಸುಸೇ, ಇವರೇ ನಾಕೆರೆ ಮಾಡೆನತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ದಂದ್ರಪ್ರವಾತ್ ಇದೊ ವರೆಗೂ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಸಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨೬೮೮೨ ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ

ಒಂದೊಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ೧೯೮೦ನೇ ಜನವರಿ ೨೭ರಂದು ಪ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಕೆಂಪುಕೋಟೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಯಾವ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರೀ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಮ್ಮತಿರತಕ್ಕೆ ೫೩ ಲಕ್ಷ ಹಳ್ಳಿಗಳಿದ್ದು ಕಳೆದ ಮೂರುವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಊರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಐದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದಾದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ? ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಏನಾದರೂ ಇವೆಯೇ? ತಾವು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬಂದರೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಹೊಡ್ಡೋ ಯೋಜನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುಸಾರಿ ಒದ್ದರೆ ಆ ಗೋಡೆ ಜಿಡ್ಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಟ್ಟುಕಟ್ಟೆ :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟಿರುವುದೇ ತಪ್ಪು ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ :—ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರೂ ಮತ್ತೆ ಯಾಗಿದ್ದವರು. ಅವರೂ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಈ ಹರಿದಿನಗಿಜನರನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಈ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಏರ್ ಕಂಡಿಷನ್ ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ಕಂಠಿತ ಕೇವಲ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಲಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಮತ್ತಿತರ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಜನರು ಯಾವುದೇ ಮತಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಲಿ, ಬಡತನ ರೇಖೆಯೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ವೆಯನ್ನು ತಾಲೂಕುವಾರು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮಾಡಿದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಈ ಪರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸೇಳೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಉಪ ಯೋಜನೆ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿತ್ತು, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ.

ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ೩೦,೮೪೪ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕಾಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆಯಂತೆ. ಈ ಸಾರಿ ೩೪,೪೦೮ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಡನ್ನು ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ೮೨೨ ಜನ ಅರಣ್ಯ ಕಾಮಲಾ ಗಾರರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೪೩ನೇ ದರ್ಜೆ ಸೌಕರರು ೧೭೨೩ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಂದ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈ ರೀತಿ ಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಕಾಡು ಉಳಿಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಲ್ಲ? ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು? ಬಹುಶಃ ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರದ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾರಂಗಳಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುನೇ ಒಂದುಭಾಗದಷ್ಟು ಕಾರಂಗಳು ಈ ಗಂಧದಮರದ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ೭ ಕಾರಂಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ೭ ಕಾರಂಗಳೂ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದುವೆ ಅಥವಾ ಪೂಜ್ಯೋಲು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹಿಡಿದುವುಗಳೆ? ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೆ. ಆರ್. ಸಗರದ ಹುಲಿಕೆರೆ ಜಾನಲ್ ಹತ್ತಿರ ಸುಮಾರು ೬-೭ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ೧೦ ಸಾವಿರ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳು ಇದ್ದುವು, ಇವತ್ತು ಹತ್ತು ಮರಗಳೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆ ಮರಗಳೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿಹೋದುವು? ಹೊನ್ನೆ ಯಾರೋ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಆ ಕಡೆ ಹೋದರೆ ಸುಮಾರು ೪೦೫ ಸೈಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾರಂಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಸೈಕಲ್‌ಗಳನ್ನು

ಹೊಡಿದಿಡ್ಡಾಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದು ವನ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರೇ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಇದು ಇವತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಶೋಧನವಾಗಿದೆ.

೪.೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವನಸಂಪತ್ತನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕೇಂದ್ರದ ಆಹಾರದ ನಿಗಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಂಥ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಮುನಿಷಿಯವರು ೧೯೫೦ನೇ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ನಾಲ್ಕನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವನಸಂಪತ್ತು ಬೇಡ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಹುತೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಮೀನು ಸಹ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೆಳೆಸಿದಂಥ ಮರಗಳು ನೆಟ್ಟಂಥ ಸಸಿಗಳು ಒಂದಾದರೂ ಇದೆಯೇ, ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಾ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರಾಗಲಿ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರಾಗಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಮರಗಳ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಬಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸಾರವರು ರೇಶ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ವನಮಹೋತ್ಸವ ಮಾಡಲು ಕರೆಸಿದ್ದವು. ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ೪೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ವನಮಹೋತ್ಸವ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಗಿಡಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ ಇದು ವನಮಹೋತ್ಸವ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ನನ್ನ ವೈಖರಿ ಇಂಥ ವನಮಹೋತ್ಸವ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರಂದ್ರೋಗ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಂದ್ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇಲ್ಲದವರು ವನಸಂಪತ್ತನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ನೀವು ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆರೆ ಅಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆರತಕ್ಕಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಷ್ಟು ಬಿದ್ದಿದೆ, ಎಷ್ಟು ನಾಶವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಪರದಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇಲಾಖೆಯು ಇರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿಯಾದರೂ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವುದು ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ನಾನಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ೨೦ ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗಾಗಿ ಈ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮಿಲ್ಸ್ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಅಪರಿಗೋಸ್ಕರ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಮಾನ್ಯ ಜನರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಟಿಂಗ್‌ಮೇಳದರು ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಒಂದು ಟನ್‌ಗೆ ೨೪೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ೨೪೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಟನ್‌ಗೆ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ೧೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಣಾ ಸಾಧುವಾದದ್ದು ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ತುಂಬಲಾರದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬೆಲೆಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ೫-೫ ಟನ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಒಂದು ಟನ್ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಕ್ಕೆ ಎಂಟನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೆಗೌಡ — ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಎಂಟನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಟನ್ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಹಲು

ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಬಡತನ ನಿರುದ್ಧೋಗ. ರೋಗರುಜಿತ ಇವೆಲ್ಲವು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಸಂಪತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ದೇಶವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ ಬರಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ರೋಧನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರ, ಇಂಥ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟಾಗಿದೆ. ನಾನು ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂತರು, ಮಹಾಯೋಗಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಹಾಯೋಗಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಕಂಪ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಸತ್ಯಸಿ ಊರಿಂದ ಊರಿಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಅವನನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ತಾವು ಎಂಟು ತಿಂಗಳ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಸತ್ತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರಗೌಡ.—ತಮಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕತೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ನಂಜನಗೂಡು ರಸಬಾಳೆ ಬೂರ ಸಕ್ಕರೆ, ಅದ್ದಿಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿನದು ಈಗ ಬೇಡ.

ಅದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ, ಆ ಸಂತರು ಅವರು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಾ ಮಹಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅವರನೆ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರ ಬೇಕಾದರೆ ನಿಶಿರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಸಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಳ್ಳನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಈ ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋರಬಿದ್ದೀಯಾಪ್ಪ ಎಂದು. ಅವನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವನು ಏನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿ ಸಂತರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗು ತ್ತಿರುತ್ತೀಯೇ ಇದರಿಂದ ನಿನಗಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕಾಗಲಿ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ; ಕಳ್ಳ ಹೆಂಡತಿಯಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಊರಿನ ಜನರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೇಳು ತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲ ಈ ಕಸಬನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ನಿನಗೆ ಅಭ್ಯುದಯ ಕಾದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಂಟೆ ಗಟ್ಟಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಮೇಲೆ ಹೋಗಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನಾ ದರೂ ಕೊಡಯ್ಯ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ಯಾವಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಕಳ್ಳ ಅಂದು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟನು. ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಅದೇ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ, ಆ ರಾಜ್ಯದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಸಾರ್ವಭೌಮನೇ ತೊಡರು ವೇತದಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದೇ ಮಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಸಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ, ಯಾರಪ್ಪ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತೀಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವನು ಸಂತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಾಪೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಿಜವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಎಷ್ಟು ದೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡು ಆದಮನೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯ ಇದತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು, ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಲಗಡೆ ತಿರುಗಿಕೊಂಡು ಹೋಗು ಧನಕನಕ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ತಂಬಿಕ್ಕೊಡು ಬಾ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದಿರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಳ್ಳ ಹೋದ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ದುಡ್ಡು ದ್ರವ್ಯ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುವಾದ ಮೂರು ಪದ್ಧಗಳು ಇದ್ದವು. ಅವು ಮೂರನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮೂರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ನನಗೆ ದಾರಿ ಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದವನಿಗೆ ಎರಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನನಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಎರಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವನಿಗೆ ವಂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಎರಡು ಪದ್ಧಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ಒಂದನ್ನು ತನ್ನನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದವನಿಗೆ ಒಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಕೃ ಹೊರಟು ಹೋದ ಮೇಲೆ ರಾಜ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಳ್ಳತನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ೨ ವಜ್ರಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಳ್ಳತನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪಾದ ಹೆಗಡೆ.—ಇದು ಯಾರ ಕಥೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತಿ ಅಡಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಾಜ ವಜ್ರಗಳು ಕಳ್ಳತನವಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಡಾಗೂರ ಹೊಡೆಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಮತ್ತೂ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹುಡುಕಿತರಂವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗಿಲ್ಲಾ ಮಂದಿ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಬಂದು ರಾಜನ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾತ್ರಿ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾರು ಎಂದು ನಿಜವನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರ ಶಿರಶ್ಚೇಧನ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ರಾಜ ಕಳ್ಳರಿಗಿಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದ ಕಳ್ಳ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಎರಡು ವಜ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಒಂದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ತನಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ರಾತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಖಜಾನೆಯನ್ನು ತನಿಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ತನಿಗೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ವಜ್ರವನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ತನ್ನ ಜೋಬಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರಾಜನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ವಜ್ರವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ರಾಜ ಆ ಕಳ್ಳನಿಗೆ ನೀನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಳ್ಳನಲ್ಲ ನೀನು ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದೀಯ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಈ ದಿವಸದಿಂದಲೇ ಈ ರಾಜ್ಯದ ದಿವಾನನಾಗು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಕಳ್ಳ ಸಂತರು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ನಿಜ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ತನಗೆ ಇದ್ದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು ಆದ್ದರಿಂದ ತಾನು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನ ಜೋಬಿನಲ್ಲಿರುವ ವಜ್ರವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಜ್ರವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಸಿ, ಅವನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಬೇರಾಪುರ್.—ತಾವು ಜಾಗೃತೆ ಮಂಗಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತಿ ಅಡಗಿದೆ. ಈ ಕಥೆ ಹೇಳಿದ ಉದ್ದೇಶವಿಷ್ಟೆ. ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಿ ದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಯಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಈಗ ಏನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಅನಾಯ ವಂಚನೆ, ವೋಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಈ ದೇಶದ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೈಹಿಂದ್.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಕಟ್ಟೀಪುನಿ (ಮುಧೋಳ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ವಸ್ಥ ರಾದಂಥ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಸಿರಿಕಲ್ಕರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹತ್ತಿರವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪರ್ಜೀಸ್ ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ಸಹ ಬರುವುದಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಮರು ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಸಿರಿಕಲ್ಕರ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದ್ದು ೬-೭ ತಿಂಗಳ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ

ಇವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಮೂನ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪಾಸಾಗುವಂತಹ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ಘೋಷಣೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕ್ವಾಲಿಫೈಯಿಂಗ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರವೋಷನ್ ಕೊಡಲು 3 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕ್ವಾಲಿಫೈಯಿಂಗ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಇತರೇ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಇವರು ವಿತ್‌ಡಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ರೊಕ್ಕ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯೇ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಕ್ವಾಡನ್ನು ರಚಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿಸಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಸವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಿಂಬಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿವಿಲ್ ರೈಟ್ಸ್ ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಇದೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಯಿತು, ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಯಿತು ಎಂದು ದಿಸವೂ ಪ್ರತಿರೋಧದಲ್ಲಿ ನರದಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಒಂದೊಂದು ಸೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಸವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ರೊಸ್ಕರ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹದಿನೆಂಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಹೆದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ರಿಪ್ಪಾ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಮಿಟಿ ಮೂಲಕ ರಿಪ್ಪಾ ಮಾಡಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೊಸ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೃಷಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೂವನ್ನು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿರುವುದು ಸಹ, ಇದರಂತೆ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಸ್.ಸಿ. ಅಂಡ್ ಎಸ್.ಟಿ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹೂವೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿನ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೂ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅದು

ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದ ಅನೇಕ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಪೈಕಿ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೋ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತು ನಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನೂ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ (ಅಂಕೋಲ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವಂತಹ ಚೀಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು, ವನ ಸಂಪತ್ತು ಜೀವಿಗಳಿಗಿರುವ ಕೊಡುವಂತಹ ಸಂಪತ್ತು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೋ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ನಾಶವಾದರೆ ಜೀವಿಗಳ ಜೀವನವೇ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೋ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ೩೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆದರೂ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದು ಶೇಕಡಾ ೨೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವುದು ಶೇಕಡಾ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರವೆಂಬುದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅರಣ್ಯವಿರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೨೦ರಷ್ಟು ಅರಣ್ಯವಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೮೦ರಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಇದೆ ಇಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಊರು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಗಳಿರುವಂತಹ ೮-೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಭಾಗವನ್ನು ಕೆಳದಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶವಿರುವುದು ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ನಾನು ಅರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಮತ್ತು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಸಂಪರ್ಕವಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದರೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಉಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಆ ಬಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ನಲ್ಲಿರಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹಾಳುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಂದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಎಂದಿಗೂ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಲಾಭಬಂದಕರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಫಾರೆಸ್ಟನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಜನರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಬೆಳೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲಫಸ್ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಅರಣ್ಯ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನವರು ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಅಂದು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿರುವುದಿಂದ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಉಳಿದಿದೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ, ಸಾಲ್ವಾಣ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಯುವಕ ಮಂಡಳಿಯವರು ಕುದುರೆಗೋಡು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಗಳಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವಾಗ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಇವತ್ತು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಉಳಾಯುವರು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಫಾಲಿಸಿ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಇದೆ. ತಪ್ಪು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶಭಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅರಣ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಾರೆ, ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಡತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ.

ಸಾಗರಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಇವತ್ತು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅರಣ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಅರಣ್ಯ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಲಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಭೀಸು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ದುಂಬಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅದು ಶಿರಸಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟಂತಹ ಅಡಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಶಿರಸಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಈ ಅಭೀಸು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಆ ಅಭೀಸು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೇನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪ್ಯಾಟೆಂಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇತ್ತು, ಅಂದು ಅಲ್ಲಿ ಅಭೀಸು ಮಾಡಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದು ಇತ್ತು, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಇರತಕ್ಕ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೇಡ್ಲಿ ಯೋಜನೆ, ಕಾಳೀ ಯೋಜನೆ, ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಯಲಿಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಅರಣ್ಯ ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ ಹೀರಿಕೊಂಡು ಆಮ್ಲಜನಕ ಬಿಡುವಂತಹ ಒಂದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು ಇವೆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಸುಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜನ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೂ ಅಷ್ಟು ಬಳಸಿ ಯೆಂದು. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಿಡಮರಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಗಿಡಗಂಟೆಗಳು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಕಾಡು ಬೆಳೆಯದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಕಾಡನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಪೂಂಟೇಷನ್ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕು. ಅರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅರಣ್ಯ ಎಂದರೆ ಏನು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಎಂದರೇನು ? ಏತಕ್ಕೆ ಇದು ಇದೆ ? ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇವಿನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ನಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರಭಾವನೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ದಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಆನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಭೂಮಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಉತ್ತರ ನಡೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಬೇವಿನವೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ವಭಾವವೇ ಆತರದ ಇದೆ ಅಲ್ಲ. ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೇವಿನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನ ಉತ್ಪನ್ನ ೪೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾದರೂ ೩೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅರಣ್ಯವಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಆನುಕೂಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡ ಬಾರದು ? ಅರಣ್ಯ ಉಳಿಯಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಸಹ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಸ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಯೋಜನೆ ಮುಖಾಂತರ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ೩೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಹಿತ ಒದಗಿ

ಸ್ವಲ್ಪ ಎಂದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಆರೇಳು ತಿಂಗಳುಗಳ ತನಕ ಊರಿನ ಹೊರಗಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ ಎಂದರೆ ತಮಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ, ವಾಹನಗಳ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ, ರಹದಾರಿಗಳ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಹರಿಸಬೇಕು, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅರಣ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಿ-00 ಪಿ. ಎಂ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಇದೆ. ಈ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾತ್ರ ಜಮೀನು ಇರುವುದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಇಮ್ಮು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ದತ್ತು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಬೇಕೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೧-೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧ ಪ್ರದೇಶ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನತೆ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಅವರು ಬಡತನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬಿರುವೆವೆಂದು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ (ವೀರರಾಜಪೇಟೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾಟ್ಟಮೊದಲನೆ ಯದಾಗಿ, ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಫುಟ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ “In the plan budget of the State Government the Department of Social Welfare and the Department of Backward Classes and Minorities are allocated funds under common sector i. e. Backward classes sector. The outlay under backward classes sector is meant primarily for the development of SC/STs in particular and other backward classes in general. In the general observation made by the Planning Commission (Backward Classes Division) on draft plan for 1983-84 (Karnataka) it was clearly stated as follow : ಮತ್ತೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ. As seen above the standing adopted by the Planning Commission in the allocation of funds between SC/STs development and backward classes development under the main backward classes sector is that 75% of the

allocation should go to SC/STs development and 25% of the allocation covers backward classes and minorities development." ಈಗ ಎಸ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ.ಯವರಿಗೆ ತಾವು ಸುಮಾರು 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಬೈಪಾಸ್‌ಮಾಡಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ ಕ್ಲಾಸನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಹೆಡ್ ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಎಸ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ.ಗೆ ವಿರ್ಚು ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ ಕ್ಲಾಸನವರಿಗೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎಸ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ.ಯವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೩೮.೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಟಿ.ಯವರಿಗೆ ಶೇಕಡ ೨.೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆಧಾರವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಸ್.ಸಿ.ಯವರಿಗೆ ೪೭.೭೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೇ ಎಸ್.ಟಿ.ಯವರಿಗೆ ೨.೮೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ ಕ್ಲಾಸನಿಗೆ ಈ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನೋಟಿ ಫೈ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಎಲಾಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಒತ್ತಡ ತಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೂಡ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎಸ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ. ಜನರಿಗೆ ಎಂದೂ ಜನರಲ್ ಶಾಸ್ಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಸ್ಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮೆಂಟಿನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಕೂಡ ಈ ಸೂಚ್ಯತೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗ್ಬಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಧನ ಸಹಾಯ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇವತ್ತು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಸಹಾಯ ಧನ ಏನೇನು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸದಸ್ಯರು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ೩ ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಇವತ್ತೇ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಟ್ರೈಬಲ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ೧೯೮೨-೮೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೭೭.೬೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೩.೦೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಹಣ ಲಾಂಪ್ ಆಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಏತಕ್ಕೆ ಲಾಂಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಒಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಸೇರಿ ೫೫೩೫೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ ವಿರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ರಸ್ತೆಗಳ ರೀವೇರಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಹಣವನ್ನು ವಿರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎಂಪ್ಲೋಯೆಡ್ ಮೆಂಟಲ್‌ಗೆ ೪೫ ವ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಒಟ್ಟು ೪೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಹೆರ್ರನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೇಂದ್ರದ್ದು, ನಮ್ಮದೂ ಸೇರಿ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಐದಾರು ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಲ್ಲಳದ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ಹುದ್ದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಕುಟುಂಬ ಶಿಲ್ಪಿ ಮತ್ತು ಬಾಳೆ ಬೈಬಲ್ ಏರಿಯಾ ಮತ್ತು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಇಂತಹ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಔಷಧಿ ಸಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಫೀಲ್ಡ್ಸ್.— ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರ ಹತ್ತಿರ ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್‌ಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ.— ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳು ವಿಪರೀತ ಇದೆ. ಸಂದರ್ಭ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ. ಈಗ ಆರಂಭದ ಶಾಲೆಗಳು ಏಳು ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳು ಇವೆ. ಕುಟ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರದು ವೇತ್ನು ಹುಡುಗಿಯರದು ಇಬ್ಬರದೂ ಟ್ರೈಬಲ್ ಹಾಸ್ಪಿಲ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಸೆಳೆದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ.

ಫಾರಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಹಿಂದೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿಯ ಹಾಲಿನ ಮೇವಿಗೆ ಐದು ಅನೆಗಳೂ ಸತ್ತು ಹೋದವು. ಈಗ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಎತ್ತಿದಲೋ ಬಂದು ಬೇಟೆಗಾರರು ಐದು ಅನೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಹೀಗಾಗಲೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನೆಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದು ಬೇಟೆಗಾರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರೈಕೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ನಮ್ಮ ಮಾವುಕಟ್ಟು ರೇಂಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಒಂದು ಗಡಿ ಕುಟ್ಟು ಗ್ರಾಮದವರಿಗೂ ತಲುಪಿದೆ. ಅದರ ಬದಲು ನಾಗರಹೋಳೆ ಎಂದು ಅಂತ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಬಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಂತರ ಯಾವುದೋ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ ಫಾರಸ್ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಬಹಳ ಅಪಾಯ. ಫಾರಸ್ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಗಾರರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಅಪ್ಪವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕುವುದು ಬೇಡವೆ? ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ವಾಣಿಜ್ಯಿಕವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ತಿರುವಾರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವೈರಲಿಸ್ ಸೆಟ್ ಇದೆ. ನಾಗರಹೋಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕಡೆಯದಾಗಿ ಬಿಳಿಗಿರಿ ರಂಗನ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಗರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸು ಅವರ ಪುತ್ರಿ ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಜವರ್ಧನ್ ಅವರ ತಂದೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಶ್ರೀ ಜಿನ್ನಿ ಗರಾಮಯ್ಯನವರ ಜೊತೆ ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ನನಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್ (ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನಾನು ಮಾತು ನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂತೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ನಾನು ಬಹಳ ದೀಘವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಸಾರಾಂಶವಾಗಿ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವುಳ್ಳಿಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಪುಡೇಶ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೆಂಟು ವರದಿ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಷ್ಟು ಇದ್ದು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮಾತ್ರ ಪಕ್ಷಿನೋಟದಲ್ಲಿ ಮೋದಿದರೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೂಡೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸರತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ. ನಾವು ಒಳನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಸೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ಐದು ಕೋಟಿ ಮಿರ್ಚಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ, ಐದು ಕೋಟಿ ರಾಫ್ತು ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ರಾಫ್ತು ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತು ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು

ಪ್ರಾರ್. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಬಗೆಯ ಅಡವಿಗಳು ಇವೆ. ಎವರ್‌ಗ್ರೀನ್, ಡೆಸಿಡೇಯಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಪೈಬ್ ಈ ಮೂರೂ ಬಗೆಯ ಅಡವಿಗಳು ಇವೆ. ಎವರ್‌ಗ್ರೀನ್ ಎಂದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಚ್ಚ ಹಸಿರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ. ಡೆಸಿಡೇಯಸ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ. ತೇಗು, ಬೀಟೆ, ಹೊನ್ನೆ, ಇಂತಹ ಗಿಡಮರಗಳು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶ. ಸ್ಪೈಬ್ ಮಂಚು ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೇಂಜ್ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರಣ್ಯ ಕಾಲೇಜು ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳ ರೇಂಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ರೇಂಜ್ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ತಂಭಗಳಂತೆ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅರಣ್ಯಗಳು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ೧೯೬೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ೧೯೬೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಂಡೂರು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿದಾರೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಹೇಗೆ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇದೆ? ಇದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಕಣ್ಣೆರೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಕೆಳಗಿನ ಹಂತದಿಂದ ಗ್ರೇಡ್ ಮೂಲಕ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ರೇಂಜ್ ಅಫೀಸರ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ೧೯೮೦-೮೨ ರಿಂದ ೧೯೮೨ರ ವರೆಗೆ ನೀಲಗಿರಿ ತೋಪುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ೧೩ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ನೀಲಗಿರಿ ಎಣ್ಣೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ೪೪.೭೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹುಕಾರಿಗಳ ಆದಾಯವೇ ಹೊರತು, ಬಡವರಿಗೆ ಏನೂ ಲಾಭ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳಿಂದ ಅವರ ಜಮೀನುಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ೫೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ಕೂಡ ೧೦ ಅಥವಾ ೨೦ ಎಕರೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಎಲೀಜ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಅಥವಾ ಫಾರ್ವೆರ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಅಡವಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಅರಣ್ಯಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಸಾವು ಬಿಂಬರ್ ಸೌದೆಯನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ೨೦-೨೫ ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಅರಣ್ಯಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ವಸ್ತು ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

ದೀಪದಮರಗಳ ತಳಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದ ಮಳೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎವರ್ ಗ್ರೀನ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಸಿಡೇಯಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿ ಭೂಮಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಹವಾಗುಣವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಎಲ್ಲಿ ಸುಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಬರುವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎನ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್‌ರವರ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಲಿಫೈಡ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧದ ಮರಗಳನ್ನು ನಾವು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಒಂದು ಟೆಂಬರ್‌ಗಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಡೆಗಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಬಾನಿಗಾಗಿ, ಬೇಕಾದಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಮರಗಳನ್ನು ನಾವು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಟೆಂಬರ್‌ನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸಾಡೆಗಾಗಿ ಟೆಂಬರ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬದಲು ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ನಾಡಿನ ಜನತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಬದುಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಜನರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದರೆ ಸಾಡೆಗಾಗಿ ಇಜ್ಜಲು ಹಾಗೂ ಕರೀ ಜಾಲಿ ಇಂತಹ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾಯಕ್ ಜನಾಂಗ ಹೇಗೆ ಬಂತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ನಾಯಕ ಜನಾಂಗವು ಆದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಿರಿಗುಡಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಈ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗವು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಪಾವಗಡ, ಕೊಡಗಿ, ಸುರಪುರ, ದೇವದುರ್ಗ (ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ) ಗುರುಗುಂಟ, ಆನೆಗೊಂದಿ, ಹುಲಿಹೈದರ್ (ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ), ಅಲ್ಮಾರ್, ತಗಿ, ಬಾದಾಮಿ, ರೆಡ್‌ಹಿಲ್ಸ್ (ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ) ತರೀಕೆರೆ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, ನಿಜಗಲ್, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ಸಂತೆಬೆನ್ನೂರು, ಗುಮ್ಮನಾಯ್ಕನ ಪಾಳ್ಯ, ಬಾಗಿಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬೇಲೂರು, ಮೈಸೂರು, ಇಲಿಯಾಯನ ದುರ್ಗ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಧುರೈ (ತಮಿಳುನಾಡು) ತಂಜಾವೂರು (ತಮಿಳುನಾಡು) ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದ ಮುಂದಾರಿದಾರರೂ, ನಾಯಕ ಎಂತ ಗುರುತಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಮದಕರಿನಾಯಕ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಯಲ್ಲಪ್ಪ ನಾಯಕ ಪಾವಗಡ, ಸರ್ಜಾ ಹನುಮಪ್ಪ ನಾಯಕ ತರೀಕೆರೆ, ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಕೆಳದಿ, ಅಮರಪ್ಪ ನಾಯಕ ಗುರುಗುಂಟ, ಕಿಲ್ಟರ್ ನಾಯಕ—ದೇವದುರ್ಗ, ರಂಗಪ್ಪ ನಾಯಕ—ಹುಲಿಹೈದರ್, ಮೊಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕ—ಸುರಪುರ, ಎಚ್ಚಮನಾಯಕ—ತಗಿ, ಸೋಮಶೇಖರ ನಾಯಕ—ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಈ ಹೆಸರುಗಳು ಅತಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಂದ ಹೆಸರುಗಳಾಗಿದ್ದು ನಿಜ ಸಂಗತಿ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶ ಇವೆಂದರಿಂದ ಈ ಜನಾಂಗವನ್ನು “ನಾಯಕ” ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದದಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗೊಂಡಿದ್ದ ‘ನಾಯಕ’ ಜನಾಂಗವು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಕ್ರಮಣ ಮತ್ತು ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ‘ನಾಯಕ’ ಎನ್ನುವುದು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಅವರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಪೀಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಹೆಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದೇ ಸಹ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಯಕ, ಬೇಡಪಾಳೆಯಾಗಾರ, ಬೇಡರ್, ಬೇಡರ್, ಬೇಡರ್, ಬೇಡರ್ ನಾಯಕ ಮಕ್ಕಳು, ನಾಯವಾದಿ, ರೋಮೇಶಿ, ತಾವಾರ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಕ್ಕಳು, ರಾಜಪರಿವಾರ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಗಡಗಳು ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದ ಉಪಪಂಗಡಗಳು, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ೧೭ ಜಾತಿಯ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಜಾತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಯಕ್ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಬೇಡರ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರೂ ಕೂಡ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ೧೭ ಉಪಪಂಗಡಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳು ಈ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವುಗಳು. ಬೇರೆ ಏನೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ರಿತಿಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರೈಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೂ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪರ್ಗಡ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಈ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀವು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇದರ ಮೂಲಕ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ನಮ್ಮ ಮಾಖ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೀನದಲಿತರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೀನದಲಿತರನ್ನೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದಿರುವ ಮೂನ್ಯ ಮಾಖ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗವನ್ನು ೧೭ ಉಪವರ್ಗಗಳು ನಾಯಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಉಪವರ್ಗಗಳು. ನನ್ನ ಮಾತ್ಸ ಭಾಷೆ ತೆಲುಗು. ಕನ್ನಡ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡದಿದ್ದರೂ ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ವೆ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ನಾನೂ ಕೂಡ ಶಾಸಕರ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ. ನಾವು ಮೊನ್ನೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಚಿತ್ತಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತೆಂಗಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು, ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಹಾಗೂ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಬೇರೆಯವರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಜನರು ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಂತವರಿಗೂ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದಂತಹ ಹರಿಜನ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಹಗಲೊತ್ತೇ ದರದರ ಎಂದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಹಾಗೂ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶಿ-೩೦ ಪಿ. ಎಮ್

ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಕಿರಿಯಾರ್ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲೇಜು ಹೆಡ್‌ಗಳು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದರು, ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಲ್ಲಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೂಡದು. ಹೊಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೋಗಕೂಡದು. ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರರವರಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ನೀವು ಬೇರೆ ಒಂದು ಹೊಟೆಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ, ಬೇರೆ ಸಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇದನ್ನು ಸಡನ್ ಆಗಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಕಿರಿಯಾರ್ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಳೆದಿರುವ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಜನರು ಈ ಒಂದು ಮಾಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತಪ್ಪಿಸಿ ಇವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹರಿಜನರನ್ನೂ, ದೀನದಲಿತರನ್ನೂ ಉದ್ಧಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಏನು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೋ ಅವರಂತೆ ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೈ ಹಿಂದ್

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜೈಹಿಂದ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ.

ಛೇರ್ಮನ್.—ಅವರು ಮೊದಲೇ ನನಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನದ ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರುಗಳು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತೂ ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಆರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಮಾಗಡಿ ಹಾಗೂ ಕುಣಿಗಲ್ ವಿರಿಯಾ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಬರೇ ಬತ್ತನೆ ವಿರಿಯಾ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ವಿಷಯ.

ಈ ಗೂಡನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಈ ಗೂಡಿನಿಂದ ತಯಾರಾದ ರೇಷ್ಮೆ ದಪ್ಪ ಬರುತ್ತದೇ ವಿನಹ ಮೃದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ತಳಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಇದೇ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದಂಥ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಬಿತ್ತನೆ ಗೂಡಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೧೦-೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೬೦-೭೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಆಗುವುದೂ ಉಂಟು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರೈತರು ಬಹಳ ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ರೈತನಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಬರೀ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಿಂತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಬರೀ ಬಿತ್ತನೆ ಗೂಡನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ರೈತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆತನು ಬಹಳ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಇದು ಬರೀ ರೇಷ್ಮೆ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶವಾದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆ ರೈತರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗೂಡಿಸಲಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಕುವುದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಬೆಳೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಗೂಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯದಲ್ಲೇ ಕೊಲಿಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭವೂ ಇದೆ. ಹೋಗಲಿ ಅವರು ಹೊರಗಡೆಯಾದರೂ ಇದನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಈ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇವರಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ, ಅದರ ಸ್ವತಃ ಸರ್ಕಾರಿ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಲು ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಇವರನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಏನು ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ತಳಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವಿಷಯ. ಈ ರೈತರು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆದನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಜಾಗ ಇಲ್ಲ. ತುಂಬಾ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಖಾಸಗೀ ಜನಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ವಂತಿಗೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದಾರೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ಯಿಸ್ ಬಾಂಕ್‌ನಿಂದಲಾದರೂ ಕೂಡ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಅನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜಾಕಿ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗ್ರೈನೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ರೈತರು ಈ ಜಾಕಿ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಅವರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಗಂಡಿಸಲಿನಲ್ಲೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹುಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಕಾಮನ್ ಜಾಕಿ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಗಂಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದರಿಂದ ಆ ಹುಳಕ್ಕೆ ಜ್ವರ ಬಂದು ಆ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಕಾಮನ್ ಜಾಕಿ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನೂ ಸಹ ಪುನಃ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯನವರು ಈ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸಹ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬಿನಾಗದ ಎಂದರೆ ಈ ರೈತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಗೂಡಿಗೆ ಈಗ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ಖರ್ಚು ೩೬ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಅದೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಫಾರಂಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೋ ಆ ರೇಷ್ಮೆಗೂಡಿಗೆ ೬೦-೭೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ದರವನ್ನು ಈ ರೈತರಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಜೀವನ ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ? ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವರು ಬೆಳೆದದ್ದನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯೂ ಮಾರಕೊಡದು ಅದಕ್ಕೂ ನಿರ್ಬಂಧ ? ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಒಂದು ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕು ಹೋದರೆ ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೆಯೊಂದರೂ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಬರಲಿ, ಈಗ ಇರುವ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಏಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ? ಇದು ಬರೀ ಸೀಡ್ ಏರಿಯಾ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಹೋದರೆ ಇವರು ಮಾಡುವಂಥ ಬತ್ತನೆ ಹದಗೆಡುವುದಲ್ಲದೆ ಈ ದೇಶ ದಲ್ಲಿರುವ ರೇಷ್ಮೆಯೂ ಕೂಡ ಹದಗೆಡುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಪ್ರಸಂಚದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರೇಷ್ಮೆ ಎಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ಸಿಲ್ಕ್ ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಇದೆ, ಅದರಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ಯಾಲಿಟಿಯೂ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿರಬೇಕು. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ತಳಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶ ಉತ್ಪಾದನೆ ವಿರಿಯಾ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಿಂತ ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಗೂಡಿಗೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೂಡು ಬೆಳೆದಾಗ ಆಗ ಬೆಲೆ ಬಿತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬಂದರೂ ಸಹ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶ ನೀರಾವರಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿ ೫ ಗುಂಟೆ ಅಥವಾ ೧೦ ಗುಂಟೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಳೆದಿರುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದರ ಸಿಗಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ೧೦೦-೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುವುದು ಉಂಟು ಆ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಅವನು ಬದುಕುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ರೈತನಿಗೆ ಈ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕುರಿಗಲ್ ಮತ್ತು ಮಾಗಡಿ ಈ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ಗಳು ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯದಲ್ಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಇತರೇ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಗಂಡಿಸಲಿನಲ್ಲೇ ಜಾಕಿ ಸೆಂಟರ್‌ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಎತ್ತು, ದನ, ಕರು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜೀವನವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ, ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು

ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಖಾದಿಗಳನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಬಂದು ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗೆ ಶತ್ರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಇದೂ ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನಿಗೆ ೩-೪ ಕೆ.ಜಿ.ಯಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನಾದರೂ ಅವನು ಸರಿದೂಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ವೈಟೇಜ್ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಳಿದ ರೇಷ್ಮೆ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ವರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಲುಕ್ಕನ್ನು ಅಗದೇ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಕಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ೨೦ ಕೆ.ಜಿ. ಗೂಡುಗಳು ಉಳಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮಾರಾಟಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತಕ್ಷಣ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ದುಡ್ಡನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕ್ಯಾಷ್ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೂಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಂದ ಸೈನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ತಿಂಗಳಾನುಗಟ್ಟಲೆ ರೈತರನ್ನು ತಿರುಗಾಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೊಡಬಹುದು ಕೊಡದೇಕೂಡ ಇರಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಲಾಭ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತರು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ದಳಾಳಿಗಳು ಈ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಿಂದೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದವರು ಇಂದು ಕಾರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಮಾತ್ರ ಇವರಿಂದ ಶೋಷಿತರಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಅರಣ್ಯ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯರು ದಿವಸ ಮಾನ್ಯವಂತಿಗಳ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ತೋರಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಳೆಯು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಬಾರದೆ ಹೋಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡು ಇದ್ದಾಗ ಮಳೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಸರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಜನರು ಮೇಘವನ್ನು ನೋಡಿ ಕಂಗಾಲಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಅರಣ್ಯ, ಅರಣ್ಯದ ಕಡೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸದೇ ಹೋದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಈಡಾಗುತ್ತೇವೆ. ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆರೆಗಳ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ರೋಡು ಬಳ್ಳಾರಿ ರೋಡು, ಮತ್ತು ಪೂನಾ ರೋಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ಅಂಗಳಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೆಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವವರೇ ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಂದು, ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು

ಬೆಳೆಯತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಿ, ಬಿಲ್ಲಾವರ ಮತ್ತು ಸಬೂಪುಲ್ಲಾ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯಮಧ್ಯ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಕಾಡು ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ೮-೧೦ ಅಡಿಗಳು ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಕಟಾವ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಬೂಪುಲ್ಲಾ ಮರಗಳನ್ನು ಮೂವಿನ ಮರಗಳನ್ನು, ಅಲಿಶಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಹಿಪ್ಪೇನೇರಳೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಕಾಡಿನ ಸಂಪತ್ತಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ರಮ್ಯವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ ಹಾಗೆ, ಕಾಡನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೫೦ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಡನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇರುವಂಥ ವೆಪನ್‌ಗಳೂ ಸಹ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂಥವು. ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು ಉತ್ತಮವಾದ ವೆಪನ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಣಿಕೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಳ್ಳ ಸಾಗಣಿಕೆಗಾರರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯ ವೆಪನ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯ ವೆಪನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಣಿಕೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕಾಡನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವೆರವಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮಿಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಟ್ಟಣ ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೋ ಹೊರತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ೫೦ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವ ಹಾಸ್ಟಲಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ೫ ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರ ಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇವೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳು, ಹಿಂದುಳಿದವರ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ೭೦-೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲು ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ವಿರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ರಾಜಾಜಿನಗರ). -ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ, ರೇಷ್ಮೆ, ಈ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತ ನಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಯನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ತೆಗೆದ ರೀತಿಗಳಿರುವುದಾದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಏನೊಂದು ಹಕ್ಕು ಗಳನ್ನು ನಾವು ಸಮೂಹದ್ದೇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪರ್ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ

ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೆರಡು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಪುಟ 31ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅರಸೀಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸುಮಾರು ೨೨೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದು ಔಟ್ಲೈನ್, ಇವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಕೇವಲ ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಸುಮಾರು ಇದು ೪೦-೪೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗಬಹುದು. ಇದು ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಔಟ್ಲೈನ್ ಮತ್ತು ಇವರು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಪ್ರಾನ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂಥ ೭೭.೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ೧೯೮೨-೮೩ಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೭೩-೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿದಿದೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಲಾಭವೂ ಆಗಿದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ವಿತ್ತರು ಹೇಳಿದರು ಜೊತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಫಾರ್ಡಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಖರ್ಚು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲವೋ, ಅಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ನಡೆದಿರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಏಕೆ ಎಂದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಕನಾಮಿಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ದೆ. ಇಪ್ಪಾನ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ೧೨.೧೧ ಲಕ್ಷ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ೮೮.೦೧ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಇವತ್ತು ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರೋಗರೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯಾರು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ ಇಂಡಿಯ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗೆ ಅಲ್ ಇಂಡಿಯ ಪ್ರಿ-ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ೧೯೭೪ರಿಂದ ೧೯೮೨ರವರೆಗೆ ೮ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೨೦ ಬ್ಯಾಚುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆ. ೪೯೭ ಜನ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದರು, ಅವರಲ್ಲಿ ೩೬೮ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಆದರಲ್ಲಿ ೩೫ ಜನ ಪಾಸ್ ಆದರು. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ, ಓದು ಬರಹ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು, ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೀದರ್, ಗುಲ್ಲುರ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಿವೆ, ಅವು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ೭೯ ಜನ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು, ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಪಡೆದರು. ಮತ್ತೆ ಆ ೭೯ ಜನ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಯಾವ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲೂ ಸೀಟು ಇಲ್ಲ, ಈ ಹುಡುಗರು ಓದಲಿಲ್ಲ, ಹುಡುಗರು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಳಗಿನಿಂದ ಏನು ನಡೆದಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಗುಲ್ಲುರ್, ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ, ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ; ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಳಿದೆವೆ. ಮತ್ತೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳವರು ತಾವೇ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳು ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಸಿಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದೇ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಶೆಟ್ಟರು, ಮಾವಾಡಿದಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಒಳಗಡೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನೇ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವಹಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವರಿಗೆ ಯೂನಿಫಾರಂ‌ನನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಟಿಕೆಟ್ಸ್ ಬುಕ್ಸ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಕೂಲ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ರೆ ತಿಂಗಳು ಆದಮೇಲೆ ಇವನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಿಲ್ಯು ಸದಸ್ಯರು.— ರೇಷನ್‌ನ್ನು ಮಾರ್ವಾಡಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಒ-ರತಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಒತಿಗಳು ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಮಾರ್ವಾಡಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು : ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಹತ್ತೋಟಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದರೂ ಸಹ ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನೂ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಬರಲಿ. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಹೊರತು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಇವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದು. ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜ ಇರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳು, ತಕರಾರುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ೧೪೭೭-೭೮ ಮತ್ತು ೧೯೭೮-೭೯-೭೯-೭೯ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೨೩ ಸಹಸ್ರ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆದಿರುವುದು-ಇದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಅಂಕಿಅಂಶ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಮಾನಭಂಗ ಹರಿಜನರ ಹಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟಿರುವುದು. ನಿಮ್ಮದೂ ಸಹ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪರಂಪರಾಮೆನ್ಸ್ ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದೂ ಏನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ೪೧೬, ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ೪೬೯, ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ೪೭೦ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೪೭೦ ಆಗಿದೆ. ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಹೊರಗಡೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡಿದರೆ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯ ಇನ್ನೂ ಡಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ? ಈ ಸಮಾಜ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದು. ಒಕ್ಕಲಿಗ, ಲಿಂಗಾಯತ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮುಂತಾದ ಜಾತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜ ನಿಂತಿರುವುದು. ಇದು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ತುಳಿಯುವಂಥ ಸಮಾಜ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕುಬೇರ್ ಎನ್ನುವವರು ಕೋಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ,

Ambedkar
a
Critical study
by
W. N. Kuber

“ The caste system prevents common activity and by preventing it, it has prevented the Hindus from becoming a society with a unified life and a consciousness of its own being. There is only individual share or part in the associated activity ”

Further also he says :

“ Ambedkar raised another import question :

Why were there no social revolutions in India ? He answered, “ The lower classes of Hindus have been completely disabled for direct action on account of this wretched system of chaturvarnya ”. He further said that the lower classes were condemned to be lowly and not knowing the way of escape and not having the means of escape they become reconciled to eternal servitude which they accepted as their inescapable fate. The weak in Europe has had in his freedom of military service his physical weapon, in suferage his political weapon and in education his moral weapon. All the three weapons were denied to the masses in India by chaturvarnya. He concluded : “ There cannot be a more degrading system of social organisation than chaturvarny. It is the system which deadens, paralyses and cripples the people from helpful activity ”.

ಇದನ್ನು ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲೂ ಜಾತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಲ್ಲಿಯತನಕ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಬಗ್ಗೆ ಬರೀ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ ಸಿಸ್ಟಮನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ಈ ವರ್ಗಗಳು ಇರತಕ್ಕವೋ ಅಲ್ಲಿಯತನಕ ಜಾತಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವತ್ತು ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಇವೆರಡೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿವೆ. ವರ್ಗಗಳು ಹೋಗಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವರ್ಗಗಳು ಹೋಗಬೇಕು, ಆಗ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜಾತಿಯೂ ಸಹ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಶೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ, ಅದು ಹೋಗಬೇಕು, ಅದನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ. ಆಗ ಹೊಸ ರೀತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂತರು, ಸಾಧುಗಳು, ಬಸವಣ್ಣ ನವರು, ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಕ್ಯಾಸ್ತ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಿ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಮೂಲಭೂತ ಧೋರಣೆ ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ.

೬-೦೦ ಪಿ. ಎಂ,

ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಏನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಸಹ ಬಂದರೆಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ನೀಲಿಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅದು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತೇವಾಂಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೀರಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಅನಾಹುತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಸಾದೆಗೆ ಇದು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒರೀ ಟಾಟಾ ಬಿರಲ್ಲಾವರಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಗಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಕೋಟಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕವರೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದೇ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರಿಂದ ೫೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುದಕ್ಕೆ ವಾಶಿಂಗ್ಟನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಚೆಕ್‌ಗೆ ಸಿಗ್ನೇಚರ್ ಮಾಡಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಬಹುದು. ಹೋಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಿರಿಕಲ್ಪರಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ, ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಗೆ, ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸವಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಶಾಹಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ನಮಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ನಾವು ಅವರಿಂದಲೇ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರಿಂದಲೇ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಶಾಹಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಧೋರಣೆಯಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾರಿಗೋ ತಲೆಬಾಗಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೂ ಸಹ ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ತೋರಿಸಿ. ನಾವು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೈಲುಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸರಿಯಾದ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಪೈಲುಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮಂಚು ವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೨೦ ದಿವಸ ಲೇ ಆಫ್ ಕೊಂಡುಹಿಡಿದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್ ಬೇಪುರನವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿಯಿತು ಈ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬಿಜಯರು (ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೯ ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರಾಪಕವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದೆ. ೧೬ ಜನ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆಗೆ ನನ್ನದು ಒಂದು ಮೊಟಕು

ಉತ್ತರವಾಗಬಹುದು. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಭೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೩ನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರಣ್ಯ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯೦ ಲಕ್ಷದ ೨೯ ಸಾವಿರದ ೧೧೭ ಭೂ ಪ್ರದೇಶವಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ೩೮ ಲಕ್ಷ ೬೭ ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವ್ ಫಾರಸ್ಟ್ ೨೮ ಲಕ್ಷದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಮತ್ತು ರಿಜರ್ವ್ ಫಾರಸ್ಟ್ ೯ ಲಕ್ಷ ೮೪ ಸಾವಿರ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ೨೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ್ದು ೨೦.೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ೨-೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರತ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇಶ, ಹಳ್ಳಿಗಳೇ ಭಾರತ ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು, ಭಾರತದ ಆತ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು 'ಮನೆಗೆ ಎರಡು ಮರ, ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಮರ' 'ಮಕ್ಕಳು ೨ ಇರಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಬೆಳೆಯಿರಿ' ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಮರಗಳು ಹವಾಗುಣದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ವನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆ, ಮಾನವನಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮರಮಂಟುಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆಯಾದ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಫಲವತ್ತನ್ನು ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಕೂಡ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ. ಇವು ನಾಶವಾದರೆ ಮಳೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೩ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಹೇರಳವಾದ ಅರಣ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ೧೭ ಪೈಪ್ಲೈನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ೯ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮ್ಯಾಚ್ ಪುಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ೪-೧೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಪಾಕಿಂಗ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ೪ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವ್ ಫಾರಸ್ಟ್ ೨೮ ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಲೀಜ್ ಟೆಟ್ ೨೩ ಲಕ್ಷದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಅದರಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಎಂದರೆ ೫ ಲಕ್ಷದ ೮೦ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಮಾತ್ರವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು. ನಾವು ಇವತ್ತು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಭಾರಿ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಶಂಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣನರವರು ಹೇಳಿದರು, ರಾ-ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಮುಚ್ಚಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೂ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪೈಪ್ಲೈನ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಬರದಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಜಯ.—ನಾವು ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಕೇರಳದವರೆಗೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ೨.೫ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ, ಜೀವರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಮತೋಲನದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಪ್ರಕೃತಿ ದತ್ತವಾಗಿ ಬಂದ ಮನ ಸಂಪತ್ತು, ಜೀವರಾಶಿ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶದಿಂದ

ತಂಬ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ಅವರು ಮತ್ತು ತಾವು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದಿರಿ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನಾವು ಸೋಷಿಯಲ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಯೋಜನೆಗೆ ೫೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ನಾವು ವಿದೇಶ ಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಐ.ಎಂ.ಎಫ್.ನಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಿಲಿಯನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಅದಾಗಲಿ ಅದು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಡಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಯೋಜನೆ ಬಂದರೆ ನಮಗೆ ೨೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಫೀಟ್ ಸೌದೆ ಬೇಕೆಂಬ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಸೌದೆಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾನವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನಿರ್ದೋಷಿತ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಏನೊಂದು ಭೀತಿ ಇದೆ. ಏನು ತಮ್ಮ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಾತಿನ ಮಾರ್ಗ ಇತ್ತು ಅದು ಎಷ್ಟು ಸರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೋದರೆ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು, ಎಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತೂ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ (ಬಯಲು ಸೀಮೆಗಳಲ್ಲಿ) ಅಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು. ಈ ರೀತಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ, ಕಟ್ಟಿಗೆ ಪೂರೈಕೆ, ಸಾಮಿಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಟೆಂಟರ್ ಒದಗಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಅರಣ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೫-೭೬ರಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩೭ ಲಕ್ಷದ ೩೫ ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಇತ್ತು. ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ೧೯ ಲಕ್ಷದ ೩೭ ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಆಯಿತು; ಎಂದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ೧೭ ಲಕ್ಷದ ೯೮ ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ೧೯೭೫-೭೬ರಲ್ಲಿ ೩೨ ಲಕ್ಷ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಮರ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆ. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೧೩ ಲಕ್ಷ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ೧೯ ಲಕ್ಷ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ೧೯೭೫-೭೬ರಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾದ ೩೨ ಲಕ್ಷ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಮರಕ್ಕೆ ೨೯ ಕೋಟಿ ೨೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದರೆ, ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾದ ೧೩ ಲಕ್ಷ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಮರಕ್ಕೆ ೪೭ ಕೋಟಿ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದೊರೆತಿದೆ. ಎಂದರೆ ಮರಗಳ ಬೆಲೆ ವರ್ಷವರ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೧೪೨೨ ಸಾಮಿಲ್‌ಗಳಿವೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಮಿಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಮರಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಆಗಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ೨೪ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮರಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಆಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ನಾಶವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಜನತೆಯ ಭವಿಷ್ಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬರೀ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಉರಿಯಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕಡಿಮೆ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಸೌದೆ ಬೇಕು. ಆದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ೨ ಲಕ್ಷದ ೯೫ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಮಾತ್ರ. ಅದೇ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ೫೭ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಹೊಗೆ ಸೋಪನ್ನು ಒಣಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ೩೨ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಏಲಕ್ಕಿ ಒಣಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಯಾರಿಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಟನ್ ಸೌದೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಉರಿಯಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪೂರೈಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬೀದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ದೇಶದ ಮೈಸೂರುಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೋ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ

ಸಮಸ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುವ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಸ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಯಲಾಸೀಮೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆದು ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು ಉರುವಲಂ ಕಟ್ಟಿಗೆಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು, ಆ ನೀತಿಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಸೌದೆಗೆ ತುಂಬಾ ಬೆಲೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಪಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ರಿಫರ್ಟಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮುಂಚೆ ಯಾವುದೋ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಲಿಂಗಿ-ಶಿಶಿ ವೈಸೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್‌ನವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ. ಅವರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೂ ಅನಂತರ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅದು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗಿ ರಾಜ್ಯ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪದೆ ಆಡ್ಮಿನಿಟ್ರೇಟಿವ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಿನ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಪುನಃ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ೨೦೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್‌ನವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಪೂರ್ಟಿಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್‌ಗೆ ಏನು ಯೂಕ್ಲಿಪ್ಸ್‌ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕಾಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಅದಿಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ೨೮೭ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿದರೆ ಅದು ೩೫೫ಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ೮೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಯೂಕ್ಲಿಪ್ಸ್‌ಗೆ ಒಂದು ಟನ್ ೮೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇಲ್ಲ: ನಾನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್.—೭೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಿಜಯ.—ನಮಗೆ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಯಾವ ನೀತಿಯ ಸಪ್ತ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗದಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಶಾವಲ್ವರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ೮೦೦ ಮೀಟರ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕದ್ದು, ಒಟ್ಟು ಭೂ ಪ್ರದೇಶದ ಶೇಕಡ ೧೫ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಇರುವ ಕಡೆ ನಿಗದಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೮೦ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಗ್ಯಾಮಿನ್ ಭಾಗ ಇತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾಂ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬೀದರ್, ಕೋಲಾರ, ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ರಾಯಚೂರು, ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ವಾನ್ಸ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು. ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಹೋಗಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಪ್ರೈಸಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೧,೨೦,೦೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯೂಕ್ಲಿಪ್ಸ್ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಎಂದು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಯಾವ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಯೂಕ್ಲಿಪ್ಸ್ ಗಿಡ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಪ್ರೈಸಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಹಿಂದೆ ಆಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಅವರು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿದಮೇಲೆ ಅದು ಕಾಂಟ್ರಿವರ್ಷಿಯಲ್ ಆಗಬಾರದು. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ವನ ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಅದು ಅಗತ್ಯ.

ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಶುಭಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವನ ಯೋಜನೆಗೆ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ದೇಶದಿಂದ ಹಣಕಾಸು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವುದು ಯೂಕ್ಲಿಪ್ಟಸ್ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾನ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಈಗ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. Now it has become a controversial project report. This has also appeared in the press. It may reflect on the world Bank ಅದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದು ಬೇಡ. ತಾವು ಈ ಅನುವಾನ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಪ್ರೈಸಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾಣಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಯೂಕ್ಲಿಪ್ಟಸ್ ೪೮-೪೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವನ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮ್ಯಾಗ್ನಿಪಂ ಏರಿಯಾ ಯೂಕ್ಲಿಪ್ಟಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕವರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ಉಪಯೋಗಿದೆ. It is said that it is going to help some vested interests. I am not agreeing with the views of Sri Bangarappa. ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟನ್ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್‌ಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಯೂಕ್ಲಿಪ್ಟಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಅಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಿಜಯ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೧,೨೦, ೦೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಯೂಕ್ಲಿಪ್ಟಸ್ ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕದ್ದಾಯವಾಗಿ ಯೂಕ್ಲಿಪ್ಟಸ್ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋದಾಗ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಜಾತಿಗಳು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲೋನ್‌ನಿಂದ ಯೂಕ್ಲಿಪ್ಟಸ್ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ ?

ನೀಲಗಿರಿಮರ ೩೦ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದು ತಾದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟೇ ರಾಗಿ ಯನ್ನು ೦.೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ೧ ಲಕ್ಷ ೨೦ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೂ ಕೂಡಾ ಅದು ೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ರಾಗಿ ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಎಂದು ಅವರು ಸಂಶಯ ವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ೧೯೭೪-೭೫ರಲ್ಲಿ ೧,೨೩,೯೪೨ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ೧,೦೭,೧೫೦ ಟನ್ ರಾಗಿ ಬೆಳೆ ಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ೩೮ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ೧ ಲಕ್ಷದ ೨೩ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗಿದೆ. ೧೯೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ೧ ಲಕ್ಷದ ೭೪ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗಿದೆ. ೧೯೮೦-೮೨ರಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮಳೆ ಬಾರದಿರುವುದು. ಇದು ಕಾರಣವೇ ಹೊರತು ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ರೈತರು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತದ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿಂರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ಸಾಮಾಜಿಕ ವನ ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗೆ ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಫಾಡರನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.—ನೀಲಗಿರಿ ಕಚ್ಚಾ ಮೂಲ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ, ಇವತ್ತು ಈ ನೀಲಗಿರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೂ ಜನರಿಗೆ ನೀಲಗಿರಿಮರದ ಬಗ್ಗೆ ಆತಂಕ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್. — ಸಿ. ಎಲ್.ಯನ್ ಸೀಡ್ಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಎಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆ. — ವಾನ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರಿಗಳಿಗೆ, ಯಾವುದೇ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳಿಗೆ, ಯಾವುದೇ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವನವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನೀಲಗಿರಿ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಕೂಡಾ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು. ಇದು ಆತ್ಮಂತ್ ಹಾನಿಕರ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿರೋಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತು. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ವರೆಗೆ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀಲಗಿರಿ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮತ್ತು ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕೆಲವು ಜನರು ಇದನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಉಪಾಹರಣೆಗೆ ಉಲ್ಲಾಸ್ ಕಾರಂತ್ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆರೋಪ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಶಿಲುಬೆಗೆ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂಥ ಮೊದಲು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರೂ ಆಕವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಮತ್ತು ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಾನಿಂಗ್ ಕನ್ಸಿಲ್‌ನವರು ತಜ್ಞರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಲ್ ಅವರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೨ ಜನ ತಜ್ಞರ ಮತ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಜೀವವೈದ್ಯರವರು ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು ಇಡೀ ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೇ. ಸುಬಾಬುಲ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಆಗಿದೆ. ಸುಬಾಬುಲ್ ಹಾಕಿದರೆ ಕೆಳಗಡೆ ತೇವಾಂಶ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಭಾವನೆಯೂ ಇದೆ. ನೀಲಗಿರಿ ಮರ ಮಾತನಾಡುವವರು, ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ವಿಶೇಷವಾದ ಗುಣ ನೀಲಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡವನ್ನು ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಕುರಿ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬೇರುಗಳು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಇದು ಇದು ಏಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ನೀರು ಎಳೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ತಜ್ಞರು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಒಂದೇ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಬಾಬುಲ್ ಆಗಲೀ, ಮತ್ತಿಯಾಗಲೀ, ಹೊನ್ನೆಯಾಗಲೀ ಉರುವಲಿಗಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಉರುವಲಿಗಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳು ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಿಂದ ತರಿಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿ ಮರ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ವಯೋ ಹೊರತು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬೇಡ. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಅದನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಂದರೆ ನಾವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಮೈಸೂರು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ೧೨೫ರಿಂದ ೧೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸ್ಟೇಕ್ ಇವೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೋ ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯ ಇದು ಮಾಡಿದರೋ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ನ್ಯೂಸ್ ಫಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಖರ್ಚು ಏನು ಬರುತ್ತದೆ

ಅದಕ್ಕಿಂಥ ಎಷ್ಟೂ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಇದು ಇದೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಭಾರವನ್ನು ನಾವು ಹೊರುವುದು ಕೂಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಬಹಳ ಸಾರಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದೆವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದೇ ಉದ್ಯೋಶಕ್ತ್ಯಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಕಡಿಯತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನಗೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ, ಸಹಕಾರಿ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ನನಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀಲಗಿರಿಯ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ವತುನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ವಾದಮಾಡುವವರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀಲಗಿರಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವ ತಜ್ಞರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಾದ ಇದೆ. ನೀಲಗಿರಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರು ವಾದ ಮಾಡಿದರೂ ಅಂತಹವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ನೀಲಗಿರಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬಂತಹವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಯಾರು ಇವತ್ತು ನೀಲಗಿರಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಆ ತಜ್ಞರನ್ನು ಬೇಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೂಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ತಾವೇ ಹಾನಿಕರ ನೋಡಿದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಯಾಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡ್ತೀ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ತುಲಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡಿ ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಹ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಯಿತು ಅಥವಾ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಕರಿಯಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೂ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಜ್ಞರು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಬಂತು. ಅದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದನಷ್ಟೇ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಯಚೂರು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ಅಂಥದ ಕೆಲವು ಜನರು ಬಹಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಕಬ್ಬು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ನಾನು ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಮರವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆ ತರಹ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷ ನೀಲಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ೫-೬ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮರು ಬೆಳೆದು ಅದರಿಂದ ದುಡ್ಡು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಕರ್ಮಾರ್ಥಿ ಕಾರ್ಯ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಂಡಮೇ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಓಪನ್‌ಮೈಂಡ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಹಾರಮಾಫಲ್ ಆಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ತಾವು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿದೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಪೀಂಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ತಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮಗೆ ಇದ್ದ ಸಂಶಯವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಸಹ ಈ ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ

ಅನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತರಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು, ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಣಸೇ ಮರ ಬೆಳೆಯುವ ಬದಲು ಯೂಕಲಿಪ್ತಸ್ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಾದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.— ಹುಣಸೇ ಮರವಾದರೆ ೨೫ ವರ್ಷ ಬರುತ್ತದೆ, ಯೂಕಲಿಪ್ತಸ್ ಮರವಾದರೆ ೪-೫ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ದಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಾಲಪ್ಪ.— ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಯೂಕಲಿಪ್ತಸ್‌ನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಕಪ್ಪು ಪಟ್ಟು ಬೆಳೆದು ಹಾರ್ವೆಸ್ತ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಅವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೈಗೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಯೂಕಲಿಪ್ತಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ ದುಡ್ಡು ಕೈಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಇದನ್ನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಟೇಲ್ ಆಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಉತ್ತರ ನೀಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.— ಇವತ್ತು ನೀಲಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಜಮೀನಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಕೆಲವು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳಿದ ವಾದವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಟೇಲ್ ಆಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಹೋಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜಿವಿಜಯ.— ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್ಸ್‌ನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ವೆಸ್ಟ್‌ಕೋಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲನ್‌ನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಕೂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಖಂಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಿನಿಮಂ ನೀಡ್ಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಇದರಲ್ಲಿ ಯೂಕಲಿಪ್ತಸ್ ಮರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೧೨ ಸಾವಿರ ೮೦೦ ಹೆಕ್ಟಾರ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಸ್ಟಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಉರುವಲು ಸಾಧಗಾಗಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಾವು ಏನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯೂಕಲಿಪ್ತಸ್‌ನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಉರುವಲಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಬಾಬಲ್ ಇದು ಬಹಳ ಫಾಸ್ಟ್ ಗ್ರೋಯಿಂಗ್ ಇದು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯೂಕಲಿಪ್ತಸ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಅದು ಸೆಲ್ಫ್ ಸಫಿಯಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದೂ ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳವರು ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಒಂದು ಲಾಬಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಾಪಾಸು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ವಲ್ಲದ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸುಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೧೯೮೩-೮೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೨೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ೧೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದೆ. ತೇಗದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೧,೧೫,೨೭೭ ಹೆಕ್ಟೇರ್

ನಲ್ಲಿ ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ೧೯೮೩-೮೪ನೇ ಇಸವಿಗೆ ೬.೬೫.೨ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಗುವಾನಿ ತೆಗೆವನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಕಿಡಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ೪೪,೪೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆದುಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ೧೫,೨೮,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬೆಂಕಿಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಕ್ಷೇಮಾಪ್ನದ್ವಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತು ಅಗರಬತ್ತಿ, ಬಿದರಿನಿಂದ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ, ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕಾಗಿ ೧೦ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಆಯ್ಕೆಯಿಂದ ಬಿದರಿನ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮುಖಾಂತರ ಮರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ ಪಂಚಾಯತಿಯವರೂ ಗುರುತಿಸಿದ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲು ಬೆಳೆಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಡು ತೋಟಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ. ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ೫೭,೭೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೪೦ ಸಾವಿರ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳಿಗೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮರ ಗಿಡ ನೆಡಲಿಕ್ಕೆ ೯,೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅರಣ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತು ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಿ. ಆಂಡ್ ಡಿ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್‌ಗೆ ೬೪ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವೆಸ್ಟ್‌ಕೋಸ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ ದಾಂಡೇಲಿ, ೭೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕಾವೇರಿ ಪೇಪರ್‌ಮಿಲ್ ೨೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆ ೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ, ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಫೈಬರ್, ಅರಣ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಿಗಮ ೨೨,೮೫೦ ಎಕರೆ ಈ ರೀತಿ ಸಿ ಆಂಡ್ ಡಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸರ್ಕಾರ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ, ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಫರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮೇವು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಮರಗಳನ್ನು, ಸಸಿಗಳನ್ನು ೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಉರವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು, ಗಂಧದ ಮರ ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ತೆಗೆಯಬಾರದೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಯುವಾಗ ೭೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ೨೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಈ ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆ ಮೇಲೆ ಖಾಸಗಿಯವರು ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸಿ ಆಂಡ್ ಡಿ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನೀವು ಕ್ಲಿಯರಿಂಗ್ ಫಲಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಡಿ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬುಡಗಳನ್ನು ಕಡಿದೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸರ್ಕಾರ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೨ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಿ ಆಂಡ್ ಡಿ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಇದೆ. ಅವರು ೧೨,೯೯,೧೮೦ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಕ್ಕಿಯಾಲ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ೩,೮೧,೯೨೦ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಾಗೇರ ಅವರು ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ಎನು ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದ ಹೈಪರ್‌ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಸರ್ವೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಉತ್ತರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಎನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ರಿವರ್ಸ್ ಫಾರ್‌ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಸಿ ಆಂಡ್ ಡಿ ಕ್ಲಾಸ್ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಎನಾದರೂ ಜನರು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಚೆ

ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪಟವೇಲಿ ಎಂದು ೪೦ ಕುಟುಂಬದವರು ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಕಾಡಿನ ಹೊರಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎನೇನು ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರಣ ೧೫,೦, ನಿತ್ಯ ಅರೆ ಹರಿದ್ವರಣ ೧೫,೫ ಡಿ.ಡಿ. ಯಸ್ ೧೫,೪, ಮೈದಾನ ೨೦,೩೦, ಸೌದೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಇರುವುದು ೨೯,೫೮ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪ್ರಗತಿಪರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಡಿ.ವಿ. ೨೨೨,೦೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಜನಾನು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಪನ್ ಸೇಟು ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಜಮ್ ಮಲ್ಟಿ ಗೇಟಮಲ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರನ್ನು ಮುಂದು ವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೭-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಜಮಾ ಮಲ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಜೋಷಣ್ಣ ಎನ್ನ ತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ರೈಜ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು ಅವರು ೧೪೦ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ೫೬೦ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ೧೩೮೦ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅವರು ೫೬೦ ಮರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಕೊಂಡಯ್ಯ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡ ಯ್ಯವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಯಾರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಏಕಕಮಲ್ ಎನ್ನುವವರಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಎ. ಜಿ. ಭೀಮಾಯನವರಿಗೆ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾರವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇವಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಜಿ.ವಿಜಯ:—ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಾಡಾನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲಿಫೆಂಟ್ ಸಾಂಕ್ರೂರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಕೊನೆಸುಮಾರಾಗಿ ಇವತ್ತು ಏನು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಬರೀ ಸರ್ಕಾರದವರ ಒಬ್ಬರದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಲ್ಲ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬರೂಕೂಡ ಬಹಳಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಇದರಬಗ್ಗೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಶಾಪ್ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆಯ ಅಭಿಯಾನನೆಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮಯ್ಯ:—ಕಾಡು ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಏನು ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಬುಫರ್ ಎರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ, ಯಾರು ಹಳೆಯ ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ರೆಗುಲರಿಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ೧೨ ರವಿನ್ಯಾ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ನಿಮಗೆ ಸ್ವಾಧೀನ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ೩ ಲಕ್ಷವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಿಜಯ.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಲಾಂಡ್ ೧೨ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಏನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೪ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಯಾರು ಎನ್‌ಕ್ಲೋಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯು ದೇಶದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಯಾರು ಬಡ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ, ಕೃಷಿ ಕಾಲಿಗಾರ ದ್ವಾರ ಅಂಥವರ ಎನ್‌ಕ್ಲೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಿಜಯ.—೧೯ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಎನ್‌ಕ್ಲೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಸಿ. ಅಂಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಲಾಂಡ್ ಆಗಿ ರಿಜರ್ವ್ ಪಾರೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಎವ್ವೆನ್ ಆಗಿದೆ. ಸಿ. ಅಂಡ್ ಸಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಲಾಂಡ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ರೆಕಜ್ಟ್ರಿಜ್ ಮಾಡಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಓವರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅದ ಸರ್ವೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದರ ಸರ್ವೆಯರ್ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಡು ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕವರಿಗಲ್ಲರಿಗೂ ಜಾಗವನ್ನು ನಿರ್ವಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಜಿ. ಗೋವಿಂದಗೌಡ. ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರೈತರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲಾಂಡನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೆಟ್ಟರ್ ಗೌಡ್ ಮೆಂಟ್‌ನವರಿಗೆ ಹತ್ತು ಬದರು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾರು ಯಾರು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟರಿದ್ದಾರೆ ೨-೩ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಿಜಯ.—೪ ಅಂಡ್ ಡಿ. ಕ್ಲಾಸ್ ಲಾಂಡ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬರೆಯಬೇಕಾದಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಟ್ ಗೌಡ್ ಮೆಂಟ್‌ನವರೇ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ, ಸರ್ವೆ ಎಲ್ಲಾ ಆದ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಭೂ ರಹಿತವಾದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಚಿಕ್ಕವುಗಳೂರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಇಟ್ಟರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರ್ ಪಾರೆಸ್ಟ್ ವಿಷಯ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಬಂದು ಕಾನೂನು ತಂದಿದ್ದರು ಅದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಾರೆಸ್ಟ್ ಎರಿಯಾ ಎಂದು ಸೇರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಮೈಸೂರ್ ಪಾರೆಸ್ಟ್ ಎಸ್‌ತಕ್ಕದ್ದು ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಓವರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೇನೂ ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಾಗರ, ಸೋರಬ, ಮೊಡಿಗೆರೆ, ಕೊಪ್ಪ, ಈ ವಿರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದು ಹಿಂದೆ ಮನೆ ದಾಖಲೆರ ಮೈಸೂರ್ ಪಾರೆಸ್ಟ್ ಎಂದು ಇದ್ದುದು ಅದು ಈಗ ರಿಜರ್ವ್ ಪಾರೆಸ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಬಿಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಇವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಿಜಯ.—ಸೆಕ್ಷನ್ ೪ರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸರ್ವೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಏನು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೈರೆಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಕೆಲವು ಪಾಸ್ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಲು ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೆಲವಾರು ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ನಿಯಮದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಿಜಯ — ಈಗ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಬದಲು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚುವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೭೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಪಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಅವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್ — ನಾನು ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈಗ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಉರವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ಸಾಲ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ೫೦ ಎಕರೆ ಕೃಷಿ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ೧೦ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಫಾರಂ ಪಾರ್ಸಿಸ್ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿದರೆ ಈ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ಸಾಲ್ವೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಿಜಯ — ಈ ಸರ್ಕಾರ ೧೦ ಎಕರೆ ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಒಂದು ಕ್ವಾರಿಟಿಕೇಶನ್ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಕ್ವಾರಿಟಿಕೇಶನ್ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೈತರು ಒತ್ತುವು ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಮಾನ್ಯ ಮಹದೇವ್ ಅವರೇ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ರಿಫ್ಲೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್ — ಸ್ವಾಮಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಕ್ವಾರಿಟಿಕೇಶನ್ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಏಳುಕಾಲು ಗಂಟೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಏನು ತಿಳಿಯುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್. ಸ್ವಾಮಿ ಇದು ಬಹಳ ಸರಳವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೈತರು ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ತೋಟವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಈಗ ಅವರು ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸ್ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು?

ಶ್ರೀನುತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್ (ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು). — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈವತ್ತಿನದವನ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಖಾತೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಂಥ ಚರ್ಚೆಗೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದವರು ಒಬ್ಬರು ಅವರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅದರ ಒಂದು ಸಮಾಜಿಕವಾದ ಅಭಿಯಾನಕ್ಕೆ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಹರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅವರೇ ಕಡೆಗಣಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ನಿರ್ದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಉರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವರು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮ್ಯಾಚನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಉರುಗಳಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ, ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನವಾಗಿ ತೋರಿಸಬಹುದು. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ನಿಗಮ, ಬಿಂದುವಿದ ವರ್ಗದ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಮಹಿಳೆಯರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಖಾತೆಗಳು ಇವೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಯಾವ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತರಾಗಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗದವರಿಗಾಗಿ ಕೆಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ಬದಲಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅವರನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸ ಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ವರ್ಷಗಳು ಈ ಒಂದು ಸಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ, ಇದನ್ನು ತೀವ್ರತರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಡೆದಿದೆ. ಬಸವಣ್ಣ ನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿ ಯಾರು ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಜನತೆ ಇದ್ದರು, ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಉಳ್ಳವರು ಉಳ್ಳದಿರುವವರು ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಹಚ್ಚಿದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾಗಿ ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ನಡೆದರೂ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಈ ಜನಾಂಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಂಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಬದಲಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆಗಳು, ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಏನು ಇವೆ ಇವು ಬರಬೇಕಾದ ಅಡಕೆಯಿಂದ, ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಈವತ್ತಿನ ಬಿವೇಶ ಏನಾದರೂ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದು ಒಂದು ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಕೃಷ್ಣ ರವರು ಹೇಳುವಂತೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ದಿಂದ ಈ ಒಂದು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳ ಭೇದ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು, ವರ್ಗಸಂಘರ್ಷವಾಗಬೇಕೆ ಹೊರತು ಜಾತಿ ಸಂಘರ್ಷ ಅಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು; ಉಳ್ಳವರು ಉಳ್ಳದಿರುವವರೊಡನೆ ಏನು ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದು ಹೋಗಬೇಕು. ಯಾರು ಇದರಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಪಾಲನೆಯ ದೊರಕಿಸುವುದ ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವ ವಿಖ್ಯಾತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಒಳಪಡದಿರುವುದರಿಂದ ರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಾಜಿಕ ಹೆಣೆಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವರ ಮೇಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ವಿವ್ಯಾಪಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ವತ್ತಿನದಿವಾಸ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ವರ್ಷದ ಒಂದು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಏನು ಇದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದು ಕೂಡ ಒಂದು ಅಪರಾಧವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಪ್ಲಾನ್ ಬಡ್ಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೮೨-೮೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೭೬೬ ೨೦ ಲಕ್ಷ, ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಬಡ್ಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ೧೧೩.೪ ಲಕ್ಷ. ಸ್ವಾವಿ ಇದು ೧೯೮೩-೮೪ನೇ ಸಾಲಿನ ಅದರ ಒಂದು ಮೆಚ್ಚು ಪ್ಲಾನ್ ಬಡ್ಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ೯೩.೪೬೨ ಲಕ್ಷ ಅದರ ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ನಲ್ಲಿ ೧೦೩.೩೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಒಂದು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ವೆಂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಹಣಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಾದ ಅಂಗವೆಂದರೆ ಈ ಹಿಂದಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಗಗಳ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಕಳಂಕಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಶ್ವಿನಿವಂತಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಬಗ್ಗಿಸಿದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ೩-೪ ವಿಧವಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿರುವಂತಹ ೫೦೦ ಚಿಲ್ಲರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ನಿಲಯಗಳನ್ನು ೩-೪ ಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸುವುದು ಒಂದು ಭಾಗವಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುದಾನ ಪಡೆದು ನಡೆಸುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಖಾಸಗಿಯವರು ಮತ್ತು ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳವರೂ ಸಹ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಮತ್ತೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಸಹ ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲ್ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಸ್ಟಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಸ್ ಏನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಪ್ರಿ-ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ನಂತರದ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಓದಲು ಬಹಳ ದೂರದೊಳಗಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೃಶಾಲೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಈಗ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಲ್ಲಿರುವ ನೂರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇದರ ಅರ್ಥವೆಂದರೆ, ಈ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಮತ್ತು ಯಾವ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೂ ತಲುಪಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಾನು ಈಗ ನಾವರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಯೋಜಿತವಾಗಿ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದರ ಕಡೆ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲ. ೧೯೭೬-೭೭ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಖಾಸಗಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ೧೦-೧೫ ಜನರು ವಾಸ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಿರುವಂತಹ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ೫೦ ರಿಂದ ನೂರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೀದಿನ ಸೌಕರ್ಯ, ಶುದ್ಧವಾದ ಗಾಳಿ-ಬೆಳಕು ಹಾಗೂ ಮಲಗುವಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಮಿತವಶಿಕ್ಷಣ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಈ ಒಂದೆ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖಂಡರು, ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಆ ಭಾಗದವರು ಪಂತವ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೇಕಿ-ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಹ ಆಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಮಾಡಿಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಈ ಕೆಲಸ ಕಮಿಟಿಗಳಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಸಮಾಜದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖಂಡರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇವರುಗಳು ಯಾರೂ ಇದರ ಕಡೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಹರಿಸದಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಗಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ಕಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಟ್ಟಿದೆ. ಈ

ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರೀಮೇಟ್ರಿಕ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗ ೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್-ಮೈದರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗ ೮೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜಿತವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಲ ನಾವು ಎಸ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಫಂಡ್ಸ್ ಮೂಲಕ, ಕೇಂದ್ರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ನೆರವಿನ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಲೇವಿ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಪಿ. ಬಿ. ಸಿ. ಎಂ. ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ೫೦ ಎಸ್. ಸಿ. ಅಂಡ್ ಎಸ್. ಟಿ. ಪ್ರೀಮೇಟ್ರಿಕ್ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ಸಲ ಬಿ. ಸಿ. ಎಂ.ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನೂರು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ೫೦ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಇಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಈ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವಂತಹ ಹಣಕ್ಕೆ ನಾವು ಮ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಗ್ಯಾಂಟ್ ಎಂದು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಒಂದು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯದ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೩೦-೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಾಸ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಆಂಧ್ರದವರು, ಕೇರಳದವರು ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ನೋಡಿದಾಗ, ಏಫ್. ಡಿ. ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ಡಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತಹಂಥ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರು ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜಿತವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವಾದರೂ ಸಹ ಈ ಬಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಈ ಸಲ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹ ಗ್ಯಾಂಟ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಒಟ್ಟು ಲೇವಿ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಂತಹ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಬದಗಿಸುವಂತಹ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಜನತಾ ಏಜರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸೇನ್ಸಿಟಿವ್ ಮೂಲಕವೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಈ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಬದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಇವು ಇಲ್ಲದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಆದಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವಾರ್ಡನ್‌ಗಳಾಗಲೀ, ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಾಗಲೀ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಂದು ದೋಷವನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಅಗಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು.

೭-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಡಬಹುದು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮಾಡಬಹುದು, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಕಡೆ ಯಾರೂ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಬಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಮಿಶ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದವರ್ಷ ೯೦೦.೯೮ ಲಕ್ಷ

ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೪೩೭.೫೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಟೆಪಲ್ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ ಪ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಪೂರ್ತಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹತ್ತುವರೆ ಅಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ೮೪೫.೪೭ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ೭೧೫.೦೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇರಬಹುದು. ಈ ವರ್ಷ ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ೪೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಖರ್ಚು ಆಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇರಬಹುದು. Due to late sanction of scheme ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಪ್ರೋವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ಹಿಂದೇಳದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಗಳಿಗೆ ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ನಾನೇ ಅಫೀಷಿಯಲ್ಸ್ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ನಿಗಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಷೇರ್‌ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಹಿಂದೆ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇತ್ತು. ಈಗ ಷೇರ್‌ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಹಣವನ್ನು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೦,೮೨೨. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ೫೪೮.೪೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡಿಸಿರುವುದು ಸೃಷ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ೫೪೮.೪೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ೩೧ ೫೦೦ ಮಂದಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ೧೧೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆಯವರು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೈ ಬಿಡುತ್ತಿದೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಒಂದು ಕಳಕಳಿ ನಮಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ೯ ಸಾವಿರ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಇಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ೪ ಸಾವಿರ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ನಾವು ಬಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ಲಾಸ್ (೧) ಕ್ಲಾಸ್ (೨) ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಉತ್ತಮ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ವಸತಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮಸಾಶನ ಹಿಂದೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಉದ್ಯೋಗ ವಿಸ್ತರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅರೆಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಕ್ರೋ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಇದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾವುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದವರನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಿದೆ ಅದು ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಸ್ತ್ರೀಮೇ ಆಗಲಿ 'ಆಂತ್ಯೋದಯ' 'ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ' ಮುಂತಾದ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನೇ ಇರಲಿ ಅದು ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗೆ ಅವರ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಅದು ಮೀರಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆಗೆ ನಮಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದು ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. 'They are not trained for Extension Work there ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಆರ್.ಡಿ.ಸಿ. ಇಲಾಖೆಯಿಂದ, ಪ್ರವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಬರುವವರು ಎರಡು ವರ್ಷ ಇನ್ನು, ಪೇರಲೆಂದೆ ಉಪಾಚಾರ್ಯರೊಡನೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಇಲ್ಲ ಪರಿಶ್ರಮವಿಲ್ಲ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಭಂಡಾರಿಯಿಂದ ಅರ್ಥವಾದಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ತಾಳ್ಮೆಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಏನು ವ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ನಾನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯೊಡಲಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಈಗ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ವಾಟರ್ಸ್ ಅವರ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಲಂಠಿ ರೂಪವಾಗಿ ಈ ಸಂಬಳ ಬರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಲಂಠಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಹಗ್ರಾಹಿ ಮಾಡಿ 'ಮೆಕ್ಯಾಟೆನ್‌ಷನ್ ಆಫೀಸರ್' ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಬಾಡಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಾವು ಪಡೆದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಮತಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ, ಆದುದರಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಯುವ ಹೆಸರು ಏನು ಕೂಡ ತ್ತೇವೆ, ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೆರವು ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ತಲುಪದೆಯೇ ಅವರು ಇದನ್ನು ಸರಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಇಂಥ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಪುನರಾವೇಶಿಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾವುಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರಿಗಳ ಕೈಕೆಗೆ, ಸಹಾಯಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಾಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಕೂಡ ಕ್ವಾಟರ್ಸ್ (೧) ಗ್ರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪುನರಾವೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿ ಲಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟಕ್ಕೆ, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಿಂದ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಆಗಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಕರೆಯುವ ಹೆಸರು ಎದ್ದುಗಳನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಯಾವುದೇ ಸ್ತ್ರೀಮೇ ಇರಲಿ, ಕರೆಯುವ ಹೆಸರು ಎದ್ದುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಕರೆಯುವ ತ್ಯವಯೋ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಇದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪೆಟರ್ ಸರಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸರ್ಕಿಲೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಸರ್ಕಿಲೇಟ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮ್ಯಕ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಾಗ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಾಗೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೆಟರ್‌ಸರಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹಸು ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಪಂತವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರು ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರಿಂದ ಹೆಬ್ಬರಳಿನಿಂದ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಹಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಆದ ನಂತರ ಆ ಎಮ್ಮೆ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತೆಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಅವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಬೇರೆಯರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ೧೯೮೨-೮೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೨೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಆದರೆ ನಾವು ೧೯೮೩-೮೪ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೩೧೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೋದವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಬಾಬಿಗೂ ಕೂಡ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಯಾವುದೇ ಬಾಬಿಗೆ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯಕರವರು ವ್ಯತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆನೇಕ ಜನ ನೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೮ ಉಪಪಂಗಡಗಳು ಇರುತ್ತವೆ, ಬರೀ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ ನಾನಾ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆನೇಕ ಉಪಪಂಗಡಗಳು ಇವೆ. ಈ ಸಮೀಕರಣ ಉಪಪಂಗಡಗಳು ಕೂಡ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಲವಾರು ದೇವರುಗಳನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಯಾರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಮುಂದೆ ತರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದೂ ಹಾವೆ ನೂರಾರರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದವರು ಎಸ್. ಟಿ. ಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಬೋವಿಗಳು ಕೂಡ ಎಸ್. ಟಿ. ಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಜನಾಂಗದವರು ಯಾವ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಆ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಥ ಜಾತಿಯವರು ಇಂಥ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಪಾರಸ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಗಬಹುದು, ಅಥವಾ ಆರು ತಿಂಗಳಾಗಬಹುದು ಅಂತೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಪಾರಸ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲೆ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಸೆಮಿನಾರ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಪಾರಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್.—ಇವತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ದಂಧ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸೇರವರ ಮಗಳು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯಂತೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸೇರವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮಗೆ ಕೀಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವರಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ತಾವು ಈ ಜನಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಜನಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಶಿವಾರಸನ್ನಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಳಕಳಿ ಏನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಾಗ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಯೇ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು ಮಂಡಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಪರದಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲವೆಂದು. ಆದರೆ ಆ ಮಂಡಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಪರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ದಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಮತ್ತು ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡೋಣ. ಈ ಪರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮತ್ತು ನೀವು ಸೇರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಹೋಗೋಣ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೯ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅದ್ವೈತಲೂ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಳಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ.

SMT. CHANDRA PRABHA URS.—In no way, they have been considered with due privileges, facilities and proper attention. ಅದೇನೆ ಇರಲಿ ಈಗ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಅಂಗಸವಾಡಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹೊಲಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಅವರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಡೆಸ್ಕಿಟಾಪ್ ಹೋಮ್ಸ್, ರಿಹಾಬಿಲ್ಡ್ ಹೋಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವಸತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅಂಗಸವಾಡಿ ಸ್ವೀಮ್ ಬಹಳ ಆತ್ಮತೃಪ್ತವಾದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂದು. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನಿಂದ, ನಾವು ಮತ್ತು ಅವರು ಕೂಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ, ತಾಯಂದಿರಿಗಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಯೋಜನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನಿಂದ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗಸವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಅಂಗಸವಾಡಿ ಯೂನಿಟ್ ಎಂದರೆ

ಅದರಲ್ಲಿ ನೂರು ಅಂಗನವಾಡಿ ಶಾಲೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಾವು ಕವರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಸ್ಕೀಮ್‌ನ್ನು ೮೮-೮೯ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ೮೯ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಏನಿವೆ, ಮತ್ತು ಕಾದಿರಿಸಿದ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇವಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಂತಹ ಸ್ಕೀಮ್‌ನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಹೋಗಿವೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು, ತಾಯಂದಿರಿಗೆ, ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ, ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಅಂಗನವಾಡಿಯ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಸೇವಿಕೆಯರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಹಣದ ಅಳತೆಗೋಲಿನಿಂದ ನೋಡಬಾರದು. ಅವರು ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ವೇತನ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಸಹಾಯಧನವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ, ಸಹಾಯಧನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಪಾಸಾದವರಿಗೆ ೧೭.೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗದವರಿಗೆ ೧೨.೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಆಯ್ಕೆಗಳಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು ಅನೇಕರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗೌರವಧರವನ್ನು ಏನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಇದು ಖಾಯಂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗೆ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆ ಇರುವುದೇ ಹಾಗೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು, ಮಕ್ಕಳ ಲಿಬರ್ ಅಕ್ಸೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಅಕ್ಸೆಸ್ ರೀಡ್‌ಗಳ ಕಾನೂನು ರಿತ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಹ್ವಾ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ. It is a cognizable offence. ಹಿಂಸಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಕಡ್ಡಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಲಿಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ, ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಲ್ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಸೆಸ್ ಆಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೧೭-೮-೮೨ರಂದು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ಅವರು ಕೂಡ ಈ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಯಾವುದನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ತಡೆಗಟ್ಟಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸುಳ್ಳು. ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಸೂತಿ, ಹೊಲಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವೈಫಂಡ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವರನ್ನು ಮದುವೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಯುವಕರು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಸುವಾರಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಮೇಲೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸೋಪಲಿಕ್ಸ್ ಕಂಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಫಿ ಸೊಸೈಟಿ ಇರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಭೋಗ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಾಧಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ? ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಯಾವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು ಯಾವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾನಲ್ಲ, ಅವನೇ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರಂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಪುರುಷ ಮರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಸಮಗ್ರ ಸಮರ ಸಾರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಓಕುಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಟ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದ್ದುಹಾಗೆ ಗೋಶರಣೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನರಗುಂದದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಬಾಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂ, ಬಿಜಾಪುರ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಇದು ನಡೆದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಸ್. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಈಗ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನೀವೆಲ್ಲಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನೋಡಿ ತನಾಖೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಯಾರಾದರೂ ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಅಲೆದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದೇ?

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಸ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ರೋಡದಲ್ಲಿ ಇದು ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆಯಲ್ಲ ?

ರ ಪಿ ಎಂ

ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪಿಡುಗು. ನೋಡತಕ್ಕಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮೊದಲು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಯುವಕರು, ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪಿಡುಗಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ತನ್ನ ಹಣೆಗೆ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇಂತಿಂ ತವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಂತಹ ವಸ್ತುವಿನಂತೆ, ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಅದರ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ವರದಕ್ಷಿಣೆ, ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಅದರ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಷಣಿಗೆ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಇಂತಿಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ಹಾಕಿ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಇವತ್ತು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಾಚ್ ಮುಖಾಂತರ, ಸ್ಟಾಟರ್ ಮುಖಾಂತರ, ಮತ್ತೊಂದರ ಮುಖಾಂತರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲದ ಕಿರುಕುಳ, ಅದು ಜನ್ಮಿಸಿದ್ದ ಹಕ್ಕೋ ಅದನ್ನು, ಇದನ್ನು ತಂದೆಯೇನೋ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ನಾಗರೀಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅವರನ್ನು ಅವಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಈಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೋಭಾವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಕುಟುಂಬದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತೂ, ಅಥವಾ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹವರು ಎಂದರೆ ಹೆಂಡತಿ ಯಾಗಿ ಬಂದವಳು, ತಾಯಿಯಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಾಳುತ್ತಿರುವಂತಹ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ, ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳು, ತನ್ನ ಮನೆ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬರಿ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಹಿಡಿದು

ಕೊಂಡು ಪುರಾವೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪಿಡುಗಿನ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಲೀ ಮತ್ತೊಂದರಿವಿರುದ್ಧವಾಗಲೀ ನಮ್ಮ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜ ಏನಿದೆ ಅದು ಸಂಘಟಿತವಾಗಬೇಕು. ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್. — ಯಾರು ದುಡ್ಡು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್. — ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ವೀಲ ಚಿತ್ರಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಮರವನ್ನೇ ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂತಹದ್ದನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಪರಶ್ವರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರತಕ್ಕಂತಹವರು ಮೊದಲು ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣು ಒಂದು ರೀತಿ, ಒಂದು ಗಾಡಿಯ ಎರಡು ಚಿತ್ರಗಳಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ತಾವೂ ಕೂಡಾ ಪುರಾಣ ವರ್ಗ ಇದನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೌರವಸ್ಥಾನ ತಾಯಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಮಯ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಭೂದೇವಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಅಂತಹಾ ಒಂದು ಗೌರವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು, ಬಾಯಿಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೇ, ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಮ್ಮ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬರಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಒಂದರಿಂದ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವರ ಮನೋಭಾವ, ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಬೇಕು ಇಲ್ಲಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು ಹಾಗೂ ಯುವಕರಿಗೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಗೌರವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ರೀತಿ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗೌರವ ಭಾವನೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡರೆ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಭೀರನ್. — ಶಾಸಕರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್. — ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಾಲವಾಡೀಸ್ ಎಂದು ಬಹಳ ಇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದವು. ನಾನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಈಗ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಂತಹ ಘಟಕಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ನಾವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಂ ಬಾಲಭವನ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಬನ್ನಿ ಮಂಟಪದ ಒಳಗಡೆ ಸಂಜೆ ಸಮಯ ಅಥವಾ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಥವಾ ಎರಡು ಸಾರಿ ಮಕ್ಕಳ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು, ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಸರ್ವತೋ ಮುಖವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಇದುವರಲೂ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಬರೀ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಫೈಟಿಂಗ್, ಕಳ್ಳತನ, ಇವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇವತ್ತು ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವರಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ. ಚಲನಚಿತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಿಡಿಯಾ. ಪತ್ರಿಕೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಮಿಡಿಯಾ ಆದರೆ, ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಬಲವಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಇರತಕ್ಕಂತ ಮಿಡಿಯಾ ಎಂದರೆ ಚಲನ ಚಿತ್ರ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಇದು ವರಿಮೆಗಲ ರೂಪಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ವೆಂಕಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏಕೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಿತಿ ಕೂಡ, ಸಹಕಾರ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ನೆರವಿನಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಫಿಲಂ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ, ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಈಕಾರಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನಮಕ್ಕಳೇ ನಾಳೆಯ ಪ್ರಜೆಗಳೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಸೇವಾದಳಿ ಏ, ಎಂ ಏ. ಹಾಗೂ ಶಾಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಕಾಲೇಜು

ಮಂಟ್ರದಲ್ಲಿ ಫಿಜಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕರಾಟ ಗಿರಾಟ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬುದರ ಕಡೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೇನೋ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯತೆ ಯನ್ನು ಯುವಜನ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಗೂ ವಿಧ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚಿಪ್ಪಿನಕಟ್ಟಿಯವರು ಕೇಳಿದರು. ಅದರ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯೇ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಪೂರ್ತಿ ಒದುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ—ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೊದಲನೆಯ ರಾಜ್ಯ. ಶೇಕಡ ೮೦ ರಷ್ಟು ರೇಷ್ಮೆಯ ಬೆಳೆಗಾರರೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಈ ರಾಜ್ಯ ರೇಷ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಂಥ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರೇಷ್ಮೆ, ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀಗಂಧ, ಮೈಸೂರು ಚಿನ್ನದ ನಾಡು ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಮಗಾರು ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡ ೮೦ ರಷ್ಟು ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಾರರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೭೫ ರಿಂದ ೮೦ ರಷ್ಟು ಬೆಳೆಗಾರರು ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲ. ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯೂ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮವೂ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೃಷಿ ಇದು. ಹೆಂಗಸರೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು, ಮತ್ತೆ ವಯಸ್ಸಾದವರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಗಂಡಸರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಇಡೀ ಕುಟುಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯಮ. ಇದು ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂದರೆ ಕೃಷಿ ಹೇಗೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹೊಸ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಉನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ, ಚಾಮರಾಜ ನಗರ, ಕನಕಪುರ ಕೆಲವಾರು ರೈತರುಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಅಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳುವಿನ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲೇ ಕಸದ ರಾಶಿ, ಕೋಳಿಗಳು, ಮಕ್ಕಳುಗಳು, ಅಡಿಗೆ ಊಟ ಪರಿಸರದ ಮಲಿನತೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯದೇ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ ಇರಬಹುದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು, ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರಬೇಕು ಎಂದು ಇದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆಯನ್ನಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ,

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕೆಲವೊಂದು ಮೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಕೃಷಿ ಉದ್ಯಮವು ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಬಾತೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಧಾರಣೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ನಾವು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ನೆರವು, ಡಚ್ ನೆರವು. ವೆಸ್ಟ್‌ನ್ ಫಾಟೊನು ಸ್ಪೀನ ನೆರವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಮೊದಲು ಇದಕ್ಕೆ ೪೦-೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ನೆರವು ಇದ್ದು ಈಗಾಗಲೇ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ನೆರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮಗೆ ಬೈಪ್ರಾಲ್ಸ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಚೈನಾ ದೇಶ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನ ಬರುತ್ತದೆ, ಜಪಾನ್ ದೇಶ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ್ದು ೪ನೇ ಸ್ಥಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಚೈನಾ ರೇಷ್ಮೆ, ಜಪಾನ್ ರೇಷ್ಮೆ ಏನು ಇದೆ ಇದಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಾರತ ದೇಶದ ರೇಷ್ಮೆ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಇದರ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ

ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೆಲವೊಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಏನು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇವೆ ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ? ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ತಳಿಯನ್ನು, ರೇಷ್ಮೆ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಆ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕ ರೊಬ್ಬರಂ ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕೋ, ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಸಿಗಬೇಕೋಗಿತ್ತು ಅಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬೈಪೋಲ್ಟಿನ್ ರೇಷ್ಮೆ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ೧೦೦೦ ಟನ್ ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಗುರಿ ಏನು ಇದೆ ಅದು ನಾವು ಮನಗಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈ ರೈತರಿಗೂ ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನವೊಲಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೈಪೋಲ್ಟಿನ್ ಗೆ, ಬಿಳಿ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸರವೇ ಬೇರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸರವೇ ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಿಸರ್ಗ ವಾತಾವರಣವೇ ಬೇರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿನ ಭೂಲಕ್ಷಣವೇ ಬೇರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೈಪೋಲ್ಟಿನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆ. ಚೈನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಲ್ಲಿ ಚಳಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಬೈಪೋಲ್ಟಿನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಯಾವ ರೋಗರಂಜನಗಳು ಬಂದರೂ ಸಹ ಆ ಒಂದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬೈಪೋಲ್ಟಿನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮನವೊಲಿಸಿದಾಗ ಅವರೂ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ನೆರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ ಜಿ ಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಂ ತರೋಣ ಎಂದರೆ ರೈತರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಈಗ ಮತ್ತೆ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಸಹ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಇನ್ನೂ ೧೦೦ ಜನಕ್ಕೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ೬೦-೭೫ ಜನಕ್ಕೂ ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ರೇಷ್ಮೆಗೆ ಮಲ್ಟಿಪೋಲ್ಟಿನ್ ರೇಷ್ಮೆ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ಫಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೈಪೋಲ್ಟಿನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಪರ್ ಕೆಜಿ ೪೦-೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ೫೦-೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕೊಡ ಹಷ್ಟುವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ರೈತರು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ನಾವು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಬೇರೆ ಬೆಳೆ ಹಾಗಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ಕಸಬಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವವರು, ಅವರಿಗೆ ಆ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಏನಾದರೂ ರೋಗ ತಗುಲಿದರೆ ನಷ್ಟವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭವೂ ಉಂಟು. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಉಪಕಸಬಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ವರ್ಷ ಪ್ರತಿ ಈ ಒಂದು ಕಸಬನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಂಧ್ರವರಿಗೆ ನಾವು ನೆರವು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬಿತ್ತನೆಯ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಧಾರಿತ ರೇಷ್ಮೆ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬಿತ್ತನೆಯ ಮೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಧಾರಿತ ರೇಷ್ಮೆ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರೈನೇಜ್ ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಏನು ಇವೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವಾರ್ಕೆಟ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಗ್ರೈನೇಜ್ ಸೆಟರ್ಸ್ ಗೆ, ಕಾಣಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ಸಹ ಈಗಾಗಲೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಮಂಟ್ರಿಬೇಕಾದ ಹಣವೇ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹರಿಮಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಂಥ, ಇದನ್ನೇ ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂಥ, ಈ ಒಂದು ಕಸಬನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಸ್‌ಎನ್‌ಎಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ

ನೇರವಾಗಿ ತಲುಖ್ತಿ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಇಂಥಾ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಹಣವು ಪ್ರತಿಫಲ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೊರೆಯಲು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಎಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದಂಥ ವಾರ್ಕೆಟ್, ರಸ್ತೆ, ನಿವೇಶನ ವಗೈರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಸಿ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ. ಮುಖಾಂತರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಏನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ರೋಗ ರುಜಿನ ಬಾರದ ಹಾಗೆ, ಬಳ್ಳಿಯ ತಳಿಗಳು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ನೇರವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವರಿಗೆ ತಲುಖ್ತಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಗೌರ್ಮಾಂಟ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೂ ಇವರಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಲು ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಆ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ರೈತ ವರ್ಗ, ವೀವರ್ಸ್‌ನವರು, ರೀಲರ್ಸ್‌ನವರು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಜೊತೆಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಬಂದಿದ್ದರು. ಈಗ್ಗೆ ೩ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆಯೂ ಸಹ ಇಂಥಾದ್ದೇ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ಈವೊತ್ತು ನಾವು ರೈತರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಜವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಏನು, ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಏನು, ಅವರ ಸಲಹೆ ಏನು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದು. ಸಮ್ಮೇಳನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಈಗ ನಾವು ಹೇಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡಿದರೋ ಮುಂದೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಲ್ಲಿರುವ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ಎಕ್ಸ್ಟೆನ್‌ಷನ್ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಮುಖಾಂತರ ಅಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂತಹ ಸಮ್ಮೇಳನ ಆಗುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ವಾಹ್ಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ, ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟರಿ ಫಿಲಂನಲ್ಲಿ, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಏನಿರಬೇಕು, ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಏನಿರಬೇಕು ಇವೆಲ್ಲದರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ರೈತರೂ ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವಂಥ ರೋಗ ರುಜಿನ ಹಾವಳಿಯೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೈಪೋಲಿಸ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಉಷ್ಣಾಂಶವನ್ನು ಈ ಬೆಳೆ ತಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗಿಲ್ಲಾ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೋದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪನಿರ್ದೇಶ ಹಾವಳಿ ಒಂದು ಅದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದೆ ಬಹಳ ಜನ ರೈತರು ಇದರಿಂದ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಇಳುವರಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ೮೪ ಲಕ್ಷ ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ೪೫೦೦ ಟನ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅದನ್ನು ೩೦೦೦ ಟನ್ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಜಾಸ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಜಪಾನ್‌ಗೆ ಈ ಒಂದು ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲು ಮೊದಲೇ ಒಂದು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ಆ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಈ ರೈತರನ್ನೂ ಸಹ ಒಳಪಡಿಸಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಈಗಿನ ಒಂದು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ಮುಂದೆ ಮ್ಯಾನ್‌ಮಾಂತ್, ಏಂದು ಬಂದಾಗ ಆಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಇವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಒಂದು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಇವರನ್ನು ಬ್ಯಾಚ್ ಬೈ ಬ್ಯಾಚ್ ಆದರೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ ಈಗ ರೈತರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ

ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಸ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಟಿ. ಯವರಿಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪೂರ್ತಾ ಹೊಣೆಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇದಕ್ಕೇನೇ ಬೇರೆ ಒಂದು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇಕಾದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಖಾಂತರ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪಾದನಾಬಲ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಾವು ಹೊರಬೀಳದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಸಹ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಗೋಯರ್ಸ್, ರೀಲರ್ಸ್, ರೇರರ್ಸ್ ಮತ್ತು ವೀವರ್ಸ್ ಇಷ್ಟು ತರಹದ ಜನ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರೇಷ್ಮೆ ಕೊನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೀಲರ್ಸ್ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೆ; ಬೆಳೆಗಾರರು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ, ನೇಕಾರರು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾವು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸ ಎನ್ನುವ ಅಂಶಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವಿಚಾರ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಸಮ್ಮ ರೈತರು ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ತಾವು ಬೇಕೆಂದರೆ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ನೂರಾರು ಮೈಲಿಗಳಿಂದ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಷೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಇದರ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ರೇಷ್ಮೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರೇನೇಜರ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ೧೦-೧೫ ಬಿತ್ತನೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವಿನಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರೀಲರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗೋಯರ್ಸ್ ಇವರು ನೂಲನ್ನು ಏನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಸೆಸ್ ಅನ್ನು ಏನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ೮-೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿ ಮಾಡಿ, ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಾಡಬೇಕು, ರೈತರು ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ರೈತ ಭವನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು, ಅವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ರೀಲರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು, ಅಥವಾ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂಥ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರೇಷ್ಮೆಯ ಆಮದು ನೀತಿ ಏನು ಇದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆಡೆ ಮಾತನುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಮದು ನೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಉಜಿ

ನೋಣಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಅವರು ನೀತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದವರು ಸುಮಾರು ೨% ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟನ್ನು ಕೂಡ ತೆಗೆದಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಶೇಕಡ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಳಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ರೇಷ್ಮೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸರದಿಲ್ಲ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರೇಷ್ಮೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರಂತರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂಥ ರೆಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ಸ್ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮ, ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಬಹಳ ಅತಂಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಸಹ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಮಾನಾಭೂತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿರೋ ಹೊರತು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಶುದ್ಧಾಯಕವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ರೆಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ಸ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರನ್ನು ಟೋಟಲ್ ಆಗಿ ಬ್ಯಾನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದುವರೆಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ೧೦ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅವರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನೂ ಅವರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ರೇಷ್ಮೆ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದಿರಾಗಿ ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಅವರೂ ಸಹ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ರಾಜ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೇಷ್ಮೆ ಗೆಳೆಗಾರರ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಸಹ ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಈಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಓದಿ ಇಲ್ಲಿಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು. ಅವರು ಏನೆಂದು ನಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ನಮಗೆ ಏನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಒಂದು ಕಾಪಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರದ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಶಬ್ದವೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರು ರೈತರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾಗಿ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಮೇಲೆ ಫ್ಲಡ್ ಪ್ರಸಕ್ತ ಬಗೆಯೂ ಸಹ ನಾವು ಒಂದು ನಿಗದಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಮತ್ತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗರಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ರೇಷ್ಮೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ರೈತರು ಬೇಡದಿದ್ದನ್ನು ವರ್ತಕರು ವಿಮ್ ಅಂಟ್ ಫ್ಯಾನ್ಸಿಯಂತೆ ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೌಲಿಕ್ ಅವರ ವರದಿ ಏನು ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ೩೦೦ ರಿಂದ ೩೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೇಗಾರರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತನಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ನಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಸಿಲ್ಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಉಪಕರಣಗಳು ಇವೆ ಕೆಲವು ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಜಪಾನಿನ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿ ಅದರ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಈಗ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟವೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ೪೦೦ ಮಿಟರ್ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಸ್ಕ್ರೀನ್ ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ.

೮-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಆದುದರಿಂದ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ರೂಲ್ಸ್ ಲೂಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಗ್ಗುಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನಿವೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡೈಯಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಫಿನಿಷಿಂಗ್ ಯೂನಿಟು ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮಿಟರ್ ಬಟ್ಟೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ೭ ಲಕ್ಷ ಮಿಟರ್ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಈಗ ಆಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರೂ ಕೂಡ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ತಂಟೆ ತಕಕಾರು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ವಯಸ್ಸು ಅದಮೇಲೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ೫೦ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು, ಗೋಲ್ಡನ್ ಜೂಬಲಿ ಸೆಲೆಬರೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ದಸರಾ ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಜೋನಸ್ ಕೆಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ, ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಧಿ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತೇನೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ನಾವು ಎಬ್ಬರಿಸಿ ಕೂರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತರಗಾರರು, ಕೆಲಸಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆರಡು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಇರಬಹುದು. ಅದರ ಒಳ್ಳೆಯ ಒಂದು ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಇರಬಹುದು, ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇರಬಹುದು. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ. ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದಾಗ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಸಹಜ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರವಿನಿಯಮ ಅವರ ಒಂದು ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರಬಹುದೆಂದು ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಂತೂ ಅದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರವಿನಿಯಮದಿಂದ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು, ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು, ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು, ಯಾವರೀತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಪರಸ್ಪರ ಅವರೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೋರಿ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಸಹನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆಲಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಈ ಅಭಿಯಾನಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿರಪ್ಪ ದೇಯಾಲಿ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ಒಂದುಳಿದವರ ನೇತಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟವರ್ಗದವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ

ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇನ್ನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಚೈತನ್ಯ ಏಂಬ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಹಿಂದೂಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದನ್ನು ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಥವಾ ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಮಗೆ ಕಂಡೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಮತ್ತು ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಹೇಳಿಬೇಕು. ಮತ್ತು ಬದುಕು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸನ್ನಾಹ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಕಟ್ಟಿಮನಿಯವರು ಎತ್ತಿದರು. ಡಿಸ್ಟಿಂಗ್‌ವಿಷ್ ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಫೌಂಡಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬಸ್ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕಣ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು.

ಫೀರ್ದನ್ — ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ.ರಾಜ್ ಮೊಯಿಲಿ — ನಾನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಬೇಕು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಎಂ.ಎಸ್.ಸಿ. ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಸಿ. ಎಸ್.ಟಿ. ಡಿಸ್ಟಿಂಗ್‌ವಿಷ್ ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್ ೭-೮ ರವರೆಗೆ ಇದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ ಈಗ ಉದ್ಯೋಗ ಎಲ್ಲಾ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ತಾವು ತಡ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯಾವಾಗ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್, ಅಡ್ವಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಿ. ಮತ್ತು ಈ ಸದನದ ಮತ್ತು ಆ ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕೃತ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಮನಿರಾಜು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೂಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೊದಲದ್ದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿತ್ತು. ಅವರು ಇಂಟರಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟರು, ನಂತರ ಫೈನಲ್ ವರದಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಸೆಕೆಂಡ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ವೈಟ್‌ನಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ೨ ೩ ವರ್ಷ ಆಗಬಹುದು. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಯಾರು ಹಿಂದೂಳಿದವರಿಗೆ ಆಗಾ ಯಾವಾಗಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದಂಥ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಹೂಲಾಪ್ಪ ಮಾಡಿದೆ, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಸ್ ಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಆಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು, ಆದರೆ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲೇ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ೨) ಹಾಸ್ಟೆಲಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ೨೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ,

“೨೮.೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ೨೧ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರರಸ್ಥಾಪಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ೮ ಬಾಲಕಿಯರ ವಸತಿ ನಿಲಯ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ”

ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸುಮಾರು ೭೫ ೮೦ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಎನ್.ಆರ್.೧೫ ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಇದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದು ವಾದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ. ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಸ್‌ಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯ ಬರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬಾಕಿ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಂಗ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ೧೦೦ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಡ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಂಪ್ಲೀಟಾಗಿವೆ. ತಮ್ಮ ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ

ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ 'ಸೀತ' ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ. (Suppression of Immoral Traffic Act) ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂದು ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವೆಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತರಬೇಕು. He should be the prime accused. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ತಾವು...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ್ ಮಾಡಿದರೆ ಹಾಗೆ ಒಗೆ ಎಂದು ಪೋಲೀಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಅಪರಾಧಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. It is an awkward scene in the court.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಿವಸ್ಯಣಿಯಾದಂಥ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಸವರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ವಿನೆಂದರೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಮಕ್ಕಳು heroineಗಳು LSC ಎಲ್ಲಾ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಯಾರು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪ್ಲೈಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆಮೇಲೆ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಲೇಬರ್, ಎಂಪ್ಲಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ಪ್ಲೈಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೂಚನೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ತಾವು ಸಿರಿಕಲ್ವರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ಇಲಾಖೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಹೊಡೆದು ಎದ್ದುಕೊಳ್ಳುವೆವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದೂ ಕೂಡ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, It will reflect on the officers who have been working there. ಬಾಲಸುಖಹೃಣಂ ಮಿನಾಕ್ಷಿ ಸುಂದರಂ ಅಂತಹ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖರಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನೂ ಕೂಡ ತಂದದ್ದು ಅವರ. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ನಂಬ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆ ನಿರ್ದೇಶನವಿದ್ದರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಿಫ್ಲೆಕ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸರಿಯಾದಂಥ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯ ನೈಜ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಇಂಫೋರ್ಟ್ ಪಾಲಿಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ it was one time import. It was a conscious decision taken by the Government of India to import during 1980-81. That was a very small quantity ಆ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಯಾರದೋ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವದ ಮೇಲೆ ಇಂಫೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ರೀಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪೂರ್ತಿ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಎನ್‌ಕ್ರೀಜ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಎನ್‌ಕ್ರೀಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆ ಎನ್‌ಕ್ರೀಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಈ ರಾ ಸಿಲ್ಕ್ ಸಿಗಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಯೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥಾದರಲ್ಲಿ As a Minister if you pass remarks, a reflection on that may not be true and it is not in consonance with the truth. ಉಚಿತ ನೋಡ ಹಾವಳಿ ಬಂದಾಗ ವೀವರ್‌ಗೆ ಆ ಕಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾದದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆಗಲೇ ಒನ್ ಟೈಮ್ ಆಪರೇಷನ್ ಆಗಿ ಇಂಫೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಆ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ... as a Minister passing of a reflection on certain established import policy, I don't think it is correct...

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ರೇವೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನ ಕಟ್ಟಿ.—ಬ್ರೈಬರ್ ಸಹ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಲೋಪವೋಪಗಳಿವೆ, ಏತಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೋ ಅದು ಆ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೈಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಿಷ್ಟು ಶುರುಮಾದ ಕೊಡಲೇ ಇವುಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸಬೇಕು ಆದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಎಂದರೆ ೨.೩ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸಿದರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಓದಬೇಕು? ಮತ್ತೆ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅವನ್ನು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಕ್ವಾಡನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಪೇಗೌಡ.—ಜವಾಬಿಗೆ ವಿರೇಷ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಾ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಅದೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವೂ ವ್ಯರ್ಥಾ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಂಥವರನ್ನು ಅದೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಆ ಇಲಾಖೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವ ಹಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮತಿ ಚಂದ್ರ ಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಈಗ ಸಿಲ್ಕ್ ಆಮದು ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ದುರದೈವ ಪೂರಿತವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಮೂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆಗ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಉಚಿತ ನೋಡು ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೈಲಾನ್ ಪರದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ೫೦ ರಷ್ಟು ಸಬ್‌ಸೈಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಾದರಿಂದ ರೇಷ್ಮೆ ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಪಾಲಿಸಿಗೂ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಾವು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ಯಮ ಏನಿದೆ... ಅದು ಬೇಯುವುದಿಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಯ್ಯ.—ಅದರಲ್ಲಿ ಹವ್ಯಮ್ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ಸಮ್ಮತಿ ಹೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡುವ ಗೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಲೀಸಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು...

ಶ್ರೀ ಮತಿ ಚಂದ್ರ ಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—ಯಾರದೋ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಬದಲೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಸಂಶಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಸ್ಟಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಸ್. ಸಿ. ಎಸ್. ಟಿ. ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಯ್ಯ.—ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಾವು ೧೦ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಬಂದಿದೆ ಒಟ್ಟು ೨೦ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಲ್ಯಾಸ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಫಿಗರ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮತಿ ಚಂದ್ರ ಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—ಈ ಕೆಲವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ತಪಾಸ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri M. VEERAAPPA MOILY When the ministers answers a point she has to substantiate that point when the particular statement goes on record you are bound to be equipped with particulars ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ಪೊಲಿಟಲ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ...

ಶ್ರೀ ಮತಿ ಚಂದ್ರ ಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಇದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದಿದೆ...ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ದೂರವು ನಾನು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಇದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಪ್ಪು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ೧ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೬೦೦ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ

ಅದಕ್ಕೆ ೩೦ ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೭೪ಗೆ ೨೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಕ್ವಲ್ ಕಾಂಟ್ರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಚೈತನ್ಯ ಸ್ಕೀಂ ಮಾರ್ಚ್ ೭೪ನೇ ಇಂದು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಇದೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಏನೂ ಅಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಳದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾಂತರ ನಿಗಮವನ್ನು ಸಡಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೧-೮೨ ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ೧೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ೨೦-೮೦ ಲಕ್ಷ. ೧೯೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ೫೦.೩೦ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ೩೦೩ ..

೧೯೮೨-೮೩ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿಗಮದ ಧನ ಸಹಾಯ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ ಇದರ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ೨೦೨೮. ಇವರಿಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ನಿಗಮದ ಪಾಲಿನ ಧನ ಸಹಾಯ ೩೮ ಲಕ್ಷದ ೨೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಮಂಜೂರಾದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಧನ ಸಹಾಯ ೬೩ ಲಕ್ಷದ ೭೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಹಿಂದೂ ಛಿದ್ರವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಂದ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಹಣ ೯೮ ಲಕ್ಷದ ೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ೧೯೮೩ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಎಂದರೆ ೧-೧-೮೩ ರಿಂದ ೩೧-೮-೮೩ರ ವರೆಗಿನ ಫಲಾನು ಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೩೯೧. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾದ ನಿಗಮದ ಪಾಲಿನ ಧನ ಸಹಾಯ ೪೦ ಲಕ್ಷದ ೩೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪಾಲಿನ ಧನ ಸಹಾಯ ೬೦ ಲಕ್ಷದ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಹಿಂದೂ ಛಿದ್ರ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಹಣ ಸಂದಾಯವಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ೯೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ಯೋಜನೆ ಹೇಗೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೂಲಕ ಹಣ ಕೊಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದುಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ೯೩೧ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಒಟ್ಟು ಬೃ. ೫೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ೨.೪೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ೪೯೩ ಜನ ಕ್ಷಾರಕರಿಗೆ, ೨೩ ಜನ ಬಡಗಿಗಳಿಗೆ, ೨೦ ಜನ ಕಮ್ಬಾರರಿಗೆ, ಸುಧಾರಿತ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ಅಂದರೆ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೆಟರ್ ಹೆಣೆಯುವುದು ಎತ್ತಿನ ಬಂಡಿ ತಯಾರಿಕೆ, ಚರಕದಲ್ಲಿ ನೂಲುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೯೩೧, ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತ ಸಹಾಯಧನ ೨.೪೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ೧-೧-೮೧ರಿಂದ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಣ ೪.೯೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ದೊರೆತ ಸಹಾಯಧನ ೫.೭೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೭೮೯. ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ೨೯.೩-೧೯೮೩ ರಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಪೇರಾ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ೧೦೦ ರಿಂದ ೩೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಯಿತು. ನಿಗಮದ ಅಭಿವಾಷೆಯ ರೀತ್ಯ ತೇಕಡ ೬೭ರಷ್ಟು ಬಡಜನರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ನೀಡುವಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ, ಸಂಮಾರು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯ ತಾಳಬೇಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ನೀಡಿ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟ ಅಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಅವರ ಸೇವಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞ ತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಏ ಹೆಚ್ಚು ಯನ್ನಾದರೂ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕಾಯಾ, ವಾಚಾ, ಮನಸಾ

ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಮೈಲರ ಆರೋಪವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿ, ಕೊನೆಯಾಗಿ, ತನುಲ್ಲರಿಗೂ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಳೆಯನ್ನು ಸಮಾಜಾತೀತ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಾವುಗಳು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಭೇರಸಾಹೇಬ್.—ಸಿರಿಗೆ ಮಾಜಿ ರೀತಿಗಳಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರ. ೬೦, ೬೨, ೬೩, ೬೪ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂದಾಯವಾಗುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವಯಾತೀತದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸೇರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸೇರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಮೂದಿಸಿದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಮೀರದ ಮೊತ್ತ ಮಂಜೂರಾದಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವ ಅಂಗೀಕರವಾಗಿದೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಅಭಿನಾಯಕ ಕ್ರಮಾಂಕ ೮ ರೇಷ್ಮೆ ಮೃದುವಾಯ

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೦-೩-೧೯೪೬ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಮೃದುವಾಯಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮೊಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವಯಾತೀತದಲ್ಲಿ ೨೦ ೬೪, ೪೨ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಮತ್ತೆ ಬಂಡವಾಳ ಬಾತೆಯಲ್ಲಿ ೪, ೫೯, ೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿನಾಯಕ ಕ್ರಮಾಂಕ ೬೧—ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ (ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಮೊರತು)

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೦-೩-೧೯೪೬ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ (ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಮೊರತು) ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮೊಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವಯಾತೀತದಲ್ಲಿ ೨೦, ೬೪, ೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಬಾತೆಯಲ್ಲಿ ೪, ೫೯, ೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿನಾಯಕ ಕ್ರಮಾಂಕ ೬೨—ಅರಿವಾಸಿ ಪ್ರವೇಶದ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೦-೩-೧೯೪೬ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅರಿವಾಸಿ ಪ್ರವೇಶ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮೊಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವಯಾತೀತದಲ್ಲಿ ೪, ೫೯, ೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಬಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧೦, ೬೩, ೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿನಾಯಕ ಕ್ರಮಾಂಕ ೬೩—ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೨೧-೨-೧೯೮೪ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧೬,೨೨,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೨೧-ಅರಣ್ಯ

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೨೧-೨-೧೯೮೪ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೨೨,೨೦,೪೮ ೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧,೨೪,೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಿನ್ನ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಭವದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಎ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ವೇತ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಿರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ಮನೆಯ ಸಭೆಯ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ದಿನದೊಳಗೆ ನಾನು ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಛೇರ್ಮನ್.—ಸಭೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿದು ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುವುದು,

(ಸಭೆ ರಾತ್ರಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆ ಐವತ್ತೈದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಪುನಃ ೧೯ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೮೩ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುವುದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಯಿತು.)